

ਪਰਦੇਸ਼ ਦਾਇਮਜ਼

Pardes Times Bi-weekly

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ. ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

5082 Bronte, Ct Fremont, CA-94538

VOL. 3 No. 58 January 21, 2009 www.pardesimes.com E-mail : info@pardesimes.com E-Fax : 510-740-3520

ਪਰਦੇਸ਼ ਟਾਇਮਜ਼ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਮੀਰ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਲੇਖਕਾਂ, ਕਵੀਆਂ, ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਵੱਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਘਾਲਣਾ ਲਈ ਥਾਪੜਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ -ਸੰਪਾਦਕ

ਡਾ. ਬਰਸਾਲ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ 'ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਗੀਤ' ਦਾ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਗਮ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਹੋ ਨਿੱਬੜਿਆ

ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ (ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ)- ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਸਥਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀ ਗਈ, ਪੰਥਕ-ਕਵੀ ਡਾ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਸਾਲ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ ਲਿਖੀ ਹੋਈ 'ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਗੀਤ' ਲਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਰਿਲੀਜ਼-ਸਮਾਗਮ, ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਿਆ। ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਲਾਗੇ ਸਥਿਤ ਡਾ. ਬਰਸਾਲ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਉੱਘੀਆਂ ਅਦਬੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਬਾਰੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਏ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਵੀ ਸ੍ਰੀ ਅਜ਼ਾਦ ਜਲੰਧਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਲੇਖਕਾਂ ਸਮੇਤ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਘੁੰਡ-ਚੁਕਾਈ ਕੀਤੀ। ਨਾਮਵਰ ਕਵੀ ਸ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ 'ਪੰਨੂ' ਨੇ ਸ਼ਾਇਰਾਨਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਟੇਜ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਬਰਸਾਲ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਫਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲਿਖੀ 'ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ' ਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਚਾਰ ਐਡੀਸ਼ਨ ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਪੰਨੂ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ ਵਾਂਗ ਨਵੀਂ ਪੁਸਤਕ ਵੀ ਸਿੱਖ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਮਕਬੂਲੀ ਅਤ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗੀ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਟਕਕਾਰ ਸ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧਰਾ ਨੇ ਸੰਕੋਚਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਡਾ. ਬਰਸਾਲ ਦੀ ਲਿਖੀ 'ਜਾਗੋ' ਗਾ ਕੇ ਸੁਣਾਈ। ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਆਤਮਜੀਤ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕਲਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਡਾ. ਵਾਸੂ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਛਾਪਣ ਲਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ 'ਸਾਗਰ' ਅਤੇ ਚਰਚਿਤ ਕਵੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਡਾ. ਬਰਸਾਲ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਏ। ਵਿਚਾਲੇ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਛਕਣ ਉਪਰੰਤ ਉਪਰੋਕਤ ਕਵੀ-ਜਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਆਂ-ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਆਬ-ਸ਼ਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹੀ, ਪ੍ਰ. ਮੱਖਣ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਨੇ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਭਾਈ ਸੋਧਾ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ, ਬਾਬਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ, ਖਾਲਸਾ ਅਲਾਇੰਸ ਦੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਖਾ, ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭਜੋਬਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ. ਅਤੇ ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਰਸਾਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਡਾ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਸਾਲ ਨੇ ਭਾਵ ਪੂਰਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਭ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਬਲ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ। ਬਰਸਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਗਿਆ।

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
ਰਫਿਊਜੀ ਸਟੇਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ, ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫਤਰ 44790 S.Grimmer blvd. # 204 Fremont, CA 94538 510-657-6444	ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫਤਰ 37-18-73rd ST, Ste401 Jackson Height, NY 11372 718-533-8444	ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਦਫਤਰ 2945 W.Capitol Ave. West Sacramento CA 95691 916-372-4448
--	--	--

STAR INVESTMENT REALTY
Commercial/ Business/ Residential/ Sales & Loans

46560 Fremont Blvd # 413
Fremont, CA 94538
License#01784161

Phone : 510-656-8272
Fax : 510-656-6062

Now Hiring Real Estate Agents and Loan Officer

ALL STAR TRAVEL
International & Domestic
Lowest Fares. All Airline.
All Destinations, Friendly Service

CONTACT : **AMRIK S. DHAMI**
Tel : (707) 552-7955, Cell : (707) 286-6936
Fax : (707) 552-3896, Toll Free : (866) 373-9646

1620 Springs Road, Vallejo, CA 94591

American Realty & Business Corp.
Real Estate, Loans & Business Sales

Avtar Singh "Tari"
Realtor/Loan Officer

42820 Albrae Street
Fremont, California 94538

Office : 510-651-7111 Cell : 510-750-5152
Fax : 510-651-7272
www.amrbiz.com License No. 01366600

EXIT REALTY CONSULTANTS

» Residential » Commercial » Agriculture
ਬਿਜਨਸ ਜਾਂ ਘਰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

Cell : 559-217-3425
www.munishghai.com buypropertyrealestate@yahoo.com
4270 N Black Stone Ave. Suite 102, FRESNO, CA 93726

Sahib Insurance Agency, Inc
Auto, Home, Life, Business & Workman Com. Ins
We Specialize in Commercial Auto (Truck) Insurance

JOGINDER SINGH SRA
Insurance Broker
Office (510) 413-0067, Fax : 510-413-0068
44836 Grimmer Blvd Fremont, CA 94538

AAA ਲਿਮੋਜੀਨ ਅਤੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਲਿਮੋਜੀਨ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

Sadhu Singh Sandhu
CELL: 925-600-9999
(866) 558-0222 info@aaa-trans.com

A-1 INTERIOR DECORATION INC.

- Remodeling Homes
- Custom Made Kitchens
- New Kitchen Cabinets
- Bathrooms

Any Type of Floor: Hardwood/Ceramic Tiles
Hardwood Floor, Remodeling
Bhupinder.S. Padam 510-565-6667
Ph: 510-732-1555, Fax: 510-732-0555
1244- W. Winton Ave. Hayward, CA 94541

ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ
ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ

PANNUN THE LAW FIRM
ATTORNEYS & COUNSELLORS

ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਅ | ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਜ਼

- ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲਜ਼
- ਬੋਨਾਫਾਇਡ ਅਸਾਇਲਮ ਪਟੀਸ਼ਨਜ਼
- 9th & 2nd ਸਰਕਿਟ ਅਪੀਲਜ਼
- ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਪੀਲ

CALIFORNIA T 510.796.9000
39300 CIVIC CENTER DR. SUITE 170
FREMONT, CA 94538

ਕਵਿਤਾ

ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਜੀਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਪਰ ਤੇਰੇ ਬਗੈਰ ਹੁਣਜੀਅ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ
ਰਚ ਗਿਆ ਹੈ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਹੱਡਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਇਝ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਪਾਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ।
ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮੇਰਾ ਹਮਸਫਰ ਪਰ ਗਏ ਉਥੇ
ਬਿਨ ਤੇਰੇ ਤੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਸਫਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਟਦਾ

ਮੰਗ ਕਿਵੇਂ ਲਵਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖੁਦਾ ਕੋਲੋਂ
ਰੱਬ ਤੋਂ ਸਵਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਜੇ ਮੇਰਾ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਭਰਦਾ

ਸਵਾਰਥਾਂ ਦੀ ਭਰੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਹੈ ਮੇਰਾ ਵੀ ਇਕ ਸਵਾਰਥ ਸਾਥ ਤੇਰਾ ਮਾਨਣ ਦਾ

ਘੜਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ ਸੁਪਨਾ ਨਵਾਂ
ਪਰ ਦੂਜੇ ਹੀ ਪਲ ਉਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਝਰਦਾ।

ਨਾ ਕਰ ਮਨਾ ਫਰੇਬੀਆਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫਰੇਬ ਨਵਾਂ
ਇਹਨਾਂ ਫਰੇਬਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਹੁਣ ਜੀਅ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਖੜਦਾ

ਕਹਿਣ ਦਾ ਤੇ ਦੀ, ਕਹਿ ਦੇਵੇਂਗਾ ਝੱਟ ਹੀ ਮੈਂ ਤਾਂ
ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਝੁਠੀਆਂ ਤੱਲੀਆਂ ਤੇ ਹੁਣ ਦਿਲ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਪਰਦਾ
ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੰਧਾਵਾ
905-673-2390

ਸਟੋਰ ਵਿਕਾਊ

ਮਡੇਰਾ ਕਾਊਂਟੀ ਵਿਚ ਇਕ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ
ਤੇ ਇਕ ਸਟੋਰ ਵਿਕਾਊ ਹੈ ਜੋ ਕਨਵੀਨੀਅੰਸ ਸਟੋਰ ਹੈ ਉਸ
ਵਿਚ ਇਕ ਕਿਚਨ ਵੀ ਚਾਲੂ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਗੈਸ ਚੰਗੀ
ਹੈ। ਗੈਸ ਤੇ ਟਰੈਸ ਪਾਣੀ ਖਰਚਾ ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ।
ਮਾਲਕ ਮੁਵ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਵਾਜਬ ਤੇ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੇ। ਸੰਪਰਕ
ਕਰੋ: 559-213-6168

ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ

ਟਰੇਸੀ ਤੇ ਲੈਬਰੋਪ ਵਿਚ 5-5 ਬੈਡਰੂਮਾਂ ਦੇ ਦੋ
ਮਕਾਨ ਖਾਲੀ, ਫੋਨ ਕਰੋ - ਜਗਤਾਰ ਗਿੱਲ
408-857-4455

ਕਵਿਤਾ

ਸੁਹਿੰਦਰ ਬੀਰ

ਮੋਬਾਇਲ : 98552-04102

ਜੋ ਤਪਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਲ ਬਿਰਖਾਂ ਦੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਪੈਰੰਬਰ ਵੀ ਉਹਦੇ ਰਾਹਾਂ 'ਚ ਆ ਕੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਜ਼ਮਾਨਾ ਉਸਦੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਛਾ ਕੇ ਨੈਣ ਬਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਤਿਹਾਏ ਪੰਛੀਆ ਲਈ ਨੀਰ ਦੇ ਜੋ ਸਰ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਲੋਕਾਈ ਕੋਸਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਹਸਰ ਦੇ ਤੀਕਰ
ਜੋ ਛਾਂਵਾਂ ਵੰਡਦੇ ਬਿਰਖਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਵਿਚ ਤੇਲ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਉਹ ਬੰਦੇ ਹੋਰ ਹੋਵਣਗੇ ਜੋ ਰੱਖਦੇ ਬਗਲ ਵਿਚ ਫੁਰੀਆਂ
ਕਵੀ ਐਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ੈਰ ਖਲਕਤ ਦੀ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਇਹ ਪਾਣੀ, ਪੈਣ, ਬੂਟੇ ਜਾਨ-ਸਾਹ-ਸਤ ਧਰਤ ਮਾਤਾ ਦੇ
ਖੁਦਾ ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਅਪਣਾ ਲਹੂ ਪਾਣੀ ਵਹਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਉਹਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਅਸੀਸਾਂ ਨੇ ਜੋ ਛਾਂਵਾਂ ਪਾਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ
ਖੁਦਾ ਵੀ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿਚ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਉਹ ਸੂਰਜ ਹੈ ਹਨੇਰੇ ਘੁਰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵੰਡਦਾ
ਹੈ ਕਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਪਿਆ ਦੌਲਤ ਲਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੁਣਕੇ ਮਹਿਮਾ ਉਹ ਬਹੁਤ ਬੇਹਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇ
ਬੜਾ ਸਨਕੀ ਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਸਦਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਦੁਖਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਮੁਹੱਬਤ ਕਰ ਰਹੇ ਬੰਦੇ, ਉਹਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਾਉਂਦੇ
ਬੜਾ ਹੈ ਨਾਗ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ, ਵਿਹੁ ਆਪਣਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ

**ਪਰਛਾਵਾਂ
ਢਲ ਚਲਿਆ**

ਵੇ ਸੱਜਣਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਢਲ ਚੱਲਿਆ
ਉਂਦੇ ਕਿਸ ਦਾ ਦਰ ਮੱਲਿਆ
ਰੁਤਾਂ ਬਦਲੀਆਂ ਢੁੱਲ ਮਹਿਕਾਏ
ਪੰਛੀ ਚੋਗਾ ਚੁਗ ਘਰ ਆਏ
ਉਂਦੇ ਨਾ ਸੁਨੇਹੜਾ ਘੱਲਿਆ
ਵੇ ਸੱਜਣਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਢਲ ਚੱਲਿਆ
ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜੇ
ਜਗਮਗਾਏ ਉਜੜੇ ਵਿਹੜੇ
ਸਾਡੇ ਦੀਪ ਨਾ ਬਲਿਆ
ਵੇ ਸੱਜਣਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਢਲ ਚੱਲਿਆ
ਸੁੱਖਾਂ ਸੁੱਖੀਆਂ ਮੰਨਤਾਂ ਮੰਨੀਆਂ
ਪੂਜਾ ਵਿਚ ਨਾ ਛੱਡੀਆਂ ਕਮੀਆਂ
ਜੋਬਨ ਵੀ ਢਲ ਚੱਲਿਆ
ਵੇ ਸੱਜਣਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਢਲ ਚੱਲਿਆ
ਕਰ ਦੇ ਮੁਆਫ ਖਤਾਵਾਂ ਸੱਜਣਾ
ਬੁਝ ਗਿਆ ਦੀਵਾ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਜਗਣਾ
'ਢਿੱਲੋਂ' ਜਿਦ ਛੱਡ ਝੱਲਿਆ
ਵੇ ਸੱਜਣਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਢਲ ਚੱਲਿਆ।
-ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

**ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ
ਹਾਦਸਿਆਂ
ਦਾ ਹਜ਼ੂਮ
ਹੋ ਗਿਐ
ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ**

ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੁਜਰਿਮ
ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋ ਗਿਐ
ਧਰਮ ਤਾਂ ਇਕ ਜਨੂੰਨ ਹੋ ਗਿਐ
ਜਦੋਂ ਦੀ ਬਾਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਹਵਾ
ਹਰ ਰੁੱਖ ਦਾ ਪੱਤਾ ਪੱਤਾ ਹਲੂਣ ਹੋ ਗਿਐ।
ਸਹਿਮ ਗਈ ਹੈ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਰੂਹ
ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਹਜ਼ੂਮ ਹੋ ਗਿਐ
ਹਰ ਨਜ਼ਰ ਸਰਦ ਹਰ ਚਿਹਰਾ ਜ਼ਰਦ
ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਹੋ ਗਿਐ
ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਹਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਿਐ
ਵਾਵਰੇਲੇ ਜਦ ਵੀ ਚੜ੍ਹਦੇ
ਹਿੱਕਾਂ ਧੁਬਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੁਬਦੀਆਂ
ਆਸਮਾਨ ਤੇ ਅਬਾਬੀਲਾਂ ਘੁੰਮਦੀਆਂ
ਖੇਤਾਂ ਵਿਚੋਂ
ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮੁੜਦੀਆਂ
ਦਹਿਸ਼ਤ ਹੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਮਜ਼ਮੂਨ ਹੋ ਗਿਐ
ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੁਜਰਿਮ
ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋ ਗਿਐ
ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ
ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਹਜ਼ੂਮ ਹੋ ਗਿਐ।

MA MPHIL
905-216-4981
Toronto Canada

We believe in quality and good relations

A. Jain Jewellers
Serving to the community since 1905

**22 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ
ਡਾਇਮੰਡ ਦੀ ਜਿਊਲਰੀ ਲੈਣੀ ਹੋਵੀ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਅਤੇ ਤਸਲੀਬਖਸ਼ ਸੇਵਾ ਮਿਲੇਗੀ।**

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ
ਜਾਵੋ ਤਾਂ ਇਕ ਵਾਰ
ਦੇ ਜੈਨ ਜਿਊਲਰਜ਼
ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਪਧਾਰੋ

Anil Jain

Sanjeev Jain

Amit Jain

E-MAIL : AJAINEXPORTS@HOTMAIL.COM

TEL : 01823-220104, 01823-508200

Railway Road, NAWANSHAHR DOABA-144514 Pb. (INDIA)

ਮੋਗਾ ਟਰੱਕ ਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰ (ਫਰਿਜਨੋ)

3846 South Front Ave. Fresno, CA- 93725

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ

1. ਟਾਇਰ ਹੋਲਸੇਲ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀਦੋ ਟਾਇਰ (Full Service)
2. Wheel Balancing
3. Truck Alignment
4. Oil Tube and Filter Change
5. Brake Servicing, Seals Change
6. Truck Wash (Coming Soon)
7. Truck and Trailer Repair

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿਚ ਟਰੱਕ, ਟਰੇਲਰ ਅਤੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੀਪੇਅਰ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਸਰਵਿਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ੍ਰੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ (ਮੋਗੇ ਵਾਲੇ)

ਫੋਨ: 559-486-8686, 559-486-6000

ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ

ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਹੈ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ!
ਹਰ ਗਲੀ ਹਰ ਮੋੜ ਤੇ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਭੁੱਲੀ ਤੌਰ ਤੇ
ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ ਦਸਤਕ ਕੋਈ ਦੇਂਦਾ ਪਿਆ
ਰੋਜ਼ ਮੈਂ ਕੋਈ ਝੜਾਵਾ ਚਾੜ੍ਹ ਦਾ
ਰੋਜ਼ ਕੋਈ ਸੁੱਖਣਾ ਹਾਂ ਸੁੱਖਦਾ
ਤੇਰੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਦਾ ਸਦਕਾ ਮੰਗਦਾ

ਹਰ ਕੋਈ ਰੁੱਖ ਟਾਹਣੀਆਂ ਫੁੱਲ ਪੱਤੀਆਂ
ਕਨੱਸੋਆਂ ਬਿੜਕਾਂ ਦਾ ਬੂਹਾ ਤੱਕਦਾ
ਕੋਈ ਕਸਤੂਰੀ ਹਵਾ ਦੀ ਮਹਿਕ ਵਿੱਚ
ਮੇਰੇਆਂ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰਦੀ
ਜਾਂ ਕੋਈ ਕੱਲੀ ਗਵਾਚੀ ਕਿਰਨ ਲੋਅ
ਸੂਰਜੇ ਦੀ ਰਾਹ ਨੂੰ ਹਾਕਾਂ ਮਾਰਦੀ

ਪੋਲੋਆਂ ਪੈਰਾਂ 'ਚ' ਦਾਅਵਤ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ
ਮੇਰੇਆਂ ਨੋਰਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾ ਪਾੜਦੀ
ਕੋਈ ਗਵਾਚੀ ਵਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੂਰ ਤਾਰ ਦੀ
ਵਿੱਛੜੀ ਕੋਈ ਹਵਾ ਦੀ ਰਾਗਨੀ

ਪੋਟਲੀ ਕੋਈ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਮਹਿਕ ਦੀ
ਡੋਹਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਅੱਥਰੇ ਗੁਲਾਬ
ਤਿੱਤਲੀਆਂ ਦੇ ਪੋਟੋਆਂ ਮਾਰੀ ਹੈ ਝੱਲ
ਆ ਜਗਾਇਆ ਹੈ ਕੋਈ ਸੁੱਤਾ ਸੁਬਾਬ
ਜਿਉਂ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਮਸੂਮੀ ਝਿੜਕ ਤੇ
ਕੰਬ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਬਿੜਕ ਤੇ
ਕੋਈ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਬੇਚੈਨ ਹਾਂ
ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਅੱਜ ਅਨਜਾਣ ਹੈ
ਬੀਜਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਕੋਈ ਰੂਹੇ ਦਾ ਬੀਅ
ਜਾਂ ਗੁਆਚਾ ਹੈ ਕੋਈ ਕੁੱਖੇ ਦਾ ਜੀਅ
ਗੁੰਮ ਸੁਦਾ ਪਹਿਚਾਨ ਦੇ ਭਾਲੇ ਖੁਰੇ
ਫੇਰ ਕੋਈ ਭੱਟਕਿਆ ਇੰਨਸਾਨ ਹੈ
ਰੋਜ਼ ਪਾਣੀ ਪੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਾਨ ਦਾ
ਰੋਜ਼ ਮਿੱਟੀ ਛਾਣਦਾ ਹਾਂ ਭਾਲ ਦੀ

-ਡਾ. ਸਲਮਾਨ ਨਾਜ਼

ਕਨੇਡੀਅਨ ਲਾੜਾ

ਕੁਲਵੀਰ ਡਾਨਸੀਵਾਲ

778-863-2472

ਆ ਜਾਓ ਮਿੱਤਰੇ ਗੱਲ ਸੁਣਾਵਾਂ, ਇਕ ਕਨੇਡੀਅਨ ਲਾੜੇ ਦੀ
ਉਮਰ ਦੇ ਪੱਕੇ, ਅਕਲ ਦੇ ਕੱਚੇ, ਇਕ ਬੁੱਢੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਪਾੜ੍ਹੇ ਦੀ
ਸੱਠ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਸੀ ਜਿਸਦੀ, ਉਹ ਦੋਹਰਿਆਂ ਪੋਤਿਆਂ ਵਾਲਾ ਸੀ,
ਦੰਦ ਕੋਈ ਨਾ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਉਹਦੇ, ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਨੂੰ ਕਾਹਲਾ ਸੀ
ਸਿਰ ਤੇ ਉਹਦੇ ਵਾਲ ਨਾ ਕੋਈ, ਰੰਗ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਦਾਹੜਾ ਸੀ
ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਬੁੱਢਾ, ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਟਿਕਟ ਕਟਾ ਕੇ
ਕਰਤਾ ਫੋਨ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਜਾਓ ਦਿੱਲੀਓਂ ਆ ਕੇ
ਲੈ ਗਏ ਉਹਨੂੰ ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀ, ਸੁਮੇ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਕੇ
ਇੰਗਲਿਸ਼ ਵਿਚ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੇ, ਢਾਬੇ ਤੇ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ
ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗਾ, ਕਾਲੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਲਾ ਕੇ
ਉੱਡ ਗਈ ਗੱਲ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸਾਰੇ, ਭਜਨਾ ਕਨੇਡਿਓਂ ਆਇਆ
ਤੁਰੇ ਸਹਾਰੇ ਸੋਟੀ ਦੇ, ਪਰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ
ਕਨੇਡੀਅਨ ਮੁੰਡੇ ਲਈ ਕੁੜੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਢਾਇਆ
ਨਾਂ ਕਨੇਡਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਭ ਨੇ, ਉਸਨੂੰ ਫੋਨ ਤੇ ਫੋਨ ਘੁਮਾਇਆ
ਬੇਗਾਨੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵੇਖ ਵੇਖ ਕੇ, ਪੂਰਾ ਮਹੀਨਾ ਲੰਘਾਇਆ
ਆਖਿਰ ਇਕ ਪਸੰਦ ਆ ਗਈ, ਤੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਾਹਾ ਧਰਾਇਆ
ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਹੁੱਥ ਹੁੱਥ ਦੱਸਦੇ, ਸਾਡਾ ਜਵਾਈ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਆਇਆ
ਕੁੜੀ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋਵੇ, ਬਾਬਲਾ ਇਹ ਕੀ ਕਹਿਰ ਕਮਾਇਆ
ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਕਨੇਡਾ ਲੰਘ ਜਾਊ, ਬਾਪੂ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ
ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਵੀਜ਼ਾ ਆਇਆ
ਕਰਦੇ ਕਰਾਉਂਦੇ ਆਖਰ ਨੂੰ ਯਾਰੇ, ਵਿਆਹ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ ਆਇਆ
ਸਿਰ ਤੇ ਸਿਹਰਾ ਲਾ ਕੇ ਬੁੱਢੇ ਨੂੰ, ਘੋੜੀ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ
ਭਾਣਾ ਵਰਤਿਆ ਆਖਰ ਨੂੰ, ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਟਾਈਮ ਸੀ ਆਇਆ
ਇਕ ਦਮ ਤੋੜੀ ਉਤਰੇ ਉਤਰ ਕੇ, ਉਸ ਮਿਲਣੀ ਨੂੰ ਰੁਕਵਾਇਆ
ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਰੁਪਈਏ ਚਾਹੀਦੇ, ਉਸ ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਫੁਰਮਾਇਆ
ਬਾਬਲ ਪੱਗ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ, ਇੰਜ਼ਰ ਦਾ ਤਰਲਾ ਪਾਇਆ
ਦੇਖ ਕੇ ਇਹ ਸਭ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਗੁੱਸਾ ਸੀ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ
ਲਾਹ ਲਿਆ ਲਾੜਾ ਘੋੜੀ ਉਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਲੰਮਾ ਪਾਇਆ
ਪਿੰਡ ਦੇ ਬੱਚੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਫਿਰ, ਰੱਜ ਕੇ ਛਿੱਤਰ ਵਾਇਆ
ਲੱਤੋਂ ਬਾਹੋਂ ਫੜ ਫੜ ਝੰਬਿਆ, ਚਾਦਰ ਵਾਂਗ ਵਿਛਾਇਆ
ਛੱਡ ਬਰਾਤੀ ਭੱਜ ਗਏ ਸਾਰੇ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਣ ਛੁਡਾਇਆ
ਗਲ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਹਾਰ ਛਿੱਤਰਾਂ ਦਾ, ਘੋੜੀ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ
ਕਰਕੇ ਮੂੰਹ ਬੁੱਢੇ ਦਾ ਕਾਲਾ, ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਘੁਮਾਇਆ
ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਰੋਨਾ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਕੇ, ਤੂੰ ਜੋ ਬੀਜਿਆ ਸੋ ਪਾਇਆ
ਨਾ ਵੇ ਲੋਕੇ ਇਹਨਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ, ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਓ ਨਾ
ਬੁੱਢੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁੱਕੀਆਂ ਟਾਹਣਾਂ ਤੇ, ਕਦੇ ਵੀ ਪੀਘਾਂ ਪਾਓ ਨਾ
ਚੰਦਰੀ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ, ਬੁੱਢਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹੋ ਨਾ

ਪੁਰਾਤਨ ਖਾਲਸਾ

ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਖਾ ਕੇ ਤੇਰੇ ਲੰਗਰਾਂ 'ਚੋਂ
ਘੁਰ ਘੁਰ ਮੌਤ ਨੂੰ ਡਰਾਵੇ ਤੇਰਾ ਖਾਲਸਾ!
ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚੋਂ ਧੁੜੀ ਲੈ ਕੇ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ
ਠੋਕਰਾਂ ਨਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਤੇਰਾ ਖਾਲਸਾ।
ਪੰਜ ਘੁੱਟ ਪੀ ਕੇ ਤੇਰੇ ਬਾਟਿਉਂ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੇ,
ਮਸਤੇ ਹੋਏ ਹਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹਵੇ ਤੇਰਾ ਖਾਲਸਾ।
ਪਵੇ ਕਿਤੇ ਲੋੜ ਜੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਅਜਮਾਵਣੇ ਦੀ
ਹੱਸ ਹੱਸ ਮੂਹਰੇ ਡਾਹਵੇ ਤੇਰਾ ਖਾਲਸਾ!!

ਮਾਡਰਨ ਖਾਲਸਾ!

ਭਾਂਤ ਤੇ ਸੁਭਾਂਤੇ ਖਾਣੇ ਖਾ ਕੇ ਤੇਰੇ ਲੰਗਰਾਂ 'ਚੋਂ
ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲਾ ਤੇਰਾ ਖਾਲਸਾ।
ਮਾਇਆ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਜੱਫੇ ਮਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਨੂੰ,
ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਗਲਾ ਘੁੱਟੇ ਤੇਰਾ ਖਾਲਸਾ।
ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਰ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ
ਆਸੂਤੋਸ਼ਾਂ, ਸੌਦਿਆਂ ਫਸਾਇਆ ਤੇਰਾ ਖਾਲਸਾ।
ਗੱਲੀ-ਬਾਤੀ 'ਸਿੰਘ' ਬਣੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਨਾ ਮੰਨੇ ਗੱਲ,
ਪਾਟੋ-ਧਾੜੀ ਹੋਇਆ ਹੋਕੇ ਭਰੇ ਤੇਰਾ ਖਾਲਸਾ!

-ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ 'ਦੁਪਾਲਪੁਰ'
408-903-9952

**ਮੇਰੇ
ਯਾਰ
ਰਾਂਝਣਾ**

ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਦੇ ਵੇ ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਰਾਂਝਣਾ।
ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਮੰਗਦੇ ਵੇ ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਰਾਂਝਣਾ।

ਇਕ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਹੀ ਸਦਾ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਆਉਂਦਾ ਰਹੇ,
ਦਿਲ ਪਿਆਰ ਤੇਰੇ ਦੇ ਨਗਮੇ ਹੀ ਬੱਸ ਗਾਉਂਦਾ ਰਹੇ।
ਹੋ ਰਹੀਏ ਸਿਆਲਾਂ ਝੰਗ ਦੇ ਵੇ ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਰਾਂਝਣਾ,
ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕੁਝ

ਐਸੀ ਮਾਰ ਰੇਖ ਵਿਚ ਮੇਖ ਕਹਾਣੀ ਬਣ ਜਾਵੇ,
ਇਹ ਰੂਹ ਮੇਰੀ ਤੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਾਣੀ ਬਣ ਜਾਵੇ।
ਆ ਮਿਲ ਜਾ ਲੰਘਦੇ ਲੰਘਦੇ ਵੇ ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਰਾਂਝਣਾ,
ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ

ਸਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਰੱਖੇ ਯਾਦ ਜੋ ਐਸਾ ਕਰ ਜਾਈਏ,
ਅਸੀਂ ਪਿਆਰ ਵਿਹੁਣੇ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਨਾ ਮਰ ਜਾਈਏ।
ਇਕ ਦੂਜਾ ਸੰਗਦੇ ਸੰਗਦੇ ਵੇ ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਰਾਂਝਣਾ,
ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ

ਜਦ ਦਿਲ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਏ ਦਿਲ ਤੇ ਦਿਲ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ,
ਰਹਿੰਦਾ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪੁਜਾਰੀ ਨੂੰ ਡਰ ਨਹੀਂ ਜੱਗ ਦਾ।
ਆਖੇ ਲੱਗ ਨਾ 'ਬੱਧਣ' ਮਲੰਗ ਦੇ ਵੇ ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਰਾਂਝਣਾ,
ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਮੰਗਦੇ

ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਵਿਚ

(ਗੀਕਾਰਡ: ਮੀਨਾ ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਆਵਾਜ਼)
-ਗੁਰਚਰਨ ਬੱਧਨ (01823-230994)

**ਆਖਰੀ
ਦੁਆ**

ਅੱਜ ਦੁਆ ਇਕ ਮੰਗਣੀ ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ, ਮੇਰੀ ਰੱਬਾ ਗੱਲ ਪੁਰਾ ਦੇ ਵੇ,
ਅੱਜ ਲੈ ਲਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਾਨ ਮੇਰੀ, ਜਾਂ ਮੇਰਾ ਯਾਰ ਮਿਲਾ ਦੇ ਵੇ!
ਦੁੱਖ ਹੋਰ ਮੈਂ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਜਰ ਸਕਦਾ, ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਫਿਕਰ ਮੁਕਾ ਦੇ ਵੇ;
ਜਾਂ ਦੇ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ, ਜਾਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾ ਦੇ ਵੇ!
ਓਹਦੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਮੁੱਕਾ ਚੱਲਿਆ, ਤੂੰ ਓਹਨੂੰ ਅੱਜ ਸਮਝਾ ਦੇ ਵੇ,
ਓਹਨੂੰ ਹਾਲ ਮੇਰਾ ਜਾ ਦੱਸਦੇ ਵੇ, ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾ ਦੇ ਵੇ।
ਮੈਂ ਹੀਰੋ ਸੋਤੀ ਨਾ ਮੰਗਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਯਾਰ ਦਾ ਦਰਸ਼ ਕਰਾ ਦੇ ਵੇ,
ਮੈਨੂੰ ਯਾਰ ਮੇਰੇ ਦਾ ਕਰਦੇ ਵੇ, ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਬਣਾ ਦੇ ਵੇ!
ਕੀ ਗਲਤੀ ਮੈਥੋਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ,
ਬੋਹ ਅੱਖੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨੂਰ ਮੇਰੇ, ਹੰਝੂਆਂ ਦੀ ਢੇਰੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ!
ਮੈਂ ਤਾਂ ਰੱਬਾ ਯਾਰ ਨੂੰ ਹਜੇ, ਜੀਅ ਭਰ ਕੇ ਵੀ ਨਾ ਤੋਕਿਆ ਸੀ,
ਦੇ ਪਲ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਸੀਬ ਹੋਈ, ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਪਾ ਦਿੱਤੀ!
ਹੁਣ ਪਲ ਪਲ ਮਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ, ਇਕ ਵਾਰ ਹੀ ਗੱਲ ਮੁਕਾ ਦੇ ਵੇ,
ਵਿਚ ਇਸ਼ਕ ਸਮੁੰਦਰ ਡੁੱਬਣ ਦੇ, ਜਾ ਸਾਨੂੰ ਪਾਰ ਲਗਾ ਦੇ ਵੇ
ਨਾਂ ਜੀਉਂਦੇ ਹਾਂ ਨਾ ਮਰਦੇ ਬੱਸ, ਨਾਮ ਯਾਰ ਦਾ ਜਪਦੇ ਹਾਂ,
ਜੇ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ ਵੇ, ਉਮਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਬਣਾ ਦੇ ਵੇ,
'ਜੋਸ਼ੀ' ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਵੀ ਪਲ ਕੁਛ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਲਿਖਵਾ ਦੇ ਵੇ!
ਮਿਲਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਜੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਰੀਝ ਪੁਰਾ ਦੇ ਵੇ,
ਸਪਨੇ ਵਿਚ ਯਾਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਤੂੰ ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਸੁਲਾ ਦੇ ਵੇ!
ਅੱਜ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਬਾ ਲਾ ਦੇ ਵੇ,
ਜਾਂ ਜਿਸਮ 'ਚੋਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਕੱਢ ਲਈਂ, ਜਾਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਯਾਰ ਵਸਾ ਦੇ ਵੇ।
ਮੈਂ ਯਾਰ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜੀਣਾ ਹੁਣ, ਮੇਰਾ ਯਾਰ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਵਾ ਦੇ ਵੇ,
ਮੈਂ ਯਾਰ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜੀਣਾ ਹੁਣ, ਮੇਰਾ ਯਾਰ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਵਾ ਦੇ ਵੇ!

-ਤਨਵੀਰ ਜੋਸ਼ੀ

ਬੰਦੂਕ

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ
916-212-8550

ਬੰਦੂਕ 'ਚੋਂ ਗੋਲੀ ਜਦੋਂ ਚੱਲਣ ਸੀ ਲੱਗੀ
ਪਾਪ ਖੇਤੀ ਵੀ ਬਹੁ ਪਲਣ ਸੀ ਲੱਗੀ
ਬੁਰਦ ਤੋਪਾਂ 'ਚੋਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਬਣ ਬੰਦਲ
ਸਹਿਮੀ ਮਾਨਵਤਾ ਵੀ ਡਰਨ ਲੱਗੀ
ਮੌਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਰੱਬ ਕਹੇ ਹਰ ਕੋਈ
ਸਮਝੋਤਾ ਗਮਾਂ ਨਾਲ ਕੌਣ ਕਰਨ ਲੱਗੀ।

ਹੈਵਾਨੀਅਤ ਦਾ ਨਾਚ ਵੇਖ ਨੰਗਾ
ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਹੋਣ ਸ਼ਰਮਸ਼ਾਰ ਲੱਗੀ
ਸ਼ੋਠਾਨ ਵੇਖੋ ਬਣ ਬੈਠਾ ਰੱਬ
ਕੌਮ ਵੀ ਹੁਣ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲੱਗੀ
ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਹੋਕਾ
ਖੁਸ਼ਮਦੀਆਂ ਬਹੁ ਕਰਣ ਲੱਗੀ।
ਧੋਕਾ ਧਾੜਵੀ ਕੰਨਿਆ ਹਰਣ
ਦੇਖੋ ਕੌਮ ਇਹ ਜਰਣ ਲੱਗੀ।

ਹੈਵਾਨੀਅਤ ਦਾ ਨਾਚ ਵੇਖ ਨੰਗਾ
ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਹੋਣ ਸ਼ਰਮਸ਼ਾਰ ਲੱਗੀ
ਹੱਥ 'ਚ ਮਾਲਾ ਮੂੰਹ 'ਚ ਮਿੰਨਤ
ਸੇਵਾ ਰਾਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹੋਵਣ ਲੱਗੀ
ਸ਼ਿਵ ਰੂਪ ਉਹ ਬਣ ਗਿਆ ਬੈਠ

ਪਾਰਵਤੀ ਭੈਭੀਤ ਹੋਵਣ ਲੱਗੀ।

ਨਾਨਕਬਾਣੀ ਦਾ ਵੱਜਿਆ ਡੰਕਾ
ਬਾਬਰਬਾਣੀ ਵੇਖੋ ਹੋਵਣ ਲੱਗੀ
ਕਬੀਰਬਾਣੀ ਗੂੰਜੀ ਅਸਮਾਨੀ
ਮਹਿਮਾ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਹੋਵਣ ਲੱਗੀ
ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਜਨਮੋਂ ਹੈ ਨੀਵਾਂ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ਚੱਲਣ ਲੱਗੀ।

ਰਵਿਦਾਸ ਦਾ ਸਥਾਨ ਉੱਚਾ
ਹੋਕੜ ਹਾਕਮਾਂ ਡੋਲਣ ਲੱਗੀ
ਸ਼ਬਦੀ ਟਕਸਾਲ ਹੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨ
ਗੁਰਿਆਈ ਗ੍ਰੰਥ ਚੱਲਣ ਲੱਗੀ।

ਚੌਹਾਂ ਵਰਣਾਂ ਸਦੀਆਂ ਦਾ ਸਰਾਪ
ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਮੂਲੋਂ ਹਰਨ ਲੱਗੀ
ਚੌਹਾਂ ਵਰਣਾ ਸਦੀਆਂ ਦਾ ਸਰਾਪ
ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਮੂਲੋਂ ਹਰਨ ਲੱਗੀ
ਪਿਆ ਡਾਢਾ ਵਕਤ ਮੰਨੂਆਂ ਮਲਾਣਿਆਂ
ਫਰੰਗੀਆਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਚੱਲਣ ਲੱਗੀ
ਹੈਵਾਨੀਅਤ ਦਾ ਨਾਚ ਨੰਗਾ ਵੇਖ
ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਹੋਣ ਸ਼ਰਮਸ਼ਾਰ ਲੱਗੀ।
ਗੰਢਾਂ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਭੱਜੀਆਂ
ਚੋਰੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੋਵਣ ਲੱਗੀ
ਜਾਤਿ ਵਿਤਕਰਾ ਦਰਬਾਰੇ ਗੁਰੂ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੱਛਮੀ ਹੋਵਣ ਲੱਗੀ।
ਭੁਲੀ ਨੰਦੇੜ ਵੈਰਾਗੀ ਦੀ ਵੀਰਤਾ
ਸਰਹਿੰਦ ਗਾਥਾ ਮੂਲੋਂ ਖੁਰਣ ਲੱਗੀ
ਭੁੱਲੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੁਰਾਤਨ
ਗਦਰ ਗੁੰਜ ਕਿਉਂ ਮੱਧਮ ਹੋਵਣ ਲੱਗੀ।

ਕੌਮ ਸੀ ਕੀਤੀ ਆਜ਼ਾਦ ਗੁਰੂ ਨੇ
ਕਿਵੇਂਗੁਲਾਮ ਫਿਰ ਹੋਵਣ ਲੱਗੀ।
ਹੈਵਾਨੀਅਤ ਦਾ ਨਾਚ ਵੇਖ ਨੰਗਾ
ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਹੋਣ ਸ਼ਰਮਸ਼ਾਰ ਲੱਗੀ

ਪੁੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਸਜਾ ਦਿਓ..

ਪੁੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਸਜਾਵਾ ਦਿਓ ਕੰਧੀ ਕਿਤੇ, ਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਵੀ ਟੰਗਿਆ ਕਰੋ। ਮਾਪਿਓ ਵੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਿਓ ਵਾਸੀਓ, ਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋਹੜੀਆਂ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਕਰੋ।

ਗੁਜਰੀ ਵੀ ਇਕ ਬੇਟੀ ਬਣਕੇ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਈ। ਚਾਵਾਂ ਲਾਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ, ਗੋਦੀ ਚੁੱਕ ਖਿਡਾਈ। ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਨਾਨਕ ਦੇ ਨੌਵੇਂ, ਘਰ ਗਈ ਵਿਆਹੀ। ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਨਮਕੇ, ਜਗ ਦੀ ਮਾਂ ਗੁਜਰੀ ਅਖਵਾਈ। ਦਸਵੇਂ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਮਨ 'ਚ ਵਸਾ ਕੇ ਕੁੜੀ-ਮਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾ ਗੰਢਿਆ ਕਰੋ। ਮਾਪਿਓ ਵੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਿਓ ਵਾਸੀਓ.....

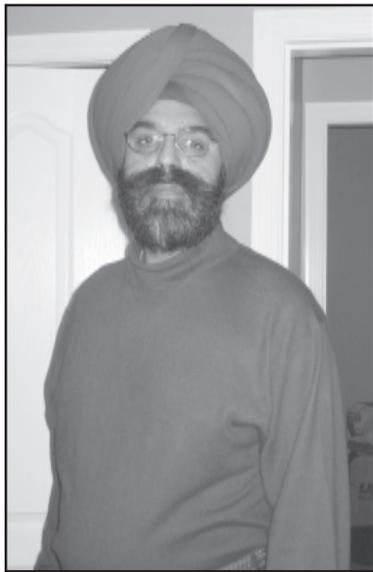
ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ, ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਈ ਨਾਰੀ। ਮੁੱਢ-ਕਦੀਮੋਂ ਲੈਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ, ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਨਿਕਾਰੀ ਜਾ ਜਰਵਾਣਿਆਂ ਧਿੰਗਾਜ਼ੋਰੀ, ਕਰੀ ਗੁਲਾਮ ਵਿਚਾਰੀ। ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਡਰਕੇ, ਜਨਮੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰੀ। ਜੱਗ ਉੱਤੇ ਲਾਹਨਤਾਂ ਨੇ, ਪੁੱਤਾਂ ਦਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ, ਦਾਜ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੰਡਿਆ ਕਰੋ। ਮਾਪਿਓ ਵੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਿਓ ਵਾਸੀਓ.....

ਕਿਤਨੇ ਜਾਂਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਕਿੰਨੇ ਮੰਦਰ ਜਾਕੇ ? ਕਿੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸੁੱਖਾਂ ਸੁੱਖਣ, ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਤੇ ? ਕਿੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਠਾਕਰਦੁਆਰੇ, ਮਨ ਵਿਚ ਆਸ਼ਾਂ ਲਾ ਕੇ ? ਦੁੱਧ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਮਾਇਆ ਮੰਗਣ, ਸਭ ਮੱਥੇ ਰਗੜਾਕੇ। ਕਦੇ ਨਾ ਕਦਾਈਂ ਤੁਸੀਂ, ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ, ਪੁਤਰੀ ਦੀ ਦਾਤ ਵੀ ਤਾਂ ਮੰਗਿਆ ਕਰੋ। ਮਾਪਿਓ ਵੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਿਓ ਵਾਸੀਓ.....

ਵਿਆਹ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਸਭ ਨੂੰ, ਚਾਅ ਐਨਾ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ। ਮਾਂ ਸੁਹਾਗਣ ਪਾਣੀ ਵਾਰੇ, ਲੋ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਭਾਂਡਾ। ਚਲਦੇ ਦੌਰ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਦੇ ਵਿਚ, ਰੰਗ ਰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਧੀ ਦੇ ਪੇਕਿਆਂ ਦਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ, ਠੰਢਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਧੀਆਂ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ, ਲੋਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਧੂ, ਬੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੰਗਿਆ ਕਰੋ। ਮਾਪਿਓ ਵੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਿਓ ਵਾਸੀਓ.....

-ਮਾਸਟਰ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
ਪਿੰਡ ਅਲਕੜਾ (ਬਰਨਾਲਾ)

ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੌਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਜ਼ਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ, ਚਾਨਣ, ਰੌਸ਼ਨੀ, ਰੁੱਖਾਂ, ਪਹਾੜਾਂ, ਝੀਲਾਂ, ਝਰਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗਸ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਚੋਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਰੰਗ ਉਘੜਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਵੀਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੰਮਲ ਭਾਵੀ ਹੈ, ਜਜ਼ਬਾਤ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਵਜ਼ਦ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦੀ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਅਦਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ ਹੈ ਉਸਦੀ ਕਵਿਤਾ

-ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੋਵਾਲ

ਕਵਿਤਾ

ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬੋਲੇ, ਇਕ ਸਾਲ ਹੋਰ ਘੱਟ ਗਈ ਏਂ। ਉਹ ਕਿਵੇਂ ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਅੱਠਾਂ ਤੋਂ ਨੌਵਾਂ ਦੀ ਹੋ ਗਈ, ਘੱਟ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਈ। ਮੈਂ ਵਧੀ ਜਾਂਦੀ ਸਾਂ, ਇਹ ਸੋਚਣ ਦੀ ਵਿਹਲ ਕੀਹਨੂੰ। ਨੱਚਣਾ, ਟੱਪਣਾ, ਖੇਡਣਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ, ਲੜਨਾ ਹੱਸਣਾ ਰੋਣਾ ਮਾਰ ਉਡਾਰੀ ਉਡਣਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਹਾਲੀਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣਾ ਸੀ ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਝਟਕੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਪੱਲੇ ਪੈ ਗਿਆ, ਪੂਰਾ ਚਾਨਣ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੱਠਾਂ ਤੋਂ ਪੈਰਟਾਂ ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿੰਨੀ ਲੰਘ ਗਈ ਕਿੰਨੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਜਿਹੜੀ ਰਹਿ ਗਈ, ਹਰ ਸਾਲ ਘਟਦੀ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਢਲਦੀ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ!

-ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੌਰ

ਕਵਿਤਾ

ਅੱਖੀਆਂ ਦਾ ਹੰਝੂ ਸੁਕ ਜਾਵੇ ਆ ਬਹਿ ਜਾ ਝਗੜਾ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ ਤੇਰੇ ਮੁਖ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾ ਸ਼ਰਮਾ ਕੇ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿਚ ਚੰਨ ਵੀ ਲੁਕ ਜਾਵੇ। ਬੁੱਲੀਆਂ ਤੋਂ ਹਾਸਾ ਰੁੱਸ ਜਾਵੇ। ਜਦ ਗਮ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਢੁਕ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਸ਼ਕ ਬਿਮਾਰੀ ਬਣਜਾਵੇ, ਜੇ ਪਿਆਰ 'ਚ ਬੰਦਾ ਉਕ ਜਾਵੇ। ਆ ਗੀਤ ਪਿਆਰੇ ਆ ਕਿਧਰੇ, 'ਸਾਗਰ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਨਾ ਰੁਕ ਜਾਵੇ। 41567 ਐਰਮਾ ਐਵਨਿਊ, ਫਰੀਮਾਂਟ, ਕੈਲੀ 94539

ਤਾਰਾ ਸਾਗਰ
510-453-5779

ਕਵਿਤਾ

ਕਦੇ ਵੇਚੇ ਅਸਾਂ ਹੰਝੂ, ਕਦੇ ਸੀ ਬੇਬਸੀ ਵੇਚੀ। ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸਕੂ ਦਿਲ ਨੂੰ, ਲਬਾਂ ਦੀ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀ ਵੇਚੀ ॥

ਉਦੋਂ ਤੂੰ ਯਾਦ ਨਾ ਕੀਤਾ, ਹਰ ਮੌਸਮ ਬਹਾਰਾਂ ਦਾ, ਜਦੋਂ ਰੁੱਖ ਤੂੰ ਕਟਾਇਆ ਸੀ, ਮਰੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਮੀਂ ਵੇਚੀ ॥

ਗਏ ਵੇਚਣ ਅਸੀਂ ਵੀ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸੀ ਮਗਰ ਯਾਰੇ, ਅਸਾਂ ਤਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵੇਚੀ, ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਦੋਸਤੀ ਵੇਚੀ ॥

ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਵੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਦੇ ਨਾ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵੇਚੀ; ਜੇ ਵੇਚੀ ਤਾਂ ਸਦਾ ਉਸਨੇ ਹੈ ਆਪਣੀ ਮੁਫਲਸੀ ਵੇਚੀ ॥ ਹੈ ਕਦੇ ਉਸ ਨੇ ਤਾਂ

ਹਨੇਰਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਰ ਹੁਣ, ਮੈਂ ਛੱਡੀ ਆਸ ਚਾਨਣ ਦੀ; ਮੇਰੇ ਸੂਰਜ ਮੇਰੇ ਜੁਗਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵੇਚੀ ॥

ਨਹੀਂ ਅੱਪੜੀ ਤੇਰੇ ਤੱਕ ਜਦ ਕੋਈ ਫਰਿਯਾਦ ਵੀ ਮੇਰੀ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਖੱਕ ਹਾਰ ਕਿ ਯਾਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਬੰਦਗੀ ਵੇਚੀ ॥

ਨਿਲਾਮੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਸੀ, ਤੇਰਾ ਜਦ ਨਾਮ ਆਯਾ ਤਾਂ ਖਰੀਦਣ ਨੂੰ 'ਦਲੇਰ' ਫਿਰ ਅਸਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੇਚੀ

-ਮੇਜਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਦਲੇਰ
510-778-3492

Former Samorga Bob's Buffet Bldg.

India Garden

RESTAURANT & BANQUET
910 Lincoln Rd. East, Vallejo, CA 94591

For more info Call: Pradeep @ 510.325.8433

www.indiachaatsweets.com

For Indoor & Outdoor Weddings and Family occasions.
Banquet Gathering upto 500 Guests

- RECEPTION, WEDDINGS, BIRTHDAYS, BABY SHOWERS
- CORPORATE MEETINGS
- QUINCEANERA OR SWEET 16 PARTIES
- PERSONALIZE & DECORATE TO YOUR OWN TASTE
- GUARANTEED BEST PRICE & SERVICE IN TOWN

Ph: 707.645.1700

India Chaat & Sweets®
Fine Indian Cuisine

824 University Ave. Berkeley CA 94710
www.indiachaatsweets.com

Wed-Mon ~ 11:30-9:30 • Fri-Sat ~ 11:30-10:00

Ph: 510.704.1200

Oakland Location

India Sweets & Catering®
Ph: 510.444.7252

Catering for all occasions upto 10,000 guests

ਮਹਾਰਿਸ਼ੀ ਭ੍ਰਿਗੂ ਜੋਤਿਸ਼ ਸੇਵਾ

ਭ੍ਰਿਗੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਲ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨਾਲ ਚਮਤਕਾਰੀ ਨਗਾਂ ਅਤੇ ਵੈਦਿਕ ਤੰਤਰ, ਮੰਤਰ, ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

- * ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਵਿੱਚ ਬਿਲਾ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਕਾਮੀ ਅਤੇ ਦੇਰੀ
- * ਸੰਤਾਨ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਪੁੱਤਰ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ, ਸੰਤਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ
- * ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਲੜਾਈ, ਝਗੜੇ, ਅਦਾਲਤੀ ਚੱਕਰ
- * ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ
- * ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
- * ਜਾਦੂ, ਟੂਣਾ, ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ, ਸਰੀਰ, ਆਤਮਾ ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
- * ਜਨਮ ਪੱਤਰੀ, ਟੇਵਾ ਬਨਾਉਣਾ, ਮਾਂਗਲੀਕ ਦੋਸ਼, ਗੰਡਮੂਲ ਦੋਸ਼, ਕਾਲ ਸਰਪ ਦੋਸ਼, ਰਾਹੂ ਕੇਤੂ ਆਦਿ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ
- * ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀ ਦਾ ਟੇਵਾ ਮਿਲਾਉਣਾ, ਵਾਸਤੂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਇੱਕ ਮੁਖੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 14 ਤੱਕ ਰੁਦਰਾਕਸ਼ ਆਦਿ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿਚ ਹੋ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜੋਤਿਸ਼ੀ ਮਾਸਟਰ ਦੀਪਕ ਜੀ

(510) -324-3100, (310) 616-6026,
123 Wendy Court, Union City 94587

E-mail : consult@masterdeepakji.com, web : www.masterdeepakji.com

ਮਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ

ਕਾਪੜ ਜਿਵੇਂ ਪਛੋੜੀਐ ਘੜੀ ਮੁਹਤ ਘੜੀਆਲੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਸਿਰਹੁ ਨ ਚੁਕੈ ਜੰਜਾਲੁ ॥
They are beaten like clothes being washed on the rocks, and struck every hour like chimes. O Nanak, without the True Name, these entanglements are not removed from hanging over one's head.
Guru Amardas Ji - Panna 1088 - Raag Maru
Budwal & Associates.
budwal@yahoo.com , http://www.budwal.com

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਹੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਬੋਲ ਕੇ ਹਨੇਰਿਆਂ 'ਚੋਂ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਬੋਲੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਰ ਪਾਸੇ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਜਰਮਨੀ, ਇਟਲੀ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੀ. ਵੀ., ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ, ਰੇਡੀਓ ਨੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਅਸਮਾਨ ਦੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਆਸੀਸ ਦੇ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਕਰਕੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਗੀੜ ਜੋ ਉਹ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਨਾ ਵੇਖ ਸਕੀ, ਹੁਣ ਅਸਮਾਨ 'ਚੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵੇਖ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤ ਬੈਠੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਮਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸੱਤੁਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਗੀਆਂ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਤੇ ਚੌਗਿਰਦੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨਗੀਆਂ। ਅੱਜ ਦੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮੇਰੀਆਂ ਮਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਸਾਲਾ! ਉਹ ਸਭ ਸੁਖੀ ਤੇ ਲਮੇਰੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਣ ਤੇ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਸਾਰ ਸਕਣ।

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ 'ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼' ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਵੱਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਹ ਅੰਕ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਾ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਹਰ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਇਕ ਅੰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਕ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਾਮੀ ਅਤੇ ਉਭਰ ਰਹੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਪਰ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਆਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਵੱਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਵਕਤ ਚੱਪੇ-ਚੱਪੇ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਉਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੋੜ ਇਹ ਆਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਭਵਿੱਖ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿੱਧ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 7-8 ਸੀਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਉਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਕਾਂਗਰਸ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 8 ਤੋਂ 10 ਸੀਟਾਂ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਪਾਵੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਖੜਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਠੱਲ੍ਹ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰੜੀ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਜੁਲਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉਤੇ ਹੀ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਬੇੜੀ ਦਾ ਮਲਾਹ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਿਰੁੱਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੋਰਚਾਬੰਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਬਲਕਿ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੱਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਵਿਚ ਤਰੇੜਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਦਾ ਠੀਕਰੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਿਰ ਭੰਨ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਗੱਠਜੋੜ ਫਿਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ

ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਭਾਈਵਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਭਾਜਪਾ ਜੇਕਰ ਗੱਠਜੋੜ ਤਿਆਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਦੂਜਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਰਗੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਵਧਾ ਰਹੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਇਹ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ ਵੀ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਡੰਡਾ ਹੱਥ ਫੜਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਹੈ, ਇਕ ਗੱਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਭੁੱਲਿਆ ਬੈਠਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਮਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਜੋ ਹੱਥ ਦਿਖਾਏ ਹਨ, ਉਸ ਮੂਹਰੇ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲੀ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤਾਂ ਖੇਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਸ ਵਾਰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਰਵਾਇਤੀ ਹਲਕਿਆਂ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਦੂਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਚੋਣ ਯੁੱਧ ਖੇਤਰ ਬਠਿੰਡਾ ਬਣਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਬੀਬੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਗੁੰਦ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਸੀਟ ਉਤੇ ਉਤਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਜਿਨਾ ਪਿਆਨ ਇਸ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵੱਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਖ ਇਕ ਮਿਹਨਤੀ, ਧੀਰਜਵਾਨ ਅਤੇ ਹਲੇਮੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਵਜੋਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੜਕਾ ਲਗਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਿਲੇਬੰਦੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੱਪੇ-ਚੱਪੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਗਰਾਂਟਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਵੱਲ ਪਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਹਨ। ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਦੀ ਗੱਲ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਲੇਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਕਨਸੇਅ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕੀ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਖੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਸ਼ਾਂਤ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਬਣਾਉਣ ਉਤੇ ਤੁਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਗੁੰਗਾਰਕੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਮ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਵਕਤ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਸੰਕਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰੇਕ ਆਮ ਆਦਮੀ, ਛੋਟਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਵਰਗ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਧੰਦੇ ਚੌਪਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕੀ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਾਵਤ ਆਮ ਘਰ ਘਰ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕਮੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਇਨੀ ਹੀ ਬਿਜਲੀ ਸੀ, ਜਿੰਨੀ ਹੁਣ ਹੈ, ਉਸ ਵਕਤ ਸਭ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਬਿਜਲੀ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੀਆਂ ਫੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕੀ ਹੁਣ ਮਜ਼ਾਕੀਆ ਮੂਡ ਵਿਚ ਫਿਕਰੇ ਕਸਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੜਕਾਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਕਾਸ ਠੱਪ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੜਕ ਨਿਰਮਾਣ ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ

sinder singh
Email : sindersingh2003@gmail.com
(011-99141-08502 M)

ਰੁਕਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ 'ਭਰਿੰਡਾਂ ਦੇ ਛੱਤੋਂ' ਲੱਗ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੇਲ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਰਸਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਕਲਿਆਣ ਸਿਸਟਮ ਗੜਬੜਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਠੱਪ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਬਾਦਲ ਦਲ ਲਈ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵੱਡੇ 'ਭਵ ਸਾਗਰ' ਸਮਾਨ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਰ ਲੰਘਣਾ ਬਾਦਲ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਲਈ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਵੱਡੀ ਦੁਬਿਧਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਾਟੋਪਾੜ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਂਗਰਸ ਕੋਲ ਲਾਭ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਤੇ ਖਰੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰ ਰਹੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਜੇਕਰ ਬਣਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਨੈਗੇਟਿਵ ਵੋਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਅਗਲੇਰੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਫਿਰ ਗਾਇਬ ਹਨ, ਪਤਾ ਇਹ ਵੀ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਅਰੂਸਾ ਭਾਰਤ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ!

ਅਮਰੀਕੀ ਪਾਇਲਟ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ

ਅਮਰੀਕੀ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਜੈਟਲਾਈਨਰ ਦੇ 57 ਸਾਲਾ ਚੈਸਲੀ ਨੇ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਜਹਾਜ਼ ਮੈਨਹਟਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਗਦੇ ਹਡਸਨ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਉਤਾਰ ਕੇ 155 ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋ ਆਂਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਚਮਤਕਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਲਾ ਗਾਰਡੀਆ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ 2800 ਫੁੱਟ ਦੀ ਉਡਾਣ 'ਤੇ ਸੀ ਤਦ ਸੰਭਾਵਤ, ਪੰਛੀ ਟਕਰਾ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਇੰਜਣ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਹਾਜ਼ 1600 ਫੁੱਟ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੰਟਰੋਲਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਸੀ ਕਿ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਦੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਉਤਾਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਾਇਲਟ ਨੇ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਹਡਸਨ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਕ ਦਮ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਆ ਕੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਈਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ

ਹਵਾ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ -7.7 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਅੰਦਰਲਾ ਤਾਪਮਾਨ 1.6 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਸੀ ਤੇ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਇਹ ਵੱਡਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਟਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਪਾਇਲਟ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰ ਦਿਮਾਗੀ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਇੰਜਣਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਸਗੋਂ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਵੀ ਪਲਾਂ-ਛਿਣਾਂ ਵਿਚ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਅਤੇ ਹਡਸਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਖਲੋ ਕੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਮੰਜ਼ਰ ਵੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਰਹੀ ਕਿ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਉਤਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਜਹਾਜ਼ ਡੁੱਬਿਆ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਰਵਟਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਡਿੱਕਡੋਲੇ ਖਾ ਕੇ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ

ਹੋ ਰਿਹਾ ਸਗੋਂ ਇਹ ਪਾਇਲਟ ਦੀ ਉਸ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸੰਕਟ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਪਾਇਲਟ ਵੱਲੋਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਉਤਰਨ ਸਮੇਂ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਝਟਕੇ ਬਾਰੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਮੁਸਾਫਰ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗੋੜਾ ਮਾਰਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਮੁਸਾਫਰ ਅੰਦਰ ਫਸਿਆ ਨਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚੈਸਲੀ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਮਾਨਵੀ ਸਰੋਕਾਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਪਾਇਲਟ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੌਸਲੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਸਾਫਰ ਦਰਿਆ ਅੰਦਰ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉਪਰ ਆ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਪਾਇਲਟ ਵਜੋਂ ਚੈਸਲੀ ਦਾ ਲੰਮਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ 1970ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਚਲਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰੇਸ਼ਨ

ਸੇਫਟੀ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਈ ਹਾਦਸਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਈ ਪੜਤਾਲਾਂ ਖੁਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਵਾਈ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵੇਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਮਝਾਉਣ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਈ ਉਡਾਣ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਸੰਕਟ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਕਿਵੇਂ ਯਕੀਨੀ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਚਾਲਕ ਅਮਲਾ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਠੰਢੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਤਜਰਬਾ ਆਪਣੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਪਰ ਸੰਕਟ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਵੀ ਆਮ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਾਂਗ ਜਿਨੇ ਠੰਢੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਚੈਸਲੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿਚ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਚੈਸਲੀ ਲਈ ਆ ਰਹੇ ਦਾਦ ਦੇ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਾਇਕ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ।

ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਟਾਂਡਾ

BALBIR SINGH M.A. Editor in Chief & Publisher
Tel : 510-938-7771, Fax510-740-3520
Om Parkash Kamal Assist Editor
Sanjose CA. Cell : 408-661-8925
WEBSITE WWW.PARDESTIMES.COM
DESIGNED BY AMAN BANSIL
510-589-2245

THE PARDES TIMES AND PEOPLE ASSOCIATED WITH IT ARE NOT RESPONSIBLE FOR ANY CLAIMS MADE BY THE ADVERTISERS AND DON'T ENDORSE ANY PRODUCT OR SERVICES ADVERTISED IN THE PARDES TIMES. PLEASE CONSULT YOUR ATTORNEY BEFORE BUYING/HIRING CONTRACTING THROUGH THE ADS PUBLISHED IN THE NEWS PAPER. THE PARDES TIMES IS IN BUSINESS OF SELLING SPACES AND CLAIMS MADE BY ADVERTISERS ARE NOT TESTED/CONFIRMED BY AN INDEPENDENT SOURCE.

ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦਿਆ ਥੁਟਿਆ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.

ਕਿਸਤ-12

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੁੰਦੀ ਏ ਉਸ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਆਉਣ ਲਈ ਕਈ ਕਾਲ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਕਿਧਰੇ ਸਾਡੇ ਵਰਗਿਆਂ ਕੋਲ ਇਹ ਬੋਲੀ ਪਹੁੰਚੀ ਏ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਪਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਹੀ ਘਾਲਣਾਵਾਂ ਘਾਲੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਹੁਣ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੱਖਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਅਖ਼ਬਾਰ, ਰਸਾਲੇ, ਰੇਡੀਓ, ਟੀ. ਵੀ., ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਡਰਾਮੇ ਵਗੈਰਾ ਲਿਖੇ, ਬਣਾਏ, ਖੇਡੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਿੰਨੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਨਾ ਗਈਆਂ ਹੋਣ ਪਰ ਸਰਹੰਦ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਪੁੱਟ ਕੇ ਸੁੱਟਣ ਲਈ ਤਾਈਦ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਗੱਲ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਪੁੱਤਰਾ ਜੇ ਸਾਡੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦਾ ਏ ਤਾਂ ਇਕ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਵੰਡ ਦੇ। ਬੋਲੀ ਦੇ ਰੋਲ ਲਈ ਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਸਤਾਦ ਅਧਿਆਪਕ, ਮਾਸਟਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਗਲੀ ਫੜ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਸਿਖਾਇਆ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਿਖਾਈ। ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਮੂਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ ਤੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਹੀ ਇਕੱਲੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਬੋਲੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਜ ਕਰੇਗੀ। ਬੱਸ ਇਸ ਦੇ ਘੜਨਹਾਰੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਬਰਤਨਾਂ

ਵਾਂਗ ਇਸ ਨੂੰ ਚਮਕਾ ਕੇ ਅਗਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਏ ਰਹਿਣ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਬੋਲੀ ਪੂਰਬ ਦੇ ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ (ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ) ਵਿਚ ਹੀ ਸੀ ਪਰ 19ਸੌਵਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਰਾਪ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਜੜ ਜਾਓ, ਵਾਂਗ ਹੀ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੱਸਰਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਧੀਆਂ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰ ਲਏ। ਅੱਜ ਇਹ ਬੋਲੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ, ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਦੇ ਇਸਦਾ ਹੋਣਾ ਖਿਆਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੀ ਦਾ ਠੱਪਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਕੋਲ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹਥਿਆਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਬੜੀ ਹੀ ਜਲਦੀ ਹਰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ, ਉਥੇ ਉਥੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਤਾਂ ਰੇਡੀਓ, ਟੀ. ਵੀ. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਛੁਪਾਈ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਰੇਡੀਓ, ਟੀ. ਵੀ. ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੜ੍ਹ ਹੁਣ ਕਦੇ ਵੀ ਰੁਕ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ! ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਇਹੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਤਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਚਾਣ ਵਧੇ ਤੇ ਉਹ

ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਣ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਹੁਣ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣੀ ਸਿੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਇਹ ਹੋ ਰਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਬੋਲੀ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵੀ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰੀਏ ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਈਏ ਤੇ ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬਣਾ ਦਈਏ। ਆਓ ਰਲ ਕੇ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਚੁੰਘਾਏ ਦੁੱਧ

ਅਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਨਵਾਂ ਕਾਲਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਕੀਤੇ ਸਫਰਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗਾ। ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਨਾਲ ;
ਸੰਪਾਦਕ

ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਬੋਲੀ ਲਈ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਪੜ੍ਹੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਵੀ ਲਾਲਸਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।
ਅੱਜ ਦੀ ਇਹ ਹੱਥਲੀ ਅਖ਼ਬਾਰ

ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੰਨੇ ਮੇਰੀਆ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੇ, ਜਿਹਨਾਂ ਸਦਕਾ ਅਸੀਂ ਇਹ ਬੋਲ-ਸਿੱਖ ਸਕੇ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਝੁਕ ਝੁਕ ਕੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਣਾਮ ਹੈ।

Immigration dates for sponsored families

First: Unmarried Sons and Daughters of Citizens: 23,400 plus any numbers not required for fourth preference.
Second: Spouses and Children, and Unmarried Sons and Daughters of Permanent Residents: 114,200, plus the number (if any) by which the worldwide family preference level exceeds 226,000, and any unused first preference numbers:
A. Spouses and Children: 77% of the overall second preference limitation, of which 75% are exempt from the per-country limit;
B. Unmarried Sons and Daughters (21 years of age or older): 23% of the overall second

preference limitation.
Third: Married Sons and Daughters of Citizens: 23,400, plus any numbers not required by first and second preferences.
Fourth: Brothers and Sisters of Adult Citizens: 65,000, plus any numbers not required by first three preferences.

Category India

- 1st 08 Jul 2002
- 2A 01 Jun 2004
- 2B 08 May 2000
- 3rd 01 Aug 2000
- 4th 15 Jan 1998

SARAB REAL ESTATE

CALIFORNIA REALTY

5283 Misty Spring Drive Castro Valley, CA 94522

*Real Estate *Loan Services *Notary Services *Tax Services

Sarabjit Singh Toor

BROKER/REALTOR

Dir. : 510-886-4055

Cell : 510-377-5755

Fax : 510-886-5916

E-mail : Sarbjittoor@sbcglobal.net

Sukhwinder Viridi
CEO

VIRDI CONSTRUCTION

GENERAL BUILDING CONTRACTOR
RESIDENTIAL & COMMERCIAL

New Home Construction. New Custom Homes, Bathroom & Kitchen Remodeling. Renovation, Room Addition, Roofing. Architect Designs & Engineering Services, Job Management Framing & Foundation. Restaurant Remodeling, Green Builder etc. Member of Better Business

Ph. 510-623-9320 Fax. 510-623-9319 Cell. 510-552-7779

E-Mail : viridi_construction@yahoo.com Website : www.virdi-construction.com

4630 Porter St Fremont, Ca94538

Professional Quality Work at Moderate Price Free Estimate

Dr. Bhupinder Bhandari

MD, MRCP

Gastroenterology/Hepatology
Internal Medicine/Nutrition

Fellow American Collage of Physicians

Diplomate, American Board of Internal Medicine
Diplomate American Board of Gastroenterology
Member, Royal College of Physicians, London, UK

ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਭੰਡਾਰੀ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਜਾਣਿਆ ਪਹਿਚਾਣਿਆਂ ਨਾਮ ਜਿਸ ਤੇ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਦੋ ਦਫਤਰ ਹਨ

3755 BEACON AVE. FREMONT CA 94538

1090 La Playa Dr., HAYWARD, CA94545

Ph. 510-796-7796

Fax : 510-796-7797

E-mail : drbhandari4service@yahoo.com

www.bhandariMD.com

ਬਰਾਕ ਹੁਸੈਨ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 44ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ:- ਬਰਾਕ ਹੁਸੈਨ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਅੱਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 44ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ ਕੈਪੀਟਲ ਹਿੱਲ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਨੇਤਾ ਪਾਦਰੀ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚੋਂ ਤੁੱਕਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਈ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਮੰਗਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕਾ ਅਥੇਰਾ ਫੈਕਲਿਨ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਰੰਗ 'ਚ ਰੰਗ ਦਿੱਤਾ।

ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਨਵੇਂ

ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਬਰਾਹਿਮ ਲਿੰਕਨ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਤੋਂ ਚੁੱਕੀ। ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ 35 ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਮਿਸਟਰ ਜੋਸਫ ਸਟੀਫਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਨ ਬਿਟੇਨ ਨੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੇ ਹੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ। ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਰਜ ਬੁਸ਼, ਬਿੱਲ ਕਲਿੰਟਨ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਰਹੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਰਜ ਡਬਲਿਊ. ਬੁਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟੀਮ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਓਬਾਮਾ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਓਬਾਮਾ ਨੂੰ 44 ਤੋਪਾਂ ਵਲੋਂ ਸਲਾਮੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ 43ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਰਜ ਬੁਸ਼ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੇ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਮੌਕੇ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਾ ਲਵਾਂਗੇ।

ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਾਂ ਸੰਬੋਧਨ

ਮੇਰੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕੋ ਮੈਂ ਅੱਜ ਜਿਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਖੜਿਆ ਹਾਂ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਦਕਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬੁਸ਼ ਦਾ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। 44 ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤੂਫਾਨ ਜਾਂ ਬੱਦਲ ਹਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਕਤ ਅਮਰੀਕਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ, ਸਡਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭ ਲਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਓ ਜੁਟ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਬਣਾਈਏ।

ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਖੋਫ ਦੇ ਜਿਉਣ ਲਾਇਕ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖੁਬ ਮਿਹਨਤ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਇਕਦਮ

ਪਰ ਅੱਜ ਇਸ ਮੰਚ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਦਕਾ ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੰਮਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੋਅ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਚਰਚਿਤ ਭਾਗ 'ਪਰਸਿਯੂਟ ਆਫ ਹੈਪੀਨੈਸ' ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ, ਸਾਰੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਫੀ ਗੰਭੀਰ ਹਨ। ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕਦਮ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭ ਸਕੀਏ। ਇਹਨਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਅੱਜ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਡਰ ਅਤੇ ਇਕ ਨਵੇਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਆਸ ਵਿਚ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਏਕਤਾ ਹੀ ਸਾਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਏਕਤਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਦਰੁੱਸਤ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਡੀ ਸਭਿਅਤਾ, ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਚੰਗੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ, ਮੁਕਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਸਾਡੀ ਯਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ

ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਉਤੇ ਹਾਵੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਵਿਚ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ। ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਗੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਉਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਾ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 43 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਮੈਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 44ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਅੱਜ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ ਟੀਚੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦਿਆਂ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ

ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਹੋਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਕਤ ਅਮਰੀਕਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ। ਸਾਡਾ ਮੁਲਕ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁਲਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਘਾਲਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਯਾਤਰਾ ਸਿਰਫ ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਬਲਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੰਬੇ ਲੰਗੇਰਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤੱਕ ਲੜਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।

'ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਦੇਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਵਾਂਗੇ। 'ਬੱਸ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਪੂੜ ਝਾੜ ਕੇ ਨਵਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਜੁਟ ਜਾਓ।' ਅਸੀਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਾਂਗੇ, ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਵਾਂਗੇ, ਪੁਲ ਬਣਾਵਾਂਗੇ, ਫਾਈਬਰ ਆਪਟੀਕਲ ਕੇਬਲ ਵਿਛਾਵਾਂਗੇ, ਸੌਰ ਅਤੇ ਪੌਣ ਊਰਜਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮੁਲਕ ਅੱਗੇ ਵਧਾਵਾਂਗੇ, ਆਪਣੇ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਵਾਂਗੇ, ਅਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਅੱਤਵਾਦ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗਰੀਬ ਹਨ, ਕੁਝ ਅਮੀਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਹਰ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਦੋਸਤ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ, ਜੋ ਸਾਡੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਿੱਦ ਦਾ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿਆਂਗੇ।

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਅੱਜ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਾਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ, ਸਾਡਾ ਦੋਸਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। 'ਅਸੀਂ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਂ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਮਦਦ ਲਈ ਪਹੁੰਚਾਂਗੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸਮੂਹਿਕ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਸਫਰ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਓ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਹੱਥ ਮਾਰੀਏ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਕ ਚੰਗਾ ਭਵਿੱਖ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਜੀਵਨ ਯਾਤਰਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।

ਕਾਲੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੇ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸੰਯੋਗ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ

ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ, ਉਸਨੂੰ ਕਾਲੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੇ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਾਲੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਅਬ੍ਰਾਹਮ ਲਿੰਕਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾਸ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਗੁਲਾਮ ਰੱਖਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ, ਬਲਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਕੈਪੀਟਲ ਹਿੱਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਓਬਾਮਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਫਿਲੀਪ ਰੇਡ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਓਬਾਮਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨਾ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੱਤਾ ਦੇ ਭਵਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਬਦਲਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ।

ਟਾਮ, ਪੀਟਰ, ਬੇਨ, ਹੈਰੀ ਅਤੇ ਡੈਨੀਅਨ ਨਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੇ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਲਈ ਤਰਖਾਣੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਹਿਸਟੋਰੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਵਕਤ ਕਈ ਗੁਲਾਮ ਹਫਤੇ ਵਿਚ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਚਾਹੇ ਗਰਮੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਰਦੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਾਰਟਿਨ ਵਾਨ ਬਿਊਰੇਨ, ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਨਰੀ ਹੈਰਿਸਨ, ਐਂਡਰਿਊ ਜੌਨਸਨ ਅਤੇ ਯੂਲੀਸੇਸ ਐਸ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਜਿਹੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਏ, ਜੋ ਗੁਲਾਮ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

ਕਵਿਤਾ

ਫੁੱਲ

ਖਿੜਦੇ ਨੇ ਕਦੀ ਕਿਰਦੇ ਫੁੱਲ,
ਬਣ ਵਣਜਾਰੇ ਫਿਰਦੇ ਫੁੱਲ।
ਸੂਹ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੈਂਦੀ ਜਦ ਵੀ,
ਜੁੜ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ, ਸਿਰ ਦੇ ਫੁੱਲ।

ਸੂਹੇ ਰੱਤੇ ਲਾਲ ਨੇ ਫੁੱਲ,
ਕਾਲੇ ਕਿਤੇ ਗੁਲਾਲ ਨੇ ਫੁੱਲ।
ਹੋਸ਼ ਗਵਾ ਕੇ ਭੋਰੇ ਡਿੱਗਦੇ,
ਹੋਠੀਂ ਜੜੇ ਕਮਾਲ ਦੇ ਫੁੱਲ।

ਕੱਲੇ ਕਾਰੇ ਗਮਲਿਆਂ ਫੁੱਲ,
ਉਲਝੇ ਨਾਲ ਨੇ ਕਮਲਿਆਂ ਫੁੱਲ।
ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਜਦੋਂ,
ਉਡਦੇ ਨਾਲ ਨੇ ਸ਼ਮਲਿਆਂ ਫੁੱਲ।

ਮਸਤ ਜਵਾਨੀ ਨੋਕ ਦੇ ਫੁੱਲ,
ਖਿੜ ਖਿੜ ਪੈਂਦੇ ਝੋਕ ਦੇ ਫੁੱਲ।
ਅਲਾ ਫਜ਼ਰੀਂ ਬਹਿ ਕੇ ਲਿਖਦਾ,
ਕਲ ਦੁਕਲੇ, ਕਿਤੇ ਥੋਕ ਦੇ ਫੁੱਲ।

ਸੁਹਣੇ ਨਿੱਤੇ ਖਿਆਲਾਂ ਫੁੱਲ,
ਕੀਕਣ ਮੈਂ ਸੰਭਾਲਾਂ ਫੁੱਲ।
ਦਿਲ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਆ ਕੇ ਜੁੜਦੇ
ਕੱਢੇ ਕਿਸੇ ਰੁਮਾਲਾਂ ਫੁੱਲ।

ਗੀਤ/ਜਸਵੰਤ ਜੱਸੀ

ਵਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਦੇ ਫੁੱਲ ਨੀ ਅੜੀਏ
ਕੋਈ ਨਾਂਹ ਤੇਰੇ ਤੁੱਲ ਨੀ ਅੜੀਏ
ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਚੰਨ ਤਾਰੇ ਫਿੱਕੇ
ਅੰਬਰੀ ਜਿੰਨੇ ਕੁੱਲ ਨੀ ਅੜੀਏ
ਵਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਦੇ.....

ਤੂੰ ਤੇ ਸੀ ਇਕ ਰੂਪ ਖਜ਼ਾਨਾ
ਸਾਡਾ ਇੱਕੋ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ
ਸਮਝ ਬੈਠੇ ਸਾਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ
ਤੂੰ ਗੈਰਾਂ ਤੇ ਗਈ ਡੁੱਲ ਨੀ ਅੜੀਏ
ਵਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਦੇ...

ਰਾਤ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾਵਾਂ
ਖੜ੍ਹਾ ਮੈਂ ਅੱਡ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਬਾਹਵਾਂ
ਤੇਰਾ ਬਾਹਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਖ ਗਈ ਮੇਰੀ ਖੁੱਲ ਨੀ ਅੜੀਏ
ਵਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਦੇ.....

ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕੀਂ
ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੋਕਾ ਨੋਕੀ
ਬਰੀਂ ਛਿਮਾਰੀ ਜਦ ਪੈਰ ਮੈਂ ਪਾਵਾਂ
ਕੱਢਦੇ ਨੇ ਸਾਰੇ ਬੁੱਲ ਨੀ ਅੜੀਏ
ਵਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਦੇ.....

ਤੂੰ ਭਾਵੇਂ ਨਿੱਤ ਚੁਗਲੀਆਂ ਕਰਦੀ
ਕਿਉਂ ਹਾਲਤ ਪਤਲੀ ਸੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੀ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ
ਸਿਫਤਾਂ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਲ ਨੀ ਅੜੀਏ
ਵਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਦੇ.....

ਨੈਣਾਂ ਨਾਲ ਤੂੰ ਗੱਲ ਸੀ ਕੀਤੀ
ਦਿਲ ਹੀ ਜਾਣੇ ਜੋ ਸੀ ਬੀਤੀ
ਹੱਪਵਾਲੀਆਂ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ
ਤੂੰ ਭਾਵੇਂ ਗਈ ਭੁੱਲ ਨੀ ਅੜੀਏ
ਵਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਦੇ.....

-ਹਰਜਿੰਦਰ ਪੰਧੇਰ

ਹਾਉਕਾ

ਰਾਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ

ਇਸ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇੰਡੀਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਪੁੱਜੇ ਨੂੰ
ਮਸਾਂ ਦੇ ਕੁ ਘੰਟੇ ਹੀ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਕਾਹਲੇ ਕਾਹਲੇ ਕਦਮ ਪੁੱਟਦੀ, ਤੇਜ਼
ਤੇਜ਼ ਸਾਹ ਲੈਂਦੀ, ਚਾਚੀ ਰਤਨੀ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ। ਮੰਜੇ ਦੇ
ਲਾਗੇ ਪਈ ਕੁਰਸੀ ਤੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁੱਟਦਿਆਂ, ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ,
“ਵੇ ਜੀਤਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਹੁਣੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤੇਰੇ ਆਉਣ ਦਾ, ਸੁਣਾ,
ਕਿਵੇਂ ਆ ਤੇਰੀ ਵਹੁਟੀ ਤੇ ਬਾਕੀ ਪਰਿਵਾਰ?” ਮੈਂ ਚਾਚੀ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਪੈਣਾ
ਕਿਹਾ। ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਦੀ ਰਾਜ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੱਸ, ਮੈਂ ਚਾਚੀ ਪਾਸੋਂ ਮੁਨਾਸਬ ਤੇ
ਆਮ ਜਿਹੇ, ਘਰ ਬਾਰ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ। ਮੈਂ ਚਾਚੀ ਰਤਨੀ ਦੇ ਆਉਣ
ਦਾ ਅਸਲ ਭਾਵ ਸਮਝਦਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ
ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਗਏ, ਉਹਦੇ ਪੁੱਤਰ ਬਖਸ਼ੇ ਨੇ, ਪਿੱਛੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਜਾਂ ਕਿਸੇ
ਹੋਰ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ ਨੂੰ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸੁਖ ਸੁਨੇਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੇਜਿਆ।
ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਦੁਖੀ ਸੀ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਬਖਸ਼ਾ ਕਦੇ
ਕਦਾਈ ਪੈਸੇ ਤੇ ਭੇਜ ਛੱਡਦਾ ਸੀ ਪਰ ਖਤ ਪੱਤਰ ਕਿੰਨੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ
ਸੀ ਮਿਲਿਆ।

ਲੰਬੇ ਸਫਰ ਪਿੱਛੋਂ, ਮੈਂ ਬੇਹੱਦ ਖੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਂ। ਪੁਰੀਆਂ
ਦੇ ਰਾਤਾਂ ਦਾ ਉਨੀਂਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਏਅਰ ਪੋਰਟ ਤੇ ਕਸ਼ਮਿਰ ਤੇ
ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਖਿੱਚ ਧੁੱਕ, ਪਿੰਡ ਤਾਂਈ ਟੈਕਸੀ
ਦਾ ਸਫਰ। ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਪੀੜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸਮ ਦਾ ਅੰਗ ਅੰਗ
ਦੁਖਦਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਸੌਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਚਾਚੀ
ਰਤਨੀ ਦਾ ਆ ਬੈਠਣਾ ਤੇ ਲੰਬੀ ਚੌੜੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਹੋ
ਕੇ ਘਰੋਂ ਆਉਣਾ, ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦਾ।

ਚਾਚੀ ਰਤਨੀ ਦਾ ਘਰ ਸਾਡੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ
ਸਾਡੇ ਸ਼ਰੀਕੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਨੇ। ਸਾਡੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਜਟਕਾ ਕਿਸਾਨੀ
ਟੱਬਰ ਹੈ। ਬਖਸ਼ਾ ਤੇ ਮੈਂ ਹਮ ਉਮਰ ਹਾਂ। ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ
ਹਾਂ, ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਗੱਲ? ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਝਿਜਕ
ਜਿਹੀ ਪਈ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਬਣ ਸਕੇ। ਪਰੇ
ਪਰੇ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਦੂਰੀਆਂ ਕਾਇਮ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਕੋ ਗਲੀ, ਇਕੋ ਜਿਹੇ
ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜੰਮਣ, ਪਾਲਣ, ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਾਂਝਾ ਹੋਣ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ, ਅਸੀਂ ਨਜ਼ਦੀਕ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਆ ਸਕੇ। ਬੀ. ਏ. ਕਰਨ ਤੋਂ
ਪਿੱਛੋਂ, ਮੇਰੀ ਮੰਗਣੀ ਤੇ ਵਿਆਹ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਵੱਸੇ ਇਕ
ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਕੇ
ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸਾਂ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ 'ਚ)

ਖ਼ਤ

ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ

ਖ਼ਤ ਸਦਾ ਮਹਿਬੂਬ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ।
ਦੇਸ਼ ਬੈਠੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਉਦਰੇਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ।

ਖ਼ਤ ਹੁਸਨ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹੀ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ।
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਸਾਥ ਦੀਆਂ ਤਦਬੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ।

ਖ਼ਤ ਸਿਰਫ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ।
ਬੁੱਢੇ ਬਾਪ ਦੀ ਸਦਾ ਫ਼ਰਿਆਦ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ।

ਖ਼ਤ ਸਿਰਫ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ।
ਖ਼ਤ ਸਦਾ ਭਾਈ ਦੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ।

ਖ਼ਤ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਲੋਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।
ਬੁੱਢੇ ਵਾਰੇ ਦੀ ਸਦਾ ਡੰਗੋਰੀ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ।

ਖ਼ਤ ਅਪੂਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
ਸਹੁਰੀਂ ਵਸਦੀ ਜਾਨ ਦੇ ਜਮਦੂਤ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਖ਼ਤ ਟੈਲੀਫੋਨ, ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਬਿੱਲ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
ਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਪਸੀਨੇ ਦੀ ਗਿੱਲ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਖ਼ਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
ਕਦੀ 'ਜ਼ਿਰੋ ਬੈਲੈਂਸ' ਦਾ ਧੋਖਾ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਖ਼ਤ ਕੰਮ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਜੁਆਬ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
ਖ਼ਤ ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਕੀਤੀ ਤਲਾਸ਼ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਖ਼ਤ ਘਰ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੀ ਪੈਗਾਮ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਕਿਸ਼ਤ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਘਰ ਨਿਲਾਮ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਖ਼ਤ ਰੱਬ ਤੋਂ ਆਈ ਚਿੱਠੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
ਜੀਵਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਯਾਦ ਮਿੱਠੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਮਿਸ ਤੈਜ਼

ਤਤਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਲੜਕੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਮੀਰ
ਉੱਚੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਹੀ
ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਤੈਜ਼ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਤੈਜ਼ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਸੀ। ਉਸ
ਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ, ਚੰਗੇ
ਸੰਸਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਤੈਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਕਦੀ ਵੀ ਆਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਮੰਗਿਆ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਹ ਜਵਾਨ ਹੁੰਦੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਵਾਨੀ
ਨਿੱਖਰਨ ਲੱਗੀ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਖਾਸ ਸਹੇਲੀ ਸੀ,
ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਰਚਨਾ ਸੀ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਇਕੋ ਹੀ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ
ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੂੜ੍ਹੀ ਦੋਸਤੀ ਸੀ। ਤੈਜ਼ ਬੜੀ ਹੀ ਭੋਲੀ
ਭਾਲੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਾਚੇ, ਤਾਏ ਅਤੇ ਭੂਆ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਬਹੁਤ
ਚਲਾਕ ਸਨ। ਉਹ ਤੈਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਦੀਆਂ। ਕੋਈ ਵੀ
ਉਸ ਨਾਲ ਖੇਲਦਾ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹੋ ਕੇ ਖੇਡਦੀ
ਰਹਿੰਦੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੇਖਦੀ ਰਹਿੰਦੀ।

ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਤੈਜ਼ ਦੀ
ਚਾਚੇ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੇ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ
ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਬੜੀ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਗੁੱਤਾਂ ਖਿੱਚਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਤੈਜ਼
ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੋਈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਬੜੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਤੈਜ਼ ਦੀ ਚਾਚੇ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨਾਲ
ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਤੈਜ਼ ਦੇ ਤਾਏ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁੱਤਾਂ

ਆਪਸ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਿੱਚੋ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਗੁੱਤਾਂ ?
ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੈਜ਼ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਦਸਵੀਂ ਕਲਾਸ
ਸੈਕਿੰਡ ਡਵੀਜ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਭਰਾ
ਸੀ। ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਕੁਆਰੇ ਸੀ। ਸਾਤਿਆਂ ਦਾ
ਆਪਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਸੀ।

ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੈਜ਼ ਨੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ
ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਹੇਲੀਆਂ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਉਸ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ, ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ ਸੀ।
ਬਾਈਸਾਈਕਲ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਛੇਵੀਂ, ਸੱਤਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਹੀ ਸਿੱਖ ਲਿਆ
ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਤੈਜ਼ ਨੇ ਸਾਇਕਲ ਚਲਾਉਂਦੇ ਦੋਵਾਂ ਬਰੇਕਾਂ ਕੱਠੀਆਂ ਲਗਾ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲ ਤੋਂ ਉਲਟ ਬਾਜ਼ੀ ਖਾ ਕੇ ਥੱਲੇ ਡਿੱਗੀ ਅਤੇ ਮੱਥੇ ਤੇ
ਸੱਟ ਲੱਗ ਗਈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਤੈਜ਼ ਨੇ ਸਾਈਕਲ ਸਿੱਖਣਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਤੈਜ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕਾਲਜ ਬਾਈ ਸਾਇਕਲ 'ਤੇ
ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਇਕ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਤੈਜ਼ ਘਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅੱਗੇ
ਸੜਕ 'ਤੇ ਪੰਦਰਾਂ, ਸੋਲਾਂ ਮੱਝਾਂ ਦਾ ਝੁੰਡ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੈਜ਼ ਕੋਲੋਂ ਸਾਈਕਲ
ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਨਾ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਕਾਲਜ ਦੀ
ਕੰਧ ਵਿਚ ਵੜ ਗਈ ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਸਾਇਕਲ ਦੀ ਬਰੇਕ ਲੱਗੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਤੈਜ਼ ਨੇ ਸਾਇਕਲ ਚਲਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਕਸ਼ਾ ਤੇ ਕਾਲਜ ਜਾਣਾ
ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤੈਜ਼ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਮਸਤ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ
ਦੁਨੀਆ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ
ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ ਵੀ
ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ।

ਤੈਜ਼ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿੱਧਾ ਸਾਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ
ਕੁਝ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਕੋਰਸ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਕਿੰਗ, ਇੰਟੀਰੀਅਰ ਡੈਕੋਰੇਸ਼ਨ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸ ਕੀਤੇ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ 'ਚ)

ਰੀਤਾਂ ਦੇ ਮਮੋਲ

ਅਜ ਤਾਂ ਮਮੋਲਿਆਂ ਨੇ
ਸਿਰ ਤੋ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਬਹਿ ਕੇ
ਸੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਹਿ ਕੇ
ਆਸਾਵਰੀ ਅਲਾਪੀ

ਮਰਹੂਮ
ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ
ਸ਼ਰਮਾ
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰੀ

ਅਜ ਤਾਂ ਮੋਏ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ
ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਚ ਆਇਆ ਮੁੜ੍ਹਕਾ
ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਜੀਭ ਮੋਈ
ਸਚਜੀਵ ਹੋ ਕੇ ਜਾਗੀ
ਕਿਹਤਾ ਸਲੀਬੇ ਟੰਗੇ
ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਇਹ ਮਸੀਹੇ
ਕਬਰਾਂ ਚ ਤੜਪਦੀ ਹੈ
ਤੇਗਾਂ ਦੀ ਹੋਸ਼ ਖਾਕੀ

ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਨੇ
ਖਾਰੀ ਸਿਆਹੀ ਡੀਕੀ
ਅਜ ਤਾਂ ਹਯਾਤੀ ਸਾਨੂੰ
ਸਭ ਤੋਂ ਹੁਸੀਨ ਜਾਪੀ

**ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ
ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ
ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ,
ਲੇਖਕਾਂ, ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ
ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰਦੇਸ
ਟਾਇਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ
'ਤੇ ਪੰਨਵਾਦ - ਸੰਪਾਦਕ**

ਸ. ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਗਲ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦਾ ਸਦਮਾ

ਹੇਵਰਡ- ਸ. ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਭੰਗਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 70 ਸਾਲ
ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ, ਕੁਝ ਚਿਰ ਤੋਂ ਕੋਲਨ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ
ਪੀੜਤ ਸਨ। ਉਹ ਜਨਵਰੀ 15, 2009 ਨੂੰ
ਹੇਵਰਡ ਵਿਚ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ
ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਜਨਵਰੀ 19, 2009
ਨੂੰ ਚੈਪਲ ਆਫ ਦੀ ਚਾਈਮਸ ਵਿਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲ ਤੋਂ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ
ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ
ਨਿਊਜਰਸੀ ਰਾਹਵੇਅ ਸਿਟੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ

ਭਰਾ ਸ. ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਭੰਗਲ ਕੋਲ ਵੀ ਬਿਤਾਇਆ।
ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਭੈਣਾਂ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵੀਰ
ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਦੋ ਭਰਾ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਤੇ
ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਗਲ ਹਨ।
ਭੰਗਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ.
ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਗਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ
510-265-1327 ਤੇ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰਦੇਸ
ਟਾਇਮਜ਼ ਅਦਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ
ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂ ਕੁਝਤਣ ਪੀ ਰਿਹਾ ਏਂ, ਹਾਸਿਆਂ ਦੇ ਜਾਮ ਪੀ।
ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਵਿਉਪਾਰ ਨਾ ਕਰ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦੇ ਜਾਮ ਪੀ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਝਰਨਾ ਹੈ, ਤਿੱਤਲੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਹੈ ਪਿਆਰੀ ਗਜ਼ਲ,
ਹਰ ਤਰਫ ਹਨ ਸ਼ੋਖੀਆਂ ਤੂੰ ਸ਼ੋਖੀਆਂ ਦੇ ਜਾਮ ਪੀ।

ਆਪ ਹੁਦਰੇ ਲੋਕ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਬੂਲ,
ਵਕਤ ਹੈ ਨਗਮਾ ਸੁਰੀਲਾ, ਨਗਮਿਆਂ ਦੇ ਜਾਮ ਪੀ।

ਹੁਸਨ ਦੇ ਮੈਖਾਨਿਆਂ 'ਚੋਂ ਪਿਆਰ ਦੀ ਮਦਿਰਾ ਤਲਾਸ਼,
ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਮਹਿਫਿਲ 'ਚ ਆ ਕੇ ਮਸਤੀਆਂ ਦੇ ਜਾਮ ਪੀ।

ਇਹ ਹਵਾਵਾਂ ਗੀਤ ਗਾਵਣ, ਰਕਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਬਹਾਰ,
ਰੋਣਕਾਂ ਦਾ ਲੈ ਮਜ਼ਾ, ਨਾ ਨਫਰਤਾਂ ਦੇ ਜਾਮ ਪੀ।

ਇਲਮ 'ਤੇ ਜੇ ਅਮਲ ਹੈ ਤਾਂ, ਅਮਲ ਤੋਂ ਆਲਮ ਬਣੇ,
ਰਾਸਤੇ ਨਾ ਰੋਕੋ, ਨਾ ਬਦਨਾਮੀਆਂ ਦੇ ਜਾਮ ਪੀ।

ਰਾਖ ਦੀ ਢੇਰੀ ਹੈ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਵਜੂਦ,
ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾ, ਰੰਗੀਨੀਆਂ ਦੇ ਜਾਮ ਪੀ।

ਉੱਠੋ ਵੇ ਕੋਈ ਉੱਠੋ ਵੇ, ਹੁਣ ਤੋਰ ਪਛਾਣੋ ਚਾਲਾਂ ਦੀ।
ਕੋਈ ਹੈ ਜੋ ਮੀਢੀ ਗੁੰਦੇ ਵੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੁੱਲਿਆਂ ਵਾਲਾਂ ਦੀ।

ਪੁੱਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਦੁਖੜਾ ਹਾਲੇ ਕਦ ਤਕ ਮਾਪੇ ਢੋਵਣਗੇ,
ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਵੇ, ਕੋਈ ਸਾਰ ਲਵੇ, ਇਹਨਾਂ ਬੇਕਦਰਾਂ ਬੇਹਾਲਾਂ ਦੀ।

ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਲੁੱਟਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਭੈਣਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ,
ਹੁਣ ਜਾਗੋ ਵੇ, ਕੋਈ ਜਾਗੋ ਵੇ, ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰੋ ਤਰਕਾਲਾਂ ਦੀ।

ਅੱਜ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਊਧਮ ਸਿੰਘ, ਅੱਜ ਫੇਰ ਸਰਾਬੇ ਲੋੜੀਂਦੇ,
ਆਉ ਫੇਰ ਭਗਾਉਤੀ ਸਿਮਰ ਲਈਏ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੀ।

ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ ਤਾਂ ਉਸ ਜੁਲਮ ਦੀ ਸੱਟ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਢਹਿ ਗਈ ਸੀ,
ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਜਦ ਟੁੱਟ ਗਈ ਲੜੀ ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ।

ਉਹ ਨਿੱਤ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗੂ ਲਾਰੇ ਲਾ ਲਾ ਟਾਲ ਰਿਹੇ,
ਹੁਣ ਇਕ ਪਾਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਹੁਣ ਛੱਡੋ ਗੱਲ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ।

-ਰਾਜਿੰਦਰ ਜਿੰਦ

ਤੱਕਿਆ ਜਾਂ ਤੈਨੂੰ, ਬਾਪੂ ਤੇਰਾ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ,
ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਅੰਮੀ ਦੇ ਤੂੰ ਮਨ ਵਿਚ ਲਹਿ ਗਿਆ।
ਨਾ ਤੱਕਿਆ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਨਾ ਘਰ ਬਾਹਰ ਵੇ,
ਪੁੱਛੀ ਨਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇਰਾ ਤੱਕ ਕਿਰਦਾਰ ਵੇ।
ਕਹਿਦੇ ਮੁੰਡਾ ਸਾਉ ਨਾਲੇ ਪੁੰਨਿਆ ਦਾ ਚੰਨ ਵੇ।
ਮੰਮੀ ਡੈਡੀ ਦੋਵਾਂ ਮਿਲ....।

ਉਮਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਤੂੰ ਲਿਖਾ ਕੇ ਸੀ ਲਿਆਇਆ ਵੇ,
ਤਾਂਹੀਓਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੇਰੇ ਭਾਇਆ ਵੇ।
ਉਚੇ ਸੀ ਖਿਆਲ ਤੇਰੇ, ਸੱਚੇ ਸੀ ਵਿਚਾਰ ਵੇ।
ਨਿਭਾਏਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਇਕਰਾਰ ਵੇ।
ਉੱਤਰੇ ਨਾ ਪਿਆਰ ਦੀ ਪਿਲਾਈ ਐਸੀ ਭੰਗ ਵੇ,
ਮੰਮੀ ਡੈਡੀ ਦੋਵਾਂ ਮਿਲ.....।

ਦੱਸਾਂ ਘਰ ਤੇਰੇ ਅੱਜ ਪੈਰ ਜਦੋਂ ਪਾਇਆ ਸੀ,
ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾ ਕੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਸੀ।
ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਤੇਰੇ ਦਿਲ, ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪਿੰਡ, ਘਰ-ਬਾਹਰ ਵੇ,
ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੇਰੇ ਖੇਤ, ਤੱਕੀ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਬਹਾਰ ਵੇ।
ਪੰਨ ਜਿਹਨੇ ਜੰਮਿਆ ਤੇ ਚਾੜ੍ਹੀ ਤੇਰੀ ਜੰਝ ਵੇ,
ਮੰਮੀ ਡੈਡੀ ਦੋਵਾਂ ਮਿਲ....।

ਕਵਿਤਾ
ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਮੋਮਨ

ਸੱਚੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੱਚਾ ਕਹਿਣਾ, ਝੂਠੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਝੂਠਾ ਕਹਿਣਾ,
ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਦਗਾ ਕਮਾਣਾ, ਆਪਣੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਅੜਦੇ ਰਹਿਣਾ।

ਕਰਨੇ ਜਦ ਵੀ ਨਖਰੇ ਕਰਨੇ, ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਮੌਜ ਮਨਾਣੀ,
ਉੱਠਣਾ ਉੱਠ ਕੇ ਖੌਰੂ ਪੌਣਾ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਰਹਿਣਾ।

ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁਣ ਪੁਣ ਪੀਣਾ, ਸ਼ਾਹੀ ਠਾਠ ਬਣਾ ਕੇ ਰਹਿਣਾ,
ਸਾਫ਼ ਹਵਾ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਦੇ ਕੇ, ਕੁੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣਾ, ਕੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣਾ।

ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸੌਣਾ, ਗਿਣ ਗਿਣ ਤਾਰੇ ਰਾਤ ਲੰਘਾਣੀ,
ਵਾਂਗੂ ਡੁਫਾਨਾ ਇਕਦਮ ਉੱਠਣਾ, ਵਾਂਗੂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣਾ।

ਸਾਗਰ ਕੋਲੋਂ ਮੋਤੀ ਮੰਗਣੇ, ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਖੁਸ਼ਬੋ ਮੰਗਣੀ,
ਨਿੰਦਿਆ ਰੂਪੀ ਹਾਰ ਪਰੋ ਕੇ, ਰੱਬ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵੜਦੇ ਰਹਿਣਾ।

ਠੰਡੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਕਰਕੇ, ਠੰਡੇ ਠੰਡੇ ਹੌਕੇ ਭਰਨੇ,
ਸ਼ਕਲ ਬਣਾ ਕੇ ਮੋਮਨ ਵਰਗੀ, ਕਾਫ਼ਰ ਵਾਂਗੂ ਸੜਦੇ ਰਹਿਣਾ।

ਕਵਿਤਾ
ਸਾਥੀ ਲੁਧਿਆਣਵੀ

ਜੱਟਾਂ ਦਾ ਹੈ ਟੋਨੀ ਤੇ ਕਰਾੜਾਂ ਦੀ ਹੈ ਸੀਤਲੋ,
ਜੱਫੀ ਪਾ ਕੇ ਖੜੋਤੇ ਨੇ ਪਿਆਰੇ ਸਾਊਥਾਲ ਦੇ।

ਹਿੰਦੀ, ਪਾਕੀ, ਨੀਗਰੋ, ਸੋਮਾਲੀ, ਫਿਨਲੈਂਡੀਏ,
ਕਿੰਨਿਆਂ ਹੀ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਸਾਊਥਾਲ ਦੇ।

ਜਾਹਲੀ ਬੰਦੇ ਭਾਲਦੇ ਕੁਆਰੀਆਂ ਵਲੈਤਣਾਂ,
ਪੱਕੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ ਵਿਚਾਰੇ ਸਾਊਥਾਲ ਦੇ।

ਪੱਬਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨੇ ਅਦਾਰੇ ਇੱਥੇ ਰੱਬ ਦੇ,
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਸ਼ਾਇਦ ਲੋਕੀ ਤਾਰੇ ਸਾਊਥਾਲ ਦੇ।

ਕਾਜ਼ੀ, ਮੁੱਲਾਂ, ਭਾਈ ਅਤੇ ਟਿੱਲੇ ਵਾਲੇ ਸਾਧ ਸਭ,
ਆਣ ਬੈਠੇ ਬਣ ਕੇ ਸਹਾਰੇ ਸਾਊਥਾਲ ਦੇ।

ਉੜਾ, ਐੜਾ, ਕਾ, ਖਾ ਤੇ ਅਲਫ਼, ਬੇ, ਪੇ ਬੋਲਦੇ,
ਬਦਲ ਗਏ ਤਾਲੀਮ ਦੇ ਅਦਾਰੇ ਸਾਊਥਾਲ ਦੇ।

ਦੇਸ਼ੋਂ ਆਇਆ ਮੰਤਰੀ ਤਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਵਾਰ ਵਾਰ,
ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਵੱਜੇ ਨੇ ਨਗਾਰੇ ਸਾਊਥਾਲ ਦੇ।

ਜਗਿਆਸੂ
ਤੂੰ ਕਹਿ ਕਹਾਣੀ

ਜਗਿਆਸੂ ! ਤੂੰ ਕਹਿ ਕਹਾਣੀ ਜਗਿਆਸਾ ਦੀ, ਆਪਣੇ ਪੈਂਡੇ ਪੈ।
ਨਾ ਕੋਈ ਇਥੇ ਰਿਹਾ ਅਜ ਤੱਕ, ਨਾ ਤੂੰ ਵੀ ਇਥੇ ਰਹਿ।

ਕੁਝ ਸੁਣ ਲੈ, ਕੁਝ ਕਹਿ ਦੇ, ਕੁਝ ਦੇ ਦੇ, ਕੁਝ ਲੈ।
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਠੋਕਰ ਤੈਥੋਂ ਲਗੇ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਠੋਕਰ ਤੂੰ ਵੀ ਸਹਿ।

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਤੂੰ ਆਪਣੇ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਹਵੇਂ ਜਾਕੇ ਬਹਿ।
ਗੁਸਾ ਗਿਲਾ ਭਲਾ ਕੇ ਸਭ, ਮਸਤ ਅਲਮਸਤ ਬਣਿਆ ਰਹਿ।

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਕੀ ਜਾਣੇਗਾ, ਇਸ ਦੀ ਹਰ ਤਹਿ ਬੱਲੇ ਤਹਿ।
ਜਿਨੀਆਂ ਤੈਹਾਂ ਫੋਲ ਤੂੰ ਮਰਜ਼ੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਲੇ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ।

ਜਗਿਆਸੂ ! ਤੂੰ ਕਹਿ ਕਹਾਣੀ.....।

ਜਗਿਆਸੂ ! ਤੂੰ ਚਲਦਾ ਜਾ ਹੋਰ ਅਗੇਰੇ, ਹੋਰ ਅਗੇਰੇ।
ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਤੱਕ ਆਸਰਾ, ਹਥਾਂ ਵਿਚ ਜਿਉਤੀ ਲੈ।

-ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜਗਿਆਸੂ
530-933-2204

R.PAL SINGH TAX PREPARER
BOOKKEEPING & ACCOUNTS

Real Estate & Loans

- ◆ TAX:- INDIVIDUAL, FAMILY, BUSINESS, TRUCKING
- ◆ BOOKKEEPING & ACCOUNTS
- ◆ PAYROLL SERVICE
- ◆ REAL ESTATE & LOANS-(RESIDENTIAL & COMMERCIAL)
- ◆ INSURANCE:- LIFE & HEALTH
- ◆ NOTARY PUBLIC

Expecting a Refund : **GET MONEY BACK FAST!**

CALL: R.PAL SINGH
510-750-3464

"Authorised IRS e-file Provider"

39159 Paseo Padre PKwy#103, Fremont, Ca 94538
www.singhtax.com Email : singhrpal@sbglobal.net

R.PAL SINGH
TAX PREPARER (CTEC) Realtor

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਲੋਨ (Finance) ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Sukhwinder Ajimal
Realtor, Loan Officer & Notary Public
(916) 996-8723 Cell
(916) 681-5112 Office
(916) 209-8660 Fax
S.ajimal@elitemorcal.com

ELITE REALTY SERVICES
7412 Elsie Avenue
Sacramento, CA 95828

RESIDENTIAL • COMMERCIAL • MORTGAGE

Effective Eye Care, with Ease!

20/20 Most Insurance Plans Welcome:

ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ, ਮੋਤੀਏ ਦੀ ਸਰਜਰੀ, ਟਾਂਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੈਂਸ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਲੇਜ਼ਰ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਠੀਕ ਕਰਨਾ, ਐਨਕਾਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਪਹੁੰਚੋ

ਸਾਰੇ ਮੈਡੀਕਲ ਪਲੈਨ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

Commitment to a 20/20 vision.

TOTAL EYE CARE

1860 Mowry Avenue | Suite 101 | Fremont, CA

Maskeen K Sabharwal, MD
Eye Physician & Surgeon
1860 Mowry Ave., Ste 101
Fremont, CA 94538
(510) 793-2020

Hills | MediCal
MediCare | Aetna
Blue Shield
Blue Cross and others

By Appointment
Mon- Fri
9 AM to 6 PM
OPEN SATURDAYS

Rajleen K Arora, OD
Optometrist
1741 Broadway Oakland, CA 94612
(510) 835-8344

FARMERS

FARMERS INSURANCE GROUP
Symbol of Superior Service

ਆਟੋ, ਘਰ, ਬਿਜ਼ਨਸ, ਲਾਈਫ, ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਉੱਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ, ਸਹੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹੀ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਵੇਜ ਲਓ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਜਾਓ

* Auto * Home * Life * Umbrella
* Business Work Comp.

Duabba Insurance Agency
2450, Peralta Blvd. Suite 120, Fremont, CA-94536

Ph.: (510) 797-7989 Gurcharan Singh Mann
FAX : (510) 794-7398 Insurance Agent
Licence # OC 70672

Visit us@farmers.com

ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

FARMERS

FARMERS INSURANCE GROUP
Symbol of Superior Service

ਫਾਰਮਰਜ਼ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਗਰੁੱਪ

Authorized Agent Individual & Group

ਆਟੋ, ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ, ਹੈਲਥ, ਵਿਜ਼ਟਰ ਮੈਡੀਕਲ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਹੋਟਲ ਐਂਡ ਮੋਟਲ, Auto, Home Owners, Life Insurance, Commercial, Health, Visitor Medical, Restaurant, Hotel & Motel

ਵਧੀਆ ਰੇਟ ਤੇ ਮਿੱਤਰਤਾ
ਭਰਪੂਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Ph.: 510-505-9025
Cell: 510-219-5556, Fax : 510-505-0970

TOLL FREE: 1-888-253-0552
38350 Fremont Blvd #102 Fremont, CA 94536

M.K. NIJJAR DDS
RUCHI NIJJAR DDS
LASER DENTISTRY NO SHOTS, NO DRILL, NO PAIN!

FAMILY DENTISTRY
COSMETIC DENTISTRY
Esthetic Crowns, Bridges, & Dentures
Teeth Whitening-Oral Surgery
Root Canal Treatments
Treatment & Prevention of Gum Disease

New Patients & Children Welcome

510-794-7058
WWW.DRNIJJAR.COM

(Across from Washington Hospital & Bart) 1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont

LEARN DHOL! LEARN DHOL!

Informal lessons in Fremont, CA
Traditional Grooves and/or more Modern Playing

ਹੁਣ ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਚ ਵੈਲ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ

2 simple rates: \$25 per hour for 1 person
\$20 per hour per person for a group of 2 or more

AMAN BANSIL 510-589-2245

RE/MAX TRI-VALLEY

Call : **Pauli Singh**
FOR BUYING, SELLING OR REFINANCING! FREE NOTARY

Cell : **(510) 677-2449**

Specialize : ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ, ਰੈਜੀਡੈਂਸੀਅਲ SBA Loan

paulisingh@sbcglobal.net

Direct : **(510) 431-5199, Fax: (510) 293-9622**

30545 Union City Boulevard Union City, CA 94587

CHARANJIT S. UPPAL
D.D.S.

PH. (510) 786-1780
FAX : (510) 786-1351

Office Hours By Appointment
1191 W. Tennyson Rd., Suite 4 Hayward, CA 95544

Raja

KING OF SWEETS NOW PRESENTS
NOW INTRODUCING
CHAAT CORNER
Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

* BHEL PAPDI CHAAT * FALUDA KULFI
* GOL GAPPE (PANI PURI) * KHASTA KACHORI

SWEETS & INDIAN CUISINE
31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587
Phone : (510) 489-9100

ਪਰਦੇਸ਼ ਦਾਇਮਜ਼

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

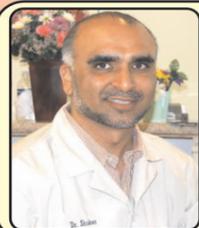
ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਕੈਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
USA \$30 **USA \$60**

ਇਹ ਰਕਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਭੇਜੋ

5082 Bronte, Ct Fremont, CA-94538
 Tel : 510-938-7771, Fax 510-740-3520

Devinder S Shoker, D.D.S

Children And Adult Dentistry
www.shokerdental.com

FOR YOUR CONVENIENCE, WE HAVE MANY SPECIALISTS ON SITE

- ⇒ Orthodontics (Braces) & Invisalign
- ⇒ Root Canal (All Teeth)
- ⇒ Gum Surgery (Stop Bad Breath & Bleeding)
- ⇒ Oral Surgery (Wisdom Teeth Extraction)

- ▶▶ Discount for Cash patients and senior citizens
- ▶▶ Denti-Cal welcome
- ▶▶ Veneers
- ▶▶ Dentures (Complete/partial)
- ▶▶ Evening/weekend appointment
- ▶▶ Free consultation

Please Call Our Office
 To Schedule An Appointment:
(408) 945-0411

New Off.: 1295 S. Park Victoria Dr. Milpitas CA 95035 Tel. (408) 945-0411
 3890 Mowry Ave, Suite 201 Fremont, CA 94538 (Above Kinko's in Fremont Plaza) • (510) 713-7333

Thandi Insurance Brokerage

License #OBO9151

ਅਸੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ਭੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

TRUCK INSURANCE SPECIALIST

Auto Liability, Physical damage, motor truck cargo, general liability and worker's comp.

COVERAGE FOR :

Long and Local haul owner operators, dump trucks, sand/gravel, seasonal vegetable, delivery, catering and ice cream trucks, DUI, new Young drivers accepted

QUICK FILING :

Personal auto, medical and homeowners insurance.

BUSINESS POLICY

Gas Stations, repair shops, mini marts, stores, restaurants, and warehouse.

For a Free Insurance Quote Please Call :

Ph. : 1-800-917-2639

ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ

3090 Independence Dr. Suite 246, Livermore CA 94551

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਮਵਰ ਗਾਇਕਾ ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ ਸੁੱਖੀ ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਨੇਕਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਟੂਰ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਨਾਮ ਰੱਸ਼ਨ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ 'ਚ ਹਨ। ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਕੈਸਿਟ "ਕੰਡਿਆਂ ਤੇ ਸੌਣ ਵਾਲਿਆ" ਆਡੀਓ ਸੀ. ਡੀ. ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੋਰਾਂ ਤੋਂ ਲਵੋ ਜਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ, ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ, ਬਰਥ-ਡੇ, ਜਾਗਰਣ ਤੇ ਸਟੇਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਨਵੀਂ ਐਲਬਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਲਈ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਤੇ ਮਾਡਲ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Contact@: Loveinder Records SKS Entertainment
 408-500-7483 or 408-807-4433

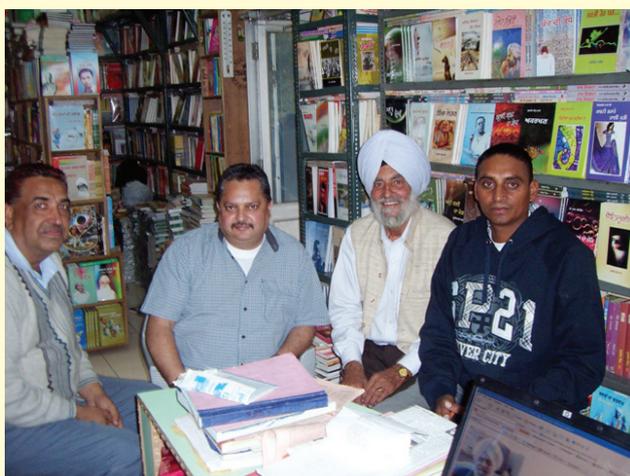

"ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੱਬ ਵਰਗੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ੀ ਹੋਈ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਦਾਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਨਮਾਨਿਆ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਦਾ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਿਆ।
"ਸੁਖਵੰਤ ਸੁੱਖੀ"

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਚੰਗੇ ਸਾਹਿਤ ਛਾਪਣ ਲਈ ਇਕ ਉਪਰਾਲਾ

ਫਰੀਮਾਂਟ- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੇ ਚੰਗੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਛਾਪਣਾ, ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਉਦਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲੇਖਕ ਚੰਗੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ 2009 ਵਿਚ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ ਸ੍ਰੀ ਅਜ਼ਾਦ ਜਲੰਧਰੀ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਰਦੂ ਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਉਲੇਥਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਰਕੇ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਕਿਤਾਬ ਸਵਰਗੀ ਸ. ਗਿਆਨੀ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਕਿਤਾਬ ਸ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਛਾਪੀ ਗਈ ਕਿਤਾਬ ਹੈ।

ਟਰੱਸਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਸ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਡਾ. ਵੱਲੋਂ ਘੋਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਹੁਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਫੇਰੀ ਲਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਤਾਰੀਖ ਜਲਦੀ ਹੀ ਦੱਸੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਹੋਰ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਸ.

ਕੁਲਜੀਤ ਰਾਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਫੋਨ ਹੈ 510-710-5595

ਉਹ ਜ਼ੋਰੇ ਜ਼ੋਰੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਏ!

ਦੁਨੀਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, ਰੱਬ ਹੈ ਕੋਹਾ ? ਗੁਰੂਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕੁਦਰਤ ਜੇਹਾ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਏਹੋ ਸੁਨੇਹਾ, ਕੁਲ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਏ। ਅਕਾਲ ਅਜੂਨੀ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਜ਼ੋਰੇ ਜ਼ੋਰੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਏ।

ਰੂਪ ਰੰਗ ਤੇ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰੱਬ ਦਾ ਕੋਈ ਆਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੱਕਰ, ਚਿਹਨ ਤੋਂ ਉਹ ਹੈ ਵੱਖਰਾ ਰੇਖ, ਭੇਖ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਢੂੰਡੇ, ਉਸੇ ਅੰਦਰ ਹੱਸਦਾ ਏ। ਅਕਾਲ ਅਜੂਨੀ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਜ਼ੋਰੇ ਜ਼ੋਰੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਏ।

ਦੁਨੀਆਂ ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਧਾਇਆ, ਲੋਭ, ਲਾਲਚ ਵੀ ਦੂਣ ਸਵਾਇਆ। ਸਾਰੇ ਜੰਗ ਨੂੰ ਨਰਕ ਬਣਾਕੇ, ਰੱਬ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸਵਰਗ ਸਜਾਇਆ। ਅੰਬਰੀ ਰੱਬ ਵਸਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਖਿਆਲ ਨਾ ਮਨ ਵਿਚ ਧੱਸਦਾ ਏ। ਅਕਾਲ ਅਜੂਨੀ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਜ਼ੋਰੇ ਜ਼ੋਰੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਏ। ਲੋਕੀ ਸਮਝਕੇ ਉਹਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ, ਨਾਂ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਵੱਕਤੀ। ਬੇ-ਨਾਮਾਂ ਜੋ ਰੱਬ ਹੈ ਸਾਂਝਾ, ਵਿਚਰ ਰਿਹਾ ਬਣਕੇ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀ। ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਘੁੰਮਣ ਘੇਰੀ ਵਿਚ, ਗਿਆਨਵਾਨ ਨਾ ਫੱਸਦਾ ਏ।

ਅਕਾਲ ਅਜੂਨੀ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਜ਼ੋਰੇ ਜ਼ੋਰੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਏ। ਬੰਦਾ ਰੱਬ ਨੂੰ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਬੁਰਾ ਉਸ ਤੋਂ ਢੋਅ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਰਾਮ ਜੋ ਰਮਿਆਂ ਕੁਦਰਤ ਅਦਰ, ਵੱਖ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਹਰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅੰਦਰ, ਸਾਹ ਬਣ ਕੇ ਜੋ ਨਸਦਾ ਏ। ਅਕਾਲ ਅਜੂਨੀ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਜ਼ੋਰੇ ਜ਼ੋਰੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਏ। ਡਾ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਸਾਲ

ਗਜ਼ਲ

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੋਵਾਲ

ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਸੀ ਅੱਜ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਜੋ ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ
ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਬੰਦੇ ਘੱਟ ਤੇ ਬਾਬੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹਿੰਦੇ।

ਇਹ ਵੀ ਦਿਨ ਹਨ ਆਪਣਿਆਂ ਵੀ ਨਾਤਾ ਸਾਥੋਂ ਤੋਂ ਲਿਆ
ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਸਨ ਬੇਗਾਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਣ ਬਣ ਬਹਿੰਦੇ ਸਨ
ਇਹ ਵੀ ਦਿਨ ਹਨ ਸ਼ਾਮ ਢਲੇ ਜਦ ਦਿਲ ਰੋ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਸਨ ਸ਼ਾਮ ਢਲੇ ਜਦ ਭੰਗੜੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ।

ਹੁਣ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਵੀ ਬਿੱਟ ਬਿੱਟ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਦੀਆਂ
ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਸਨ ਯਾਰ ਬੋਲੀ ਜਦ ਕੋਲ ਕੋਲ ਹੋ ਬਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਹੁਣ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਸਨ ਜੋ ਬੱਸ ਤੋਰੀ ਗਲੀ 'ਚ ਚੜ੍ਹਦੇ ਲਹਿੰਦੇ ਸਨ।
ਹੁਣ ਤਾਂ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੀ ਰਾਜਾ ਕਿਸੇ ਕੰਗਾਲ ਕਰੇ
ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਸਨ ਸੌ ਦੇ ਨੋਟ ਨੂੰ ਯਾਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਹੁਣ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਅਰਥਹੀਣ ਹੀ ਲੱਗਦੇ ਹਨ
ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਸਨ ਬੋਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਸ਼ਬਦ' ਵਾਂਗ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ
ਅੱਜ ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਹਨ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਘੋਰ ਪਾਪ ਨਿੱਤ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਸਨ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ
ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਸਾਰੇ ਚਾਅ ਹੀ ਯਾਰੋ ਰੁੱਸੇ ਬੁੱਝੇ ਲਗਦੇ ਹਨ
'ਕੁੱਦੋਵਾਲ' ਦੇ ਰਾਹ 'ਚ ਕਦੇ ਚਾਅ ਉੱਖੜ ਕੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ।

ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਮੁੰਨੀ

ਫੁੱਲਾਂ ਜਿਹੀ ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਮੁੰਨੀ
ਗਲ ਉਹਦੇ ਮਲਮਲਦੀ ਚੁੰਨੀ
ਮਿੱਠਾ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲੇ ਜਦ ਉਹ
ਮੂੰਹ ਆਪਣਾ ਬੋਲੇ ਜਦ ਉਹ
ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਉਹ ਨਾ ਸੰਗੇ
ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਜਦ ਕੋਲ ਦੀ ਲੰਘੇ
ਕਿੰਨੀ ਪਿਆਰੀ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦੀ
ਦੇਖਕੇ ਉਹਨੂੰ ਭੁੱਖ ਨਾ ਲਗਦੀ।
ਜੀ ਕਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖੀ ਜਾਵਾਂ
ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬਿਠਾਵਾਂ
ਫੁੱਲਾਂ ਜਿਹੀ ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਮੁੰਨੀ
ਕਦੀ ਕਦੀ ਮੈਨੂੰ ਬਾਤ ਸੁਣਾਵੇ
ਚਿੜੀ ਕਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਉਹ ਪਾਵੇ।
ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਉਹ
ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਬੁਰਕੀ ਪਾਵੇ
ਖਾ ਲੈ ਡੈਂਡੀ ਖਾ ਲੈ ਡੈਂਡੀ
ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਜਾਵੇ।
ਕਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਤੂੰ ਲੈਂਦੀ ਧੀਏ
ਕੋਲ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਬਹਿੰਦੀ ਧੀਏ
ਇਕ ਦਿਨ ਸੌਹਰੇ ਤੁਰ ਜਾਵੇਂਗੀ
ਮੁੰਨੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਾਂਗਾ ਧੀਏ।
ਫੁੱਲਾਂ ਜਿਹੀ ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਮੁੰਨੀ
ਕਦੀ ਕਦੀ ਮੇਰੇ ਮੋਢੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ
ਕਦੀ ਕਦੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਦੀ।
ਕਦੇ ਕਦੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਕੇ
ਆਪਣੀ ਉਹ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਦੀ।
ਮੰਮੀ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਹ ਲਾਉਂਦੀ
ਡੈਂਡੀ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਕਹਿੰਦੀ।
ਮੈਨੂੰ ਜਦ ਉਸ ਨਾਲ ਲਾਡ ਜਿਹਾ ਆਵੇ
ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਲ ਲੈ ਆਵਾਂ।
ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੀ ਲਗਦੀ ਮੈਨੂੰ
ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਜਦ ਮੈਂ ਬਿਠਾਵਾਂ
ਫੁੱਲਾਂ ਜਿਹੀ ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਮੁੰਨੀ।

-ਡਾ. ਬਾਂਸਲ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਹਾਰਾਂ ਜਿੱਤਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ
ਹਾਰ ਜਾਣਾ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ ਤੇ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਹੋਰ ਗੱਲ ਏ

ਹਾਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਰ ਮੰਨਣਾ
ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਏ।

ਅਮੀਰੀ ਗਰੀਬੀ ਦੁੱਖ ਸੁਖ ਸਦਾ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਏ।

ਰਾਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਨ,
ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਦੀ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਂਦੀ ਏ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੱਤਾਂ,
ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਖ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਂਦੇ ਨੇ।

ਉਤਸ਼ਾਹ, ਹਿੰਮਤ ਤੇ ਹੌਸਲਾ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰੂਪੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਦੋ ਪਹੀਏ ਨੇ

ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪਹੀਆਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਚੱਲਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਐ ਬੰਦਿਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਬਣਨਾ ਨਹੀਂ
ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਦਿਲੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ
ਕਿਆ ਮੁਰਦਾ ਦਿਲ ਖਾਕ ਜੀਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

-ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ

ਇੱਕ ਔਰਤ ਦਾ ਦੁੱਖ ਔਰਤ ਹੀ ਸਮਝ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਬੇਗਮ ਫਾਤਿਮਾ ਮਖਤੂਮ ਜੀ
ਵਸ਼ੀਕਰਨ ਦੀ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ
 ਸਾਰੇ ਇਲਮਾਂ ਉਪਰ ਨਹਿਲ ਪੇ ਦਹਿਲਾ ਤਿਲਸਮੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਮਾਲਿਕ

ਸਾਵਧਾਨ! ਦੇਸੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਂਤ੍ਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਮਟਕੀ
ਹਿਲਾ ਅੱਗ ਵਿਖਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰਾ ਕੇ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਮੈਂ ਚਮਤਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਿਖਾਵਾਗੀ। ਦੁੱਖੀ ਭੈਣਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਫੋਨ ਕਰਨ, ਸਾਡੇ ਕੀਤੇ ਇਲਮ ਦੀ ਕਾਟ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

0091-97798-75877, 94653-53453

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੂਤ-ਪ੍ਰੇਤ, ਚੁੜੇਲ, ਬੇਤਾਲ, ਜਿਨ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸਾਡੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਹਰ ਹੁਕਮ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਅਦਾਲਤੀ ਝਗੜੇ ਦਾ ਹੱਲ 12 ਘੰਟੇ ਵਿਚ, ਵਸ਼ੀਕਰਨ 24 ਘੰਟੇ ਵਿਚ, ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਚੁਖਾਉਣਾ 10 ਘੰਟੇ ਵਿਚ
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ, ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਪਿੱਛਾ ਛੱਡਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਹੋ, ਬੀਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ, ਬੀਮੇ ਦਾ ਪੈਸਾ ਫਸਿਆ ਹੈ, ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਲੱਕੀ ਨੰਬਰ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ, ਜਾਦੂ-ਟੋਨਾ, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਬੱਸ ਨਾਮ ਹੀ
ਕਾਫੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੱਲ ਵੀ ਹੈ। ਹੱਲ ਸਿਰਫ ਬੇਗਮ ਫਾਤਿਮਾ ਮਖਤੂਮ ਕੋਲ

ਬੇਗਮ ਜੀ ਸਮਰਾਟ **ਫਰੀ ਸੇਵਾ** ਲੀਅਰ ਵੈਲੀ, ਕਸ਼ਮੀਰ (ਭਾਰਤ)

ਆਪਕੀ ਹਰ ਪੇਸ਼ਾਨੀ ਕਾ ਹੱਲ ਮੇਰੇ ਕੋਲ

11 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ 101% ਵਸ਼ੀਕਰਨ ਅਤੇ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ
ਮੀਆ ਕਮਾਲ ਖਾਨ ਜੀ
 ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ ਦਾ ਹੱਲ (ਬੰਗਾਲੀ ਤਾਂਤ੍ਰਿਕ)

ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਧੋਖਾ ਖਾ ਚੁੱਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ-ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਆਰ ਟੁੱਟਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ ਇਹ ਮੇਰਾ ਵਾਅਦਾ ਹੈ।

★ ਅਜਮੇਰ ਸ਼ਰੀਫ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੱਤਾਂ ਇਲਮਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਪਹਿਲਾਂ
ਤੋਂ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਭਟਕਣ ਤੋਂ ਬਚੋਗੇ

ਨੋਟ ਆਪਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਗਰੰਟੀ ਨਾਲ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਸ਼ੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬੇਤਾਜ਼ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਫੋਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ
★ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ।

★ ਜੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾਈ ਗਰੰਟੀ ਨਾਲ
ਫੋਨ ਘੁਮਾਰ ਸਮਾਧਾਨ ਪਾਓ **0091-99889-06076**

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਸ਼ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ,
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਕੋਰਟ
ਕਚਹਿਰੀ, ਸੌਤਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ, ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੀਤਾ
ਕਰਾਇਆ, ਬੱਚਿਆਂ ਉਪਰ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਦਾ ਸਾਇਆ, ਸੰਤਾਨ
ਹੀਣਤਾ, ਜਾਦੂ ਟੂਣਾ, ਖੂਨ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਆਉਣਾ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਭੈਣੇ-
ਭੈਣੇ ਸਪਨੇ ਆਉਣੇ ਆਦਿ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
ਦੁਖੀ ਭੈਣਾਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ : ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪਤੀ ਜਾਂ
ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਵਸ਼ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ
ਹੈ ਜਾਂ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ,
ਤੁਰੰਤ ਫੋਨ ਕਰੋ, ਹੱਲ ਲਵੋ, ਚਮਤਕਾਰ ਵੇਖੋ
ਪਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਔਲਾਦ ਦੀ
ਦਾਤ 100% ਗਰੰਟੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਅਦਾਲਤੀ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਜੱਜ ਦਾ ਮਨ ਬਦਲਣ ਦੇ ਮਾਹਿਰ★ ਸ਼ਮਕਦਰ ਰੋਡ ਜੰਮੂ★

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਰੀਯੋਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ
ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ-ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ
ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਆਯੂਰਵੈਦ ਅਪਣਾਓ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਜੀਵਨ ਸੁਖੀ ਬਣਾਓ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਿੱਥੇ
ਮਰਦਾਨਾ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ
ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ
ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ
(ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਦ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਲਈ ਚੀਤੇ ਵਰਗੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ
ਫੁਰਤੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਵਰਗੀ
ਤਾਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ।

ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ
ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਓਬਰਾਏ
ਆਯੂਰਵੈਦਿਕ ਰਤਨ
ਰਜਿ. ਨੰ. 59/AY/PB.

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ
ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ
ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਔਰਤ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸ਼ਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ
ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ,
ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ
ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ
ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਮਾਈ ਹੋਈ
ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ
ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਖਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ
ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ
ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ
ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਸੁਡੌਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਚਿਹਰਾ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਨਿਖਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਰਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ	ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ	ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ
ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ	ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ	ਇਸਤਰੀ ਰੋਗ

Surajvanshi Pharmacy (R)

MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS

25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.

Contact : Dr. Shweat Oberoi E-mail : shweat077@yahoo.com

Mobile : 98155-33933 Fax : 0091-181-5062627

ਕਵਿਤਾ

ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਰਾਮਪੁਰੀ

ਟੋਰਾਂਟੋ, ਕੈਨੇਡਾ
905-671-2278

ਤਪਦੇ ਬਲ 'ਚ ਜਦੋਂ, ਗੀਤ ਉਹ ਭੁੱਜਿਆ ਹੋਣੈ।
ਸਾਰਾ ਜੱਗ ਹੀ ਤਦ, ਹੰਝੂਆਂ 'ਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਣੈ

ਸਭ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਛਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਈਏ ਬੰਨ੍ਹਦਾ
ਮੇਰੇ ਜਿਹਾ ਬੋਹੜ ਕੋਈ ਕੰਧ 'ਚ ਉੱਗਿਆ ਹੋਣੈ

ਅੱਥਰੂ ਵਗਣ ਤਾਂ ਨੈਣ ਸੂਹੇ ਹੋਵਣ ਕਾਹਤੋਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੰਝੂਆਂ ਦਾ ਜਲ ਲਹੂ ਵਿਚ ਗੁੱਝਿਆ ਹੋਣੈ

ਦੋ ਕੁ ਪਲ 'ਚ ਹੀ, ਦੋ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੰਡਰ ਕਰਕੇ
ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਉਹ ਪੁੱਤਰ, ਬੜਾ ਹੁੱਝਿਆ ਹੋਣੈ

ਕੋਲ ਦੀ ਵਗਦੇ ਦਰਿਆ ਦਾ ਤੱਕ ਨਿਰਮਲ ਪਾਣੀ
ਵਹਿਣ ਬਣਨ ਦਾ ਸਰਵਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁੱਝਿਆ ਹੋਣੈ

ਇਹ ਜੋ ਇੰਦਰ ਧਨੁਸ਼ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਦਿਸਿਆ
ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਦੁੱਖ ਦਾ ਹੀ ਹਵਾ 'ਚ ਉੱਡਿਆ ਹੋਣੈ

ਇਹ ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਮਰਨਾ ਹੀ
ਅਪਣੇ ਕੰਮ ਕਾਰ 'ਚ ਹੀ ਉਹ ਐਨਾ ਹੁੱਝਿਆ ਹੋਣੈ।

ਇਹ ਸਫਰ ਮੁੱਕਣਾ ਨਹੀਂ ਏ, ਇਹ ਸਫਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇ
ਵਰਸਣਾ, ਵਹਿਣਾ ਤੇ ਉੱਡਣਾ, ਯਾਦ ਗੱਲ ਸਾਰੀ ਰਹੇ

ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਚੋਗ ਚੁਗਣੀ ਸੋਚ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ
ਜਿੱਤ ਕੇ ਜਿੱਤਦੀ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਹਾਰ ਕੇ ਹਾਰੀ ਰਹੇ

ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਵੀ ਹਨੇਰਾ, ਰਾਤ ਵੀ ਰੋਸ਼ਨ ਰਹੇ
ਕੋਲ ਨਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਜਦ ਸਾਰੀ ਰਹੇ

ਦਰਦ ਦੇ ਸੱਤੇ ਸਮੁੰਦਰ, ਰੋਜ਼ ਹੀ ਕਿੱਝ ਪੀ ਲਵੇ
ਭੇਦ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰਾ, ਉਸ 'ਤੇ ਬਲਿਹਾਰੀ ਰਹੇ

ਜਦ ਕਦੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤਿਵਾਦੀ ਬਣੀ
ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਹਤਿਆਰੀ ਰਹੇ

ਦੋ ਕੁ ਪਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਾਂ ਲੋਚਦਾ ਏ ਹਰ ਕੋਈ
ਦੋ ਕੁ ਪਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਰ ਪਰਬਤੋਂ ਭਾਰੀ ਰਹੇ

ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਾਗਰਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ
ਏਸ ਵਰਤਾਰੇ 'ਚ ਮਿਠੜੀ ਝੀਲ ਵੀ ਖਾਰੀ ਰਹੇ

ਛਿਪਣਾ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ, ਅਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਭਾਗ ਨੇ
ਆਖਣਾ ਹਾਵੀ ਕਦੇ, ਚੜ੍ਹਨਾ ਕਦੇ ਤਾਰੀ ਰਹੇ

ਦੇਖ ਲੈ ਲਿੰਕਨ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਰਾਖਾ, ਅੱਜ ਕੀ ਕਹਿ ਰਿਹੈ
ਬਲਦਿਆਂ ਸਿਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਰਹੇ।

ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਰਾਮਪੁਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਉੱਘੇ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਕਤਾਰ
ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਬਹੁਤ ਸੁਰੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ
ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।

-ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੋਵਾਲ

ਪਾਟੀ ਝੋਲੀ

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਜੀ

ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੀ ਲੋਈ

ਗਲ ਵਿਚ ਮੇਰੇ

ਜਿਸਦਾ ਪੱਲਾ ਪਾਟਾ

ਨਾ ਇਹਦੇ ਵਿਚ

ਟਿਕਦੇ ਪੈਸੇ

ਨਾ ਦਾਲਾਂ ਨਾ ਆਟਾ

ਇਸ ਝੋਲੀ ਨੂੰ

ਗਲ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ

ਮੈਂ ਮੰਗਣ ਲਈ ਤੁਰਿਆ

ਜਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਧਨਾਢ ਦੇ ਬੂਹੇ

ਮੈਨੂੰ ਫੁਰਨਾ ਫੁਰਿਆ

ਉਹ ਦਾਤਾ ਹੈ

ਐਨਾ ਚੰਗਾ

ਦਿੰਦਾ ਕਦੇ ਨਾ ਸੰਗੇ

ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਵੀ ਮੰਗੇ ਚਾਹੇ

ਉਹ ਮੁੜ ਕਦੇ ਨਾ ਮੰਗੇ

ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਝੋਲੀ ਅੱਡ ਕੇ

ਹਰ ਸ਼ੈ ਮੰਗੀ ਘਰ ਦੀ

ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਨਾ ਥੱਕੇ

ਪਰ ਇਹ ਉਣੀ ਨਾ ਭਰ ਦੀ।

ਕਵਿਤਾ

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ
ਕਹਿ ਉੱਠਦਾ ਹੈ:

ਮਾਂ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਾਂ

ਮਾਂ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਕਰਾਂ ਪਿਆਰ

ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ

ਬੋਲੀ ਆਪਣੀ ਲਈ ਖੁਮਾਰ

ਜਦ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂ ਬੋਲੀ ਆਪਣੀ

ਬਾਪ ਮੇਰੇ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀਦਾਰ

ਉਹ ਅੱਜ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭਣ ਕਿੱਥੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇਵੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰ

ਕਈ ਬੋਲੀਆਂ ਮੈਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬੋਲਾਂ

ਜੋ ਮੈਂ ਲਈਆਂ ਕਈ ਥਾਓਂ ਉਧਾਰ

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸੌਖ ਵੀ ਦੇਵਣ

ਨਾਲ ਬੋਲ ਸਕਾਂ ਅੱਧੇ ਸੰਸਾਰ...

ਹੁਣ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਰਗੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਖੂੰਜੇ ਪੁੱਛ ਪੰਜਾਬੀ ਵੱਸਦੇ

ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੁਣ ਇਹ ਵੰਗਾਰ

ਅਸੀਂ ਸੋਚਣਾ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਣਾ

ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਮੂਲੋਂ ਖੁਆਰ

ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਬੋਲੀ ਬੜੇ ਵਲਵਲੇ, ਜੋ

ਕਈ ਅਰਬੀ ਮਹਿਕਾਂ, ਫੁੱਲ ਤੇ ਖਾਰ

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਲਈ ਜੂਝਣਾ

ਤੇ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਲਈ ਸਾਰ

1968 ਵਿਚ ਟੋਰਾਂਟੋ (ਕੈਨੇਡਾ) ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਗਿੱਲ ਜੀ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਇਕ
ਬਰਫੀਲੇ ਦਿਨ ਜਦ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵੱਸੇ ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਨੂੰ 'ਮੇਰੇ
ਪੰਜਾਬ' ਕਹਿ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਤੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ,

ਏਥੋਂ ਬੜਾ ਛੋਟਾ ਛੋਟਾ ਜਾਪਨੈਂ

ਤੇ ਤੇਰੇ ਕਪੜੇ, ਤੇਰਾ ਆਕਾਰ,

ਖਿੱਝ ਖੋਹ ਕੇ ਛੇਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਕਰ ਸੁੱਟਿਐ,

ਫੇਰ ਵੀ ਏਥੇ ਮੈਂ ਹਰ ਰੋਜ਼, ਹਰ ਥਾਂ,

ਤੇਰੀ ਹੀ ਕਹਾਣੀ ਪਾਉਨਾਂ, ਸੋਹਲੇ ਗਾਵਨਾਂ,

ਤੇ ਤੇਰੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣ, ਬੋਲੀਮਾਣ,

ਨੱਢੇ, ਨੱਢੀਆਂ, ਸਿਆਣੇ ਤੇ ਸੁਆਣੀਆਂ,

ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ 'ਚ,

ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ, ਉਦੋਂ ਖੀਵੇ ਹੋਈ ਜਾਣ।

ਬੁੱਢਾ ਰੁੱਖ

ਸੁਰਗਵਾਸੀ ਡਾ: ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ

ਮੈਂ ਇਕ ਬੁੱਢਾ ਰੁੱਖ ਹਾਂ

ਮੈਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿਚ ਉਗਿਆ

ਮੈਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮਰਨਾ ਚਹੁੰਦਾ

ਮੈਂ ਦੇਜ਼ਖ ਦੇ ਜਲਾਦ ਦੇ ਹਥੋਂ

ਮੈਂ ਇਕੋ ਵਾਰੀ ਮਰਨਾ ਚਹੁੰਦਾ

ਮੈਂ ਇਕ ਬੁੱਢਾ ਰੁੱਖ ਹਾਂ

ਭਲਾ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਜੰਗਲੀਂ ਉਗਿਆ

ਜੇ ਮੈਂ ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ

ਕਿਸੇ ਮਾਣਸ ਦੇ ਘਰ ਹੁੰਦਾ

ਹੁਣ ਤਕ ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਲਹੂ ਲੁਹਾਣ ਹੁੰਦਾ

ਮੇਰੇ ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ

ਵਾਰ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਵਢਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਮੈਂ ਤਰਲੇ ਲੈਂਦਾ

ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ

ਮੈਂ ਇਕ ਬੁੱਢਾ ਰੁੱਖ ਹਾਂ

ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਭੁਖ ਨੇ ਹੁਣ

ਜੰਗਲ ਤੇ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ

ਇਹ ਇਨਸਾਨੀ ਫਿਤਰਤ ਏ

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਖ ਦੀ ਨੀਂਦੇ ਸੌਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ

ਹੁਣ ਕਈ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਟੁਟਣੇ

ਕਈ ਜਾਨਾਂ ਨੇ ਬੇਘਰ ਹੋਣਾ

ਲਹੂ ਲੁਹਾਣ ਧਰਤੀ ਤੇ ਇਹੋ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿਣਾ

ਮੈਂ ਇਕ ਬੁੱਢਾ ਰੁੱਖ ਹਾਂ

ਮੈਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਚੋਂ ਉਗਿਆ

ਮੈਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮਰਨਾ ਚਹੁੰਦਾ

ਮੈਂ ਦੇਜ਼ਖ ਦੇ ਜਲਾਦ ਦੇ ਹਥੋਂ

ਮੈਂ ਇਕੋ ਵਾਰੀ ਮਰਨਾ ਚਹੁੰਦਾ।

ਦਲਵੀਰ 'ਦਿਲ' ਨਿੱਜਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਵਿਤਾਵਾਂ

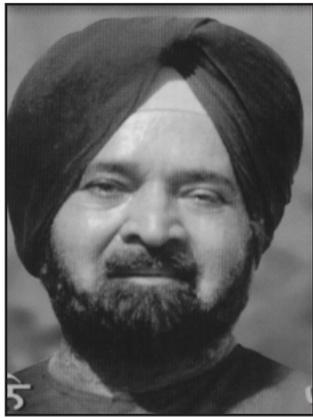

ਮਾਂ ਦੀ
ਮਮਤਾ

ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਦਾਰੂ ਮਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਮਾਂ ਦੀ ਮਮਤਾ ਦੇ ਵਿਚ ਠੰਢੀ ਛਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਨੇ
ਮਾਵਾਂ ਹੌਂਸਲਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰਦੀਆਂ ਨੇ
ਮਾਂ ਕਿਨ੍ਹੀ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਵੇ
ਢਿੱਡ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰਦੀਆਂ ਨੇ
ਦੁਨੀਆ ਸਾਰੀ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦੇਵੇ
ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨਾ ਕਦੀ ਨਾਂਹ ਹੁੰਦੀ
ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਦਾਰੂ ਮਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਮਾਂ ਦੀ ਮਮਤਾ ਦੇ ਵਿਚ ਠੰਢੀ ਛਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਸੁੰਨੀ ਗੋਦ ਜੇ ਹੋਵੇ ਮਮਤਾ ਦੀ
ਤਾਂ ਨਿੱਤ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦੀ ਏ
ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਰਨ ਤੱਕ
ਮਾਂ ਪੀੜਾਂ ਪੀੜਾਂ ਜ਼ਰਦੀ ਏ
ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਦੁੱਖ ਆਣ ਪਵੇ ਜਦ
ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ
ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਦਾਰੂ ਮਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਮਾਂ ਦੀ ਮਮਤਾ ਦੇ ਵਿਚ ਠੰਢੀ ਛਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਾਂ ਨੇ ਕੀ ਬਣਾਇਆ
ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਝੋਲੀ ਪਾਇਆ
ਮਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖੋ
ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ
ਮਾਂ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ਐਸਾ
ਜਿਹਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਜੰਨਤ ਵਰਗੀ ਥਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਦਾਰੂ ਮਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਮਾਂ ਦੀ ਮਮਤਾ ਦੇ ਵਿਚ ਠੰਢੀ ਛਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਉੱਤਰ ਜਾਂਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ
ਮਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਨੀ
ਸੇਵਾ ਮਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਉਹਦਾ ਕੁਝ ਸਵਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਨੀ
'ਨਿੱਜਰ' ਤਾਂ ਇਹ ਕਰੇ ਦੁਆਵਾਂ
ਰੱਬ ਜਿੰਡੀਆਂ ਹੋ ਜਾਵਣ ਮਾਵਾਂ
ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕੇ ਦੇਖੋ
ਜਿਹਦੇ ਸਿਰ ਨਾ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਛਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਦਾਰੂ ਮਾਂ ਹੁੰਦੀ
ਮਾਂ ਦੀ ਮਮਤਾ ਦੇ ਵਿਚ ਠੰਢੀ ਛਾਂ ਹੁੰਦੀ

ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਲ

ਇਕ ਸਾਲ ਅੱਜ ਹੋਰ ਦੇਖੋ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋ ਗਿਆ
ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਡਰ ਸੀਨੇ 'ਚ ਲੈ ਸੋ ਗਿਆ
ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਭੱਜਦਾ ਨੱਸਦਾ ਥੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
ਸ਼ਾਮ ਹੁੰਦੀ ਸਾਰ ਹੀ ਟੱਬਰ ਦੇ ਖਿਆਲ 'ਚ ਖੋ ਗਿਆ
ਉਹੀ ਡਰ ਉਹੀ ਚਿੰਤਾ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਮਾਰੋਲ ਫਿਰ
ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਾਂਗ ਦੇਖੋ ਦਰ ਤੇ ਆ ਖੜੋ ਗਿਆ
ਮਾਸ਼ੁਮਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਬੰਦੂਕਾਂ ਦੀ ਨੋਕ ਤੇ
ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਰੰਗ ਲਾਲ ਸੂਹਾ ਹੋ ਗਿਆ
ਅਣਖ ਅਤੇ ਗ਼ੌਰਤ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਸੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਦੇਖੋ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਗਿਆ
ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੇ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਥਾਂ ਚੀਕਾਂ ਤੇ ਵੈਣ ਨੇ
ਇਹ ਕੁਝ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਮਾਰੋਲ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ
ਉਹੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਤੇ ਉਹੀ ਬੱਸ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੇ
ਆਖ਼ਰੀ ਅੱਖਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ
ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸੁੰਨਸਾਨ ਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਵਿਚ ਰੋਣਕ ਹੈ
ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਾਰੋਲ 'ਦਿਲ' ਮੁਲਕ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ
ਤਰੱਕੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ ਮੇਰੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੇ
ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਰੌਦੀ ਮਮਤਾ, ਵਿਧਵਾ ਨਾਰੀ
ਨੰਗਾ ਬਚਪਨ, ਬੱਕਿਆ ਬਾਪੂ ਅਤੇ
ਹੰਝੂਆਂ ਭਰੀ ਰੱਖੜੀ 'ਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਗਿਆ
ਇਕ ਸਾਲ ਅੱਜ ਹੋਰ ਦੇਖੋ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋ ਗਿਆ

ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਨਾ

ਜਗਤਾਰ ਗਿੱਲ ਫਰੀਮਾਂਟ (ਪੁਰਾਣੇ ਵਾਲਾ-ਮੋਗਾ) 408-857-4455

ਦੇ ਦਿਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਅਸਰ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਵਿੱਛੜਨ ਦਾ ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਪਰਦੇਸੀ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੇ 1949 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰੋਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਗਾਣਾ ਗਾਇਆ- ਨੰਡੀਏ ਹਵਾਏ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਤੂੰ ਆਈ ਏਂ

ਵਿੱਛੜੇ ਹੋਏ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ, ਪੈਗਮ ਕੀ ਲਿਆਈ ਏ। ਮਸਤਾਨੇ ਦੇ ਗਾਏ ਹੋਏ ਗਾਣਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਨਹੀਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਚਾਲੀ ਪੰਤਾਲੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰੋ-ਤਾਜ਼ਗੀ ਅੱਜ ਵੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਜੋ ਵੀ ਗਾਇਆ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦਾ ਗਾਇਆ ਤੇ ਨਾਮਵਰ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਹੀ ਗਾਇਆ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਫਰੀ, ਪਰਕਾਸ਼ ਸਾਬੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸੂਦ, ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰ, ਚਮਨ ਗੋਵਿੰਦਪੁਰੀ, ਹਰਚਰਨ ਪਰਵਾਨਾ ਅਤੇ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮਰਾੜਾਂ ਵਾਲਾ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਉਸਨੇ ਪੀਲੂ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਮਿਰਜ਼ਾ ਗਾਇਆ, ਜਿਸਦੀ ਰੀਸ ਬਹੁਤ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਗੱਲ ਨਾ ਬਣ ਸਕੀ। ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਹੀਰ 'ਚੋਂ ਦੋ ਗਾਣੇ। ਉਹ ਇਨੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਗਾਏ ਕਿ ਕਈ ਕਲਾਕਾਰ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਮਸਤਾਨੇ ਵਰਗੀ ਹੀਰ ਹਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਗਾ ਸਕਦਾ। ਗਾਣਿਆਂ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ-

(1) ਡੋਲੀ ਚੜਦਿਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੀਰ ਚੀਕਾਂ

(2) ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਚੱਲੇ ਬਾਬਲਾ ਲੈ ਚੱਲੇ ਲਈ ਖਬਰ ਨਾ ਕੁਝ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੀ

ਤੇ ਤੁਰਦੀ ਵਾਰ ਨਾ ਗਲੀ ਮਿਲਾਈਆਂ ਵੇ

ਜਗਤਾਰ ਗਿੱਲ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸਾਂਝੇ ਸ਼ਬਦ

ਜਦ ਕਦੇ ਵੀ ਜਗਤਾਰ ਹੁਰੀਂ ਮਿਲਦੇ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਘੋੜੀਆਂ ਗਾਉਂਦੇ ਤੇ ਇਵੇਂ ਲਗਦਾ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਵੀ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਇਹ ਮੋਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਗਾਇਕ ਹੋਣ।

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਮਝ ਪਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇਨਸਾਨ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਗਵੱਈਆਂ ਪਿੱਛੇ ਉਡਦੀ ਧੂੜ ਵੀ ਚੁੰਮਦਾ ਫਿਰਦਾ ਏ। ਲੋਕ ਐਵੇਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਗਾਇਕ, ਪੱਤਰਕਾਰ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਤੇ ਖਬਰੇ ਕੀ ਕੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦ ਮੈਂ ਪੁਰਾ ਇਸਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜੁਗਲ ਬੰਦੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ।

ਆਖਿਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਮੰਨੀ ਤੇ ਤੇ ਇਹ ਹੁਣ ਕਲਮ ਦੀ ਘਸਾਈ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਇਨਾ ਮੋਹ ਤੇ ਇਨੀ ਖੋਜ, ਵੱਡੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਨ ਲਈ ਇਨਾ ਲਿਖਦੇ ਰਹਿਣਾ ਕਿ ਰਾਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਜਗਤਾਰ ਗਿੱਲ ਦੇ ਹੀ ਹਿੱਸੇ ਆਈ! ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਇਕ ਐਸਾ ਲਿਖਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਗੱਡੀ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਇਨੀ ਤੇਜ਼ ਏ ਕਿ ਫੜਨਾ ਇਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਫੋਨੇ ਖਾਂ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਲਿਖਾਰੀ ਉਸ ਅੱਗੇ ਬੈਠੇ ਕੱਦ ਵਾਲੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

ਉਸਦੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਇਕ ਦਿਨ ਇਸ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚ ਬੱਝੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਦਸਤਕ ਵੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਅਲ! ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ, ਝੁਕਾ ਕੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਿਰ ਤੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਜੀਅ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਲਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਦੇ ਮੋਹ ਦੀ ਗੱਲ ਸਿਖਾਈ। ਆਉਂਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬੋਂ ਉਹ ਪਿਆਰ ਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਡਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੀਆਂ।

2009 ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਇਨਾ ਨਿਖਾਰ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸਿੱਕਾ ਖੁਦ ਚੱਲੇਗਾ ਤੇ ਇਸੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਪਲੇਠੀ ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਾਂਗੇ।

ਦੁਆਵਾਂ ਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਕਲਮ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਖੈਰ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਮਾਂ ਦੇ ਇਸ ਲਾਡਲੇ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਹਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬੋਲੀ ਦਾ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਸਦੀ ਕਦਰ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਉਸਰਈਏ ਖੁਦ ਹੀ ਕਰਨ।

ਸ਼ੁਭ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.

* ਮੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਸ਼ਬਾਬ ਲੈ ਬੈਠਾ, ਰੰਗ ਗੋਰਾ ਗੁਲਾਬ ਲੈ ਬੈਠਾ

ਮੈਨੂੰ ਜਦ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਯਾਦ ਆਏ, ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਸ਼ਰਾਬ ਲੈ ਬੈਠਾ (ਉਪਰਲੇ ਚਾਰੇ ਗਾਣੇ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਦੇ ਹਨ)

ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਮਨ ਗੋਵਿੰਦਪੁਰੀ ਦਾ- ਜੇ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ..

ਮਸਤਾਨੇ ਨੂੰ 'ਣ' ਤੇ 'ਨ' ਅੱਖਰ ਦਾ ਫਰਕ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਜ਼ੋਰ ਲਾਉਣ 'ਤੇ ਵੀ ਸਮਝ ਨਾ ਆ ਸਕਿਆ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਥਾਈਂ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਖੀਰ ਤੇ ਸਵਾਹ ਭੁੱਕ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਈ ਥਾਈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਹ 'ਣ' ਬੋਲ ਕੇ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਉਸੇ ਅੱਖਰ ਨੂੰ 'ਨ' ਬੋਲ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਪੇਸ਼ ਹਨ-

ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ 'ਸੋਹਨੀਏ' ਤੂੰ ਹੋਰ 'ਸੋਹਨੀ ਲੱਗਦੀ (ਸੋਹਣੀਏ)

ਸਪਨੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮਾਰੇ ਡੰਗ ਤੇਰੀ ਗੁੱਤ ਨੀ (ਸੱਪਣੀ)

ਏਧਰ ਕਨਕਾਂ ਉੱਧਰ ਕਨਕਾਂ (ਇੱਧਰ ਕਣਕਾਂ ਉੱਧਰ ਕਣਕਾਂ)

ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ 'ਕਾਨੀਆਂ' ਨੂੰ ਉਹ 'ਕਾਣੀਆਂ' ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਨੇ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਚੱਲ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ- ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਨਾ ਵਿਕੇ ਤੇਰਾ ਵਿਕਦੈ ਜੈ ਕੁਰੇ ਪਾਣੀ।

ਮਸਤਾਨਾ ਹਾਸੇ ਮਜ਼ਾਕ ਦਾ ਵੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਫੁਰਦੀ ਸੀ, ਕਈ ਮਜ਼ਾਕ ਉਹ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਹੀ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਕਹਿੰਦਾ 'ਯਾਰ ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਠੇਕਾ ਦੇ ਕੇ ਬਣਵਾਇਐ, ਸਮਾਨ ਬਬਰਾ ਸੀ ਸਾਰਾ ਵਿੱਛ ਤੇ ਹੀ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਭੋਰਾ ਲੰਬਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਕੀ ਘਸਦਾ ਸੀ। ਮਸਤਾਨੇ ਦੀ ਦਾਹੜੀ ਤਾਂ ਵਾਹਵਾ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰ ਅਮਲੀ ਦੀ ਪਤੀਲੀ ਵਾਂਗ ਸਾਫ ਸੀ। ਅਕਸਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ 'ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਵਾਲ ਸਿਰ ਤੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾ ਦਿੱਤੇ, ਉਹ ਵੀ ਸੰਘਣੇ ਸੰਘਣੇ।

ਇਕ ਦਿਨ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਕੇ ਮਸਤਾਨਾ ਡਾਕਟਰ ਪਾਸ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿੰਨੇ ਪੈਂਗ ਲਾਉਣਾ ਹੁੰਨੈ- ਕਹਿੰਦਾ ਛੇ ਸੱਤ। ਡਾਕਟਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਕਰਦੇ। ਤਿੰਨ ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਗਿਆ ਤੇ ਡਾਕਟਰ+ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁਣ ਕਿੰਨੇ ਲਾਉਣੈ। ਕਹਿੰਦਾ ਦੋ। ਡਾਕਟਰ ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੋ। ਹੁਣ ਤੂੰ ਤੋਂ ਤੋਂ ਇਕ ਕਰਦੇ। ਮਸਤਾਨਾ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਚੀਕ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ- ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਬੋਤਲ ਪੂਰੀ, ਫੌਜੀ ਕੱਪ 'ਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ-ਦੇ ਕੱਪ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਆ ਕੇ ਫੌਜੀ ਕੱਪ 'ਚ ਅੱਧੀ ਬੋਤਲ ਪਾਈ ਤਾਂ ਘਰ ਵਾਲੀ ਹਾਲ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੀ 'ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਐ'। ਅੱਗੋਂ ਕਹਿੰਦਾ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਇਥੇ ਪੈਗ ਪੀਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੀਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਖਾਣ ਦਾ

ਵੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕੀਨ ਸੀ। ਜੋ ਮਿਲੇ ਸਮੇਟੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਅੰਦਰ ਕਿਹੜੀ ਘਲਾੜੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਮਸਤਾਨੇ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਲੜ ਫੜੀ ਰੱਖਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸਨੂੰ ਉਨਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਜੋ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਅਡੋਲ ਰਿਹਾ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਇਕ ਐਲ. ਪੀ. 'ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨੌਂ ਰਤਨ' ਕਰਵਾਇਆ ਜੋ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਿਕਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਕਦਰਦਾਨ ਘਟਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਸਰੋਤੇ ਆਪ ਹਨ, ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਕਦਾ ਹੈ। ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਤਵੇ ਬਲੈਕ ਵਿਚ ਵਿਕਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਕਲਯੋਗ ਦੀ 'ਪੂਜਾ' ਜ਼ੋਰਾ ਜ਼ੋਰਾ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਹੈ। 1985 ਵਿਚ ਮਸਤਾਨੇ ਨੂੰ 'ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ' ਐਵਾਰਡ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ 1986 ਵਿਚ ਨੱਤਿਆ ਅਕੈਡਮੀ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲਿਆ।

1964 ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਲੋਹਾਰਾ ਵਿਚ ਤਖਤਪੁਰੇ ਦਾ ਪਾਸ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ) ਮਸਤਾਨੇ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਡਰਾਮਾ ਖੇਡਿਆ ਜੋ ਲੋਕੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ- ਤੱਤਾ ਤੱਤਾ ਗੋਰਿਆ ਤੇ ਤੱਤਾ ਤੱਤਾ ਮਾਵਿਆ

ਅੱਗੋਂ ਅੱਗੋਂ ਤੱਕ, ਦੇਖ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਆ ਗਿਆ। 1977 ਵਿਚ ਐਚ. ਐਮ. ਵੀ. ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਕ ਗਾਣਾ ਗਾਉਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਸਿਰਫ ਮਸਤਾਨਾ ਹੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਦੋ ਗਾਣੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਗਾਣਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੋਲਾ ਪਾ ਪਾ ਕੇ ਕਿਹਾ-ਮਸਤਾਨੇ ਦੀ 'ਅਰਬੀ' ਸੁਣਾਓ। ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣੀ ਪਈ। ਮਸਤਾਨਾ ਆ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ 'ਭਰਾਵੇ ਮੇਰੀ ਅਰਬੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੁਣਾਉਗਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਾਬੀ ਦੀ ਅਰਬੀ ਸੁਣਾਉਂਗਾ' ਭਾਵ ਲੇਖਕ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਾਬੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ। ਅਖੀਰ 23 ਮਈ 1999 ਨੂੰ ਮਸਤਾਨੇ ਦੀ ਅਰਬੀ ਵੀ ਉੱਠ ਗਈ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਇਕ ਦਹਾਕਾ ਲੰਘਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਮਸਤਾਨੇ ਲਈ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ। ਚਲੋ ਖੈਰ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਉਪਰ ਹੈ।

ROYAL PINLESS CALLING CARD

BEST DEAL EVER TO CALL INDIA

CALL INDIA

60 HOURS FOR 100 DOLLARS
30 HOURS FOR 50 DOLLARS
FOR MORE INFORMATION
CALL (510) 314-4670

SPONSORED BY

LAW OFFICE OF JASPREET SINGH
ATTORNEY-AT-LAW
IMMIGRATION, DIVORCES
DEPORTATION, DEFENSE

44790 S. GRIMMER BLVD. # 204
FREMONT, CA 94538
TELEPHONE: (510) 657-6444
FACSIMILE: (510) 657-6443

2945 W. CAPITOL AVENUE
W. SACRAMENTO, CA 95691
TELEPHONE: (916) 372-4448
FACSIMILE: (916) 372-4440

Waheguru Handyman

CSLB # 059159

Andy Kind of
Handyman
Kitchen, Bathroom
Or Windows Etc.

For
Estimate
Please
Call

Gurmail Singh 510-396-2993

ਕਿਸਤ-13

ਸੁਰਿੰਦਰ ਧਨੋਆ
510-377-4197

ਸਿਆਲਕੋਟ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਸ ਮੁਕਾਮ

ਸਿਆਲਕੋਟ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਕ ਐਸਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਮਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪਈਆਂ ਨੇ। ਸ਼ਹਿਰ ਜੰਮੂ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਿਆ ਸ਼ਹਿਰ ਰਾਜੇ ਸਲਵਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਗਰਮੀਆਂ ਤੇ ਸਰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ 'ਤੇ ਹੰਢਾਉਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਕਤ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਣੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖੂਹ ਵਿਚ ਸਿਟਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਦੇ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਨੇ ਭੰਗੜੇ ਵਰਗੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੋਕ ਨਾਚ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਲਾਹ ਦੇ ਪਿਆਰੇ, ਫਕੀਰ, ਦਰਵੇਸ਼ ਤੇ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਮਜ਼ਾ ਗੋਸ ਵਰਗੇ ਫਕੀਰਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਚਲੀਏ ਕੱਟੇ। ਸਿਆਲਕੋਟ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦਿਆਂ ਦਰਿਆ ਤਵੀ ਤੇ ਦਰਿਆ ਰਾਵੀ ਦੇ ਪੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਵਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੋਕ ਨਾਚ ਫੁੰਮਣੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਅਕਬਰ, ਜਹਾਂਗੀਰ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਥੇ ਮਕਾਮ ਕੀਤਾ। 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਇਸਾਈਆਂ ਦੇ ਗਿਰਜੇ ਤੇ ਸੋਹਣੀਆਂ ਮਹਿਰਾਬੀ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸਜਿਦਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਸ਼ਤਰਕਾ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਭਰਦੀਆਂ ਨੇ। 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੌਕ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਹੁਣ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਇਲਾਮਾ ਇਕਬਾਲ ਚੌਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੈਰ ਵਕਤ ਕਦੇ ਵੀ ਰੋਕਿਆਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ। ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਲਕੋਟ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਵਰਗੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਲੰਮਾ ਚੱਕਰ ਕੱਢਿਆ ਪਰ ਆਪਣਾ ਅਖੀਰੀ ਵਕਤ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ।

ਹਨ। ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਪਾਰਖੂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ। ਹਜ਼ਰਤ ਹਮਜ਼ਾ ਗੋਸ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਮਹੱਲਾ ਬਾਬੇ ਦੀ ਬੇਰ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬੇ ਦੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੋਈ 400 ਮੀਟਰ ਦੀ ਵਿੱਥ ਤੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕਬਰਸਤਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਕਬਰਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਉੱਚੇ ਧੜੇ ਉੱਪਰ ਦੋ ਕਬਰਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨੇ। ਇਕ ਕਬਰ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹਮਜ਼ਾ ਚਾਦਰ ਚੜ੍ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਬਰ ਪੀਰ ਹਜ਼ਰਤ ਹਮਜ਼ਾ ਗੋਸ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਕਬਰ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁਰੀਦ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਬਰਸਤਾਨ ਦੀ ਅੰਦਰ ਹੀ ਇਕ ਨੱਕਰ ਵਿਚ ਉੱਚੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਇਕ ਗੋਲ ਗੁੰਬਦ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਹਮਜ਼ਾ ਗੋਸ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਹੈ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਤ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਛੱਤ ਗੋਲ ਗੁੰਬਦ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਚਾਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੇ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੌੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ। ਇਹ ਚਾਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 4 ਫੁੱਟ ਦੇ ਉੱਚੇ ਨੇ। ਇਹਨਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਗਿਰਦ ਛੋਟੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ। ਜਿਸਦੇ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਆਦਮੀ ਹੀ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਚਿਲ੍ਹੇ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਗੁੰਬਦ ਉੱਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੀਂਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਕ ਅਨਮੋਲ ਯਾਦਗਾਰ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਹਮਜ਼ਾ ਗੋਸ ਦਾ ਵਿਸਾਖ ਵਿਚ ਮੇਲਾ ਲੱਗਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਬੜੇ ਸੋਹਣੇ ਢੋਲ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲੋਕ ਨੱਚਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਚ ਭੰਗੜੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿੱਥੇ ਕੁ ਤੀਕ ਸੱਚ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੋਰ ਰਿਸਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਜ਼ਰਤ ਹਮਜ਼ਾ ਗੋਸ ਦੀ ਇਸ ਦਰਗਾਹ ਦਾ ਤਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਤਅੱਲਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬੇ ਦੀ ਬੇਰ ਨਾਲ ਬੜਾ ਹੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿਆਲਕੋਟ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿਆਲਕੋਟ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸਹਿਮਿਆ ਤੇ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਪੁੱਛੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਰਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਜ਼ਰਤ ਹਮਜ਼ਾ ਗੋਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਦਇਖਲਾਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹੋ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ 40

ਨੇ ਮੁਕਾਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸਦੇ ਨੀਚੇ ਕਿਸੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫਕੀਰ ਦੀ ਕਬਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਹੱਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਹਿਰਾਬੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਗੋਲ ਗੁੰਬਦ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅੰਦਰਵਾਰ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਿਲੇ ਪਰ ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿਰ ਤੇ ਸਾਈਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਉਜੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਅਲੌਕਿਕ ਇਮਾਰਤ ਆਪਣੇ ਵਾਰਸਾਂ ਤੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੜੇ ਹੀ ਅਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਤਵਾਰੀਖ ਖਾਲਸਾ ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮਾਧ ਵੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਦੀ 8000 ਦੀ ਜਗੀਰ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨਾਮ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਮੁਰੱਬੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨਾਮ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਕੋਲ ਇਕ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਬੜਾ ਵਧਿਆ ਮੰਦਰ ਵੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਿ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਢੇਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਮੁਹੰਮਤ ਮੰਗਦੀ ਹੈ।

ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਘਰ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਪਰ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਤੰਗੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਫਿਰ ਰੂਬਰੂ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹੋਵਾਂਗਾ।

ਦੋ ਸੱਤਰਾਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਧਨੋਆ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ. ਵੱਲੋਂ

ਜਦੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਗੁਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਹੋਈ ਕਿ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਆਏ ਹਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਦੀ ਉਹ ਯਾਦ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਖਿਆਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨ ਦਾ ਉਹ ਪੱਖ ਇਕਦਮ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ!! ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਸਾਡੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੌੜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਦੌੜਨ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਨਹਿਰਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਛਾਵੇਂ ਬੈਠ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਰਾਹੀ ਦੂਰ ਦੇ ਪੈਂਡੇ ਦਾ ਰਾਹੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਰੱਤਾ ਕੁ ਸਾਹ ਲੈ ਕੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵੱਲ ਫਿਰ ਟੁਰ ਜਾਵੇਗਾ! ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਾਉਣਾ ਜਾਂ ਰੁਆਉਣਾ ਬੜਾ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਧਨੋਆ ਗੁਰੀਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਹ ਚੀਸ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾ ਜਾਂਦੇ, ਜਿਹੜੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਮੂੰਹੋਂ ਸੁਣ ਕੇ ਠਠਬਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁੱਤਰਾ ਮੇਰਾ ਇਕ ਵਾਰੀ ਸਾਈਵਾਲ ਤੇ ਸਿਆਲਕੋਟ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਨਾਲੇ ਅਨਾਰਕਲੀ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਭਲਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹੱਟੀ ਤੇ ਜਲੇਬੀਆਂ ਖਾਣ ਨੂੰ ਜੀਆ ਕਰਦਾ ਏ। ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇਸ ਚੀਸ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਹਾੜੇ ਕਰਕੇ ਰੁਆਇਆ ਏ ਤੇ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਆਂ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਹੁਣ ਲਾਹੌਰ ਵੱਲ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਚੱਲਣਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਮੰਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਔਲਾਦ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਭੈੜੇ ਸਮੇਂ ਵੇਖੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਬਿਗਾਨੇ ਪੰਜਾਬ ਆ ਵੱਸ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ 'ਤੇ ਹੰਢਾਏ ਹਨ। ਉਹ ਸਭ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾ ਕੇ ਹੁਣ ਫਿਰ ਇਸ ਲੋਭ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਇਕ ਪੰਨੇ ਬਾਰੇ ਅਲੱਗ ਜਿਹਾ ਲਿਖ ਕੇ ਉਕਰ ਸਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਸਿਆਲਕੋਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਇਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਮੂਲੇ ਖੱਤਰੀ ਦਾ ਘਰ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਮੂਲੇ ਖੱਤਰੀ ਦੀ ਸਾਕੀ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੂਲਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਮੂਲੇ ਨੂੰ ਸੱਪ ਨੇ ਡੱਸ ਲਿਆ ਸੀ। 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਬਸੰਤ ਦਾ ਮੇਲਾ ਲੱਗਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਅਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਕੂਲ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਨਾਲ

ਸ੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਰਾਮ ਜੋਸ਼ੀ ਫਰਵਾਲਾ ਵਾਲੇ
Pandit Buta Ram Joshi

TASTE	JOINT FAMILY	SELF PERSONALITY	FOREIGN TOUR
UNIVERSITY	EDUCATION	PROFESSION	FATHER
MOTHER	GRADUATION	MARRIAGE PARTNERSHIP	DEATH RESEARCH
CHILDREN	REDUCTION	DISEASES	COURT CASES

ਕਾਰੋਬਾਰ, ਨੌਕਰੀ, ਸੰਤਾਨ ਪਰਾਪਤੀ, ਕੋਰਟ ਕਚਿਹਰੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ, ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਆਦਿ ਦੇ ਹੱਲ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

(Pharwala Wale) Red Book Astrologer
ਫੋਨ : 559-803-0055 ਜਾਂ 559-271-1579
Fresno Astrology Center, Fresno

AUTOBAHN Body & Paint

BEFORE AND AFTER

Specializing in Convenience & Quality

BAGHEL SINGH JASWAL
PHONE (650) 966-1840 FAX (650) 966-1023
WWW.AUTOBAHNBODYANDPAINT.COM
778 YUBA DRIVE, MOUNTAIN VIEW, CA 94041

ਭਾਈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ 'ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ' ਦੇ ਮੋਹਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਘੱਖਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ 'ਚੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਪੁਨਰ-ਜਾਗਰਿਤੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਸਿਖਰ ਤੇ ਹੋ ਨਿੱਬੜੀ। ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਇਹ ਪੰਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਲਈ ਹੋਰ ਸਹਾਈ ਹੋਣਗੇ।

-ਸੰਪਾਦਕ

ਕਿਸਤ-8

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਪੜ੍ਹੋ)

ਬਜਬਜ ਦੇ ਸਾਕੇ ਦੀ ਖਬਰ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਉਹਨਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੀ ਜੋ ਕਾਮਾ ਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧੱਕੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬਜਬਜ ਦੀ ਇਸ ਖਬਰ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫਰਤ ਦੀ ਅਗਨੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੀ ਭੜਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਪੇਟ ਦੀ ਖਾਤਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕਾਮਾ ਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਦੇ ਬਹਾਦਰਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਤਿਆਰੀ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ 'ਤੋਸਾ ਮਾਰੂ' ਜਹਾਜ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮੀ ਪਰਵਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਪਿਆ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਉਤਰ ਚੁੱਕਾ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਘਰੀਂ ਚਲੇ ਗਏ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਮਾ ਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਤੇ ਤੋਸਾ ਮਾਰੂ ਦੇ ਅੱਡੇ-ਅੱਡ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਹ ਜਥੇ ਸਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਇਕ ਸੀ ਆਦਰਸ਼ ਇਕ ਤੇ ਵਿਉਂਤ ਇਕ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦ ਭਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਕੀਮ ਵਿਉਂਤੀ ਅਤੇ 21 ਫਰਵਰੀ 1915 ਦਾ ਦਿਨ ਮਿਥ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਛਾਉਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦਦੇਹਰ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਜੁਮੇਂ ਲਾਹੌਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਤ

ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਉਣੀ ਉਤੇ ਇਹ ਭਾਣਾ ਵਰਤਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਮੋਚੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਕਮਰਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਦਦੇਹਰੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਆਦਮੀ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲੇ ਸ. ਵਸਾਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਰਿਆਲੀ ਅਤੇ ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਸੁਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੇ ਬੰਬਾਂ ਦੇ ਬਕਸੇ ਲੈ ਕੇ ਇੱਥੇ ਪੁੱਜ ਗਏ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਭਾਵੀ ਬੜੀ ਅਮੇਟ ਹੈ। ਦਦੇਹਰੀਆਂ ਦੇ ਜਥੇ ਵਿਚ ਇਕ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਮੀ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜੋ ਮਾਧੋਕੇ ਬਰਾੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ। ਬਲਕਿ ਲਾਹੌਰ ਬੰਬ ਲੈ ਆਉਣ ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਥਾਉਂ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ। ਅਜੇ ਵਸਾਵਾ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਬਕਸਾ ਲਿਆ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਝੱਟ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਖਬਰ ਕਰ ਛਾਪਾ ਮਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਵਸਾਵਾ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਬੰਬਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਭਾਈ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਉਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਫੜ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਥਾਈਂ ਆਦਮੀ ਪਕੜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਜਬਜ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਪਿੱਛੋਂ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਦੂਜਾ ਹੰਢਲਾ ਭੀ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਹੀ

ਕਾਫੀ ਚੌਕੰਨੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਕਿਆ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੁਸ਼ਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਾਮਾ ਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਤੇ ਤੋਸਾ ਮਾਰੂ ਦੇ ਬਹਾਦਰਾਂ ਉਤੇ ਸਖਤੀ ਦਾ ਦੌਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਿਆ। ਜੋ ਆਦਮੀ ਫੜੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 75 ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਸਨ, ਇਹਨਾਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਤਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਕੋ ਵਾਰ 75 ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਚੁਨਾਂਚਿ ਜਿੱਥੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਤਖਤਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਉਥੇ ਉਚੇਚੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਤਖਤੇ ਹੋਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੰਵਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰਥਲੇ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ 75 ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਂਸੀ ਲਟਕਾ ਦੇਣਾ ਵੱਡਾ ਅਨਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਅੱਗੇ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇਗਾ। ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਜਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਵਲ 25 ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਤੋੜ ਕੇ ਵੁਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ, 25 ਆਦਮੀ ਫਾਂਸੀ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਤੋਸਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਉਹ ਬਹਾਦਰ ਸ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਵੀ ਸੀ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਉਚੇਚਾ ਹਿੰਦ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰਿਆ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਾਂਸੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲੇ

ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਸਿੱਖ ਮਨਾਂ 'ਤੇ ਪਿਆ ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਵਾਲੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਕੀ, ਆਪਣੇ ਘਰੀਂ ਬੈਠ ਕੇ ਚਾਰ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਭੀ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਖੁਫੀਆ ਜਾਲ ਇਤਨਾ ਸੰਘਣਾ ਤਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਅਵਾ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਿਤਨੇ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਸਰਕਾਰੋਂ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਦੀ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵੇਦੀ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਬਲੀ ਕਦੀ ਨਾ ਕਦੀ ਆਪਣਾ ਫਲ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬਹਾਦਰਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਤਾਂ ਇਤਨਾ ਗਰਮ ਤੇ ਭੜਕਾਊ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਯਕ ਕਰਨ ਦੇ ਬੇਓੜਕ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਪਾਣੀ ਵਤ ਪਿਘਲ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਰਗ ਰਗ ਵਿਚ ਧਸ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਾਸਤੇ ਅਗਲੇਰੇ ਹੱਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਨ 1919 ਵਿਚ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਿਤਨੀ ਕੁ ਕੀਮਤ ਤਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ 1919 ਦੇ ਖੂਨੀ ਸਾਲ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਿਖਾਈਏ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਿਛਾਂਹਾਂ

ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਕਾਲੀ ਜਰਨੈਲ ਜੀ ਨਾਲ ਮੁਢਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ 1919 ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਵੇਖੀਏ।

(੩)

ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਝੱਬਰ ਜੀ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਧੂਰਾ ਤੇ ਨਾ ਮੁਕੰਮਲ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਹਵਨ-ਕੁੰਡ ਵਿਚ ਜੋ ਆਗੂਤੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਭਾਈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ ਜੀ ਦਾ ਕਾਫੀ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਲਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਬਾਲਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਝੱਬਰ ਜੀ ਇਸ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਲਹਿਰ ਰੂਪ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਤੇ ਹਰ ਫੇਰਲ ਵਿਚ ਇਕ ਲਗਨ ਸੀ ਸੌਂਦਿਆਂ-ਉਠਦਿਆਂ, ਖਾਂਦਿਆਂ-ਪੀਂਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਧੁਨ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿਚ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਰਦੇ ਗਏ ਸਿਪਾਹੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਫਤਹਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਦੁੱਖ-ਸੁਖ ਜਾਂ ਪੀੜਾ ਇਸ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਗੁਣ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਜਰਨੈਲ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹਿਚਕਚਾਹਟ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

(ਚਲਦਾ)

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਅਮਰੀਕਾ

ਵਲੋਂ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਛਪਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਅਮਰੀਕਾ
ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਮਨੋਰਥ
ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਆਜ਼ਾਦ ਜਾਲੰਧਰੀ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਗੁਰੂਮੇਲ ਸ. ਸਿੰਘੂ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਪਰਧਾਨ
ਡਾ. ਗੁਰੂਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ
559-250-1790 510-710-5595

3176, Darwin Dr. Fremont, CA 94555

ਇਹ ਤੇ ਉਹ ਵਕਤ

ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ

ਉਹ ਵਕਤ ਬੜਾ ਸੁੰਦਰ ਸੀ ਜਦ ਤੂੰ ਕੋਲ ਸੈਂ
 ਹਸਰਤਾਂ ਬੜਾ ਰੋਈਆਂ ਜਦ ਤੂੰ ਦੂਰ ਹੈਂ
 ਬਿਨ ਤੇਰੇ ਜਾਗਦਾ ਹਾਂ ਰਾਤਾਂ
 ਆਪਣੇ ਮਨ ਪੌਂਦਾ ਹਾਂ ਬਾਤਾਂ
 ਜੇ ਤੂੰ ਕੋਲ ਹੋਵੇਂ
 ਤੈਨੂੰ ਜਾਗਦਿਆਂ ਰਖਾਂ ਐਵੇਂ ਲਾ ਲਾ ਬਹਾਨੇ
 ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿੰਡੇ ਬੋਲਣ ਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਸਰ ਸਰ
 ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲੁਕਣ ਮੀਟੀ ਜਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਕੇ
 ਤੇ ਫਿਰ ਤੇਰੀਆਂ ਪਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਂ ਅਖੀਂ ਭਰ ਕੇ
 ਕੁਝ ਖੁਮਾਰ ਜਿਹਾ ਲਵਾਂ
 ਤੇ ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਸਾਹ ਕਾਲੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹਥ ਫੇਰ ਕੇ
 ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਤੇਰਾ ਮੁਖ ਭਵਾਵਾਂ
 ਤੇ ਨੀਂਦਰ ਤੇਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾਵਾਂ
 ਤੇਰੇ ਹੋਠਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਚੁੰਮਨ ਲੈ ਕੇ
 ਚਿਹਰਾ ਤੇਰਾ ਸੁਰਖ ਬਣਾਵਾਂ
 ਤਕੀਂ ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਨੈਣੀਂ ਮਸਤੀ ਉਤਰੇ
 ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਖੀਵਾ ਹੋ ਜਾਵਾਂ
 ਰਾਤ ਲੰਮੇਰੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਜੇਡੀ ਹੋ ਜਾਏ
 ਜਾਗਦਿਆਂ ਰਹੀਏ ਕਰਦੇ ਗੱਲਾਂ
 ਨਾ ਨੀਂਦਰ ਕਿਦਰੇ ਆ ਜਾਏ
 ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਸੀ ਮੇਰਾ ਸੁਪਨਾ
 ਇਹ ਸੁੰਦਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਾਥਾ
 ਇਹ ਪਲ ਕਿਧਰੋਂ ਆਵਣ
 ਬੀਤ ਗਿਆ ਸੋ ਬੀਤ ਗਿਆ
 ਨਾ ਮੁੜ ਬਨਣਾ ਅਜ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਵਾਅਦਾ
 ਰਾਤ ਲੰਮੇਰੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਜੇਡੀ ਜੇ ਕਿਧਰੇ ਹੋ ਜਾਏ
 ਜਾਗਦਿਆਂ ਰਹੀਏ ਨੀਂਦਰ ਨਾ ਫਿਰ ਕਿਧਰੇ ਆ ਜਾਏ

ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਮਮੋਲੇ

ਮਰਹੂਮ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰੀ

ਅਜ ਤਾਂ ਮਮੋਲਿਆਂ ਨੇ
ਸਿਰ ਤੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਬਹਿ ਕੇ
ਸੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਹਿ ਕੇ
ਆਸਾਵਰੀ ਅਲਾਪੀ

ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਨੇ
ਖਾਰੀ ਸਿਆਹੀ ਡੀਕੀ
ਅਜ ਤਾਂ ਹਯਾਤੀ ਸਾਨੂੰ
ਸਭ ਤੋਂ ਹੁਸੀਨ ਜਾਪੀ

ਅਜ ਤਾਂ ਮੋਏ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ
ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਚ ਆਇਆ ਮੁੜ੍ਹਕਾ
ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਜੀਭ ਮੋਈ
ਸਰਜੀਵ ਹੋ ਕੇ ਜਾਗੀ
ਕਿਹੜਾ ਸਲੀਬੇ ਟੰਗੇ
ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਇਹ ਮਸੀਹੇ
ਕਬਰਾਂ ਚ ਤਤਪਦੀ ਹੈ
ਤੇਗਾਂ ਦੀ ਹੋਸ਼ ਖਾਕੀ

ਬਦਲਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਸੁਖਿੰਦਰ

ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਉਦੋਂ ਡਿੱਗਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ
ਗੁੰਡੇ ਜੰਮ ਪੈਣ-

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਂ, ਭੈਣ, ਧੀ ਦੀ
ਕੋਈ ਸ਼ਰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਗੁੰਡੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੱਕਾਂ 'ਚੋਂ, ਹਰ ਸਮੇਂ
ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਨੂੰਹੋਂ ਡਿੱਗਦੇ ਹੋਣ
ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਦ ਦੀ ਚਲ ਰਹੀ ਹਨੇਰੀ ਵਿੱਚ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ ਚਮਕਦਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹੀ
ਮੋਹ ਹੋਵੇ, ਕਾਲੇ ਪੰਨ ਨਾਲ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ
ਤਜੋਰੀਆਂ ਭਰਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ

ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਜਗਾਂਦੀਆਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ 'ਚ
ਉਲਝਿਆਂ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸ਼ਾਮ ਬੀਤੇ
ਭੰਗ, ਚਰਸ, ਕਰੈਕ, ਕੁਕੇਨ ਦੇ
ਸੂਟੇ ਲਾਂਦਿਆਂ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ

ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਗਲੋਬਲੀ ਸਭਿਆਚਾਰ
ਦਨਦਨਾਂਦਾ ਹੋਇਆ, ਪੂਰੀ ਸਜ ਧਜ ਨਾਲ
ਤੁਹਾਡੇ ਬੁਹਿਆਂ ਉੱਤੇ ਦਸਤਕ ਦੇਣ ਲਈ

ਜ਼ਰਾ, ਉਹ ਵਿਹਲ ਲੈ ਲਵੇ
ਕਾਬੁਲ, ਕੰਪਾਰ, ਬਸਰਾ, ਬਗ਼ਦਾਦ 'ਚ
ਬੰਬ ਬਰਸਾਉਣ ਤੋਂ
ਆਵੇਗਾ

ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵੇਗਾ
ਤੁਹਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ 'ਚ
ਸੈਂਟਾ ਕਲਾਜ਼ ਵਾਂਗ
ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਮੁਸਕਾਨ ਲੈ ਕੇ
ਹੋ ਹੋ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ

ਉਹ ਆਵੇਗਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਆਦਮ ਕੱਦ ਸਕਰੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ
ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀਆਂ ਦੁਹਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲੀਆਂ
ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਲੁਕ ਕੇ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਾਂਗੂੰ ਵੰਡੇਗਾ ਉਹ
ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਗਰਾ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ
ਬਲੂ ਮੂਵੀਆਂ ਦੇ ਭਰੇ ਬਕਸੇ
ਕਾਂਡੋਮ ਦੀਆਂ ਬੈਲੀਆਂ
ਦੇਹਨਾਦ ਦੇ ਮਹਾਂ-ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਜਾਣ ਲਈ

ਆਏਗੀ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਗਲੋਬਲ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤਾਂਡਵ ਨਾਚ
ਕਰਦੀ
ਤੁਹਾਡੇ ਮਸਤਕ 'ਚ ਪਸਰੇ
ਗੌਰਵਮਈ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ
ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੋਈ

ਨਿਰਮਲ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਝੀਲ
ਹਰ ਝਰਨੇ

ਹਰ ਸਰੋਵਰ 'ਚ
ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਅੰਬਾਰ ਲਾਉਂਦੀ
ਅਜਿਹੀ ਬਦਬੂ ਭਰੀ ਪੌਣ ਵਿੱਚ
ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਅਜਿਹੇ ਤਲਖੀਆਂ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ
ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਔਲਾਦ ਜਦ
ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹਾਂ 'ਚ ਕੰਡੇ
ਵਿਛਾਣ ਲੱਗ ਪਵੇ
ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਉਦੋਂ ਡਿੱਗਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ
ਗੁੰਡੇ ਜੰਮ ਪੈਣ

ਬੁਸ਼ ਨੇ ਗਿਲਾਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਧਮਕੀ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ- ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਰਜ ਡਬਲਿਊ ਬੁਸ਼ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਯੂਸਫ ਰਜ਼ਾ ਗਿਲਾਨੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਸਿੱਧੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ 9/11 ਵਰਗਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਾ ਨਿਊਜ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਗਏ ਗਿਲਾਨੀ ਨੂੰ ਬੁਸ਼ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰ ਪ੍ਰੋ. ਅਨਾਤੋਲ ਲਿਵੇਨ ਨੇ

ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਇੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਐਨ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਗੋਸ਼ਠੀ ਵਿਚ ਓਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਖਿਾਫ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਚ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵੱਡਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲਿਵੇਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰਜਨਣ ਸਮਰੱਥਾ

ਲੰਡਨ- ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸਦੇ ਕਈ ਰੂਪ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਜਨਣ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੁਲੇਲ ਅਤੇ ਐਕਸੈਂਟਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਇਕੋਲਾਜੀ ਐਂਡ ਹਾਈਡ੍ਰੋਲਾਜੀ ਦੇ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਟੈਸਟੋਸਟੇਰਾਨ ਦੇ ਗਿਰਾਵ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਨੈਚੁਰਲ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਰਿਸਰਚ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਐਂਡੋਜਨ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਟੈਸਟੋਸਟੇਰਾਨ ਅਤੇ ਐਂਡੋਜਨ ਵਰਗੇ ਹਾਰਮੋਨਾਂ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲਾ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪ੍ਰਜਨਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖ਼ਤਰਾ ਸਿਰਫ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਤੋਂ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਰਸਾਇਣ ਕੌਂਸਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਰੋਗਾਂ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਰ ਮੱਛੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਜਨਣ ਗੁਣ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਨਾ ਕੇਵਲ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀ ਜਨਣ ਸਮਰੱਥਾ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਲਿੰਗ ਵੀ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ

ਪਿਸ਼ਾਵਰ- ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ-ਉੱਤਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕੇ ਸਵਾਤ ਘਾਟੀ ਦੇ ਮਿਗੋਰਾ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਫੋਟ ਨਾਲ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਦਾ ਨਿਊਜ਼' ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਬਨਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ 16 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਬੰਦ ਹਨ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਅਤੇ 800 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਵਾਤ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਨਾਗਰਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ।

ਹਮਾਸ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਹਫਤੇ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਕੀਤੀ

ਤਲ ਅਵੀਵ- ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਯੇਹੂਦਾ ਓਲਮਰਟ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਇੱਕਪਾਸੜ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹਮਾਸ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਹਫਤੇ ਲਈ ਹਮਲੇ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਲਾਮਿਕ ਜੇਹਾਦ ਨਾਂ ਦੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਹਮਾਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਹਫਤੇ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਉੱਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਵਾਪਸ ਕੱਢ ਲਵੇ।

ਇਸਲਾਮਿਕ ਜੇਹਾਦ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਡੌਡ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਸੀਮਾ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਦਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਫੌਜ ਤੁਰੰਤ ਗਾਜ਼ਾ ਛੱਡੇ। ਓਲਮਰਟ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਬੈਠਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਨਾ ਹੈਡਕੁਆਰਟਰ ਤੋਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਉੱਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਯੁੱਧਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੁੱਧਬੰਦੀ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਤੀ ਦੋ ਵਜੇ ਯਾਨਿ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਵਜੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਮਾਸ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਓਲਮਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਜੱਗ ਜਾਹਿਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਉੱਤੇ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਸਨੀ ਮੁਬਾਰਕ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਐਲਾਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਆਇਆਂ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਭਰ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਸਨ। ਵਿਆਹ ਹੋਇਆਂ ਅਜੇ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਸ ਸਟੇਜ 'ਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਜਜ਼ਬੇ ਜਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਤੇ ਹੌਸਲੇ ਬੁਲੰਦ।

ਜਦੋਂ ਸਾਨ-ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਉਹ ਉਤਰੇ ਸਨ ਤਾਂ ਚਿੱਤ ਚੇਤਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਔਕੜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ। ਉਥੇ ਕਦੇ ਬੇਗਾਨਿਆਂ ਅੱਗੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ? ਕਦੇ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੈਮੈਂਟ, ਬੀਮੇ, ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸੋਚਾਂ ਵੀ ਆਈਆਂ ਸਨ? ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਆਈਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਭੁੱਲਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਰੀਸਵੇਲ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਫਾਸਲੇ ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਤੇ ਬੈਡਰੂਮ ਦਾ ਘਰ ਸੀ। ਸਾਦਾ ਮੁਰਾਦ ਫਰਨੀਚਰ ਸੀ ਘਰ ਵਿਚ। ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸੈਕਿੰਡ ਹੈਂਡ ਕਾਰ ਸੀ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਪਹਿਲੇ ਜਿੰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਪਦਾ। ਔਖਾ ਸੌਖਾ ਨਿਭਾਹ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਤੀ, ਕੁਲਵੀਰ ਨੂੰ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਨਰਸਰੀ ਵਿਚ ਪੱਕੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। ਤਨਖਾਹ ਭਾਵੇਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਕੰਮ ਸਾਰੇ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਵਾਕਫ਼ਾਂ ਜਾਂ ਅੰਗਾਂ ਸਾਕਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿਚ, ਫਲਾਂ ਦੀ ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਜਾਂ ਤੁੜਾਈ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਕੈਨਰੀ ਜਾਂ ਸੱਟਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚੱਲੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਫਿਰ ਬੇਟੀ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਨੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਬੇਟੀ ਜਨਮ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਨ ਸੀ। ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜੁੜ ਗਈ। ਇਹ ਪਰਾਇਆ ਦੇਸ਼ ਕੁਝ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਜਾਪਣ ਲੱਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਲਿਆ। ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦੂਜਿਆਂ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ, ਆਪਣੀ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਆਪ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗੇ। ਸਬੰਧੀ, ਘਰ ਦੇ ਲਾਗੇ, ਵੀਹ ਕੁ ਏਕੜ ਪੀਚਾਂ ਦੇ ਵਕਾਊ ਸਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਔਖੇ ਸੌਖੇ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੌਦਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੁਢਲੀ ਰਕਮ ਫੜ ਫੜਾ ਕੇ ਤਾਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਈਅ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਕਰ ਲਈਆਂ।

ਇਸ ਸੌਦੇ ਤੋਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਇਹ ਟੁਕੜੀ, ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਪਹਿਲੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੱਡੇ। ਸਗੋਂ ਵੇਹਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ, ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨਿੱਕੇ ਮੋਟੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਜੁਟੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਦੇ। ਆਪਣਾ ਇਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬਾਗ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਪਿਆਰ ਲੱਗਦਾ। ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜੀਬ ਅਨੰਦ ਆਉਂਦਾ। ਅਜੇ ਪੈਸੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੱਲਿਓਂ ਖਰਚ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਖਾਦਾਂ ਤੇ ਸੰਪੰਚਾਂ ਤੇ। ਆਮਦਨ ਤੇ ਅਜੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਅੱਧ ਸੀ। ਸਰਦੀ ਦਾ ਅਜੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਘਟਿਆ। ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੇਤ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਸਨ। ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਭਾਵੇਂ ਰੁਕ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਕੁਲਵੀਰ ਕੰਮ ਤੇ ਨਰਸਰੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਵੀ ਉਹ ਸਵੇਰ ਦਾ ਕੰਮ 'ਤੇ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਦੁਪਹਿਰਾ ਢਲ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਆਕਾਸ਼ ਤੇ ਸੰਘਣੇ ਬੱਦਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਹਨੇਰਾ ਹਨੇਰਾ ਜਿਹਾ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਘਰ ਇਕੱਲੀ ਸੀ। ਬੇਟੀ ਆਪਣੀ ਕੋਂਟ ਵਿਚ ਸੁੱਤੀ ਪਈ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਨੂੰ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ

ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਗਲਿਆਂ ਵੀ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਬੈਠ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਹਰ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਸ਼ਾਲ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਮਾਰੀ ਸੈਟੀ ਦੇ ਇਕ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਕੋਈ ਸਵੈਟਰ ਵਗੈਰਾ ਬੁਣ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਘਰ ਦੀ ਬਾਹਰਲੀ ਦੀਵਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਟਕਰਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਹਲਕਾ ਹਲਕਾ ਖੜਕਾ ਜਿਹਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਮਝ ਕੇ ਉਹ ਬੈਠੀ ਰਹੀ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੂਹੇ ਕੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਸ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹੋਣ ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਖੜਕਾ ਨੂੰ ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਬੇਧਿਆਨਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ। ਸਲਾਈਆਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ, ਉਹ ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਲਾਗੇ ਜਾ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ। ਜੋ ਕੁਝ ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਖਿੜਕੀ ਵਿਚੋਂ ਦੇਖਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹਦਾ ਸਾਹ, ਉੱਤੇ ਦਾ ਉੱਤੇ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ।

ਇਹ ਘਰ ਬਾਕੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਉੱਚੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਨਜ਼ਰ ਪੁੱਜਦੀ ਸੀ, ਰਣਜੀਤ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਹੀ ਪਾਣੀ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦਰਖਤ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਕੁ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਟੇ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਵਹਿ ਤੁਰੇ ਸਨ। ਉਹ ਦੌੜ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਗਈ ਪਾਣੀ ਸਰਦਲ ਛੋਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਸੋਚ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ, ਇਹ ਆਈ ਕਿ ਪਤੀ ਕੁਲਵੀਰ ਨੂੰ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਖਬਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਨਰਸਰੀ ਦੇ ਨੰਬਰ ਘੁਮਾਏ ਪਰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਬੇਜਾਨ ਸੀ। ਪਾਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਾਈਮ ਘਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੇਟੀ ਵਾਸਤੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਬੋਤਲ, ਗਰਮ ਕੱਪੜੇ ਲਾਗੇ ਰੱਖੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਕੁ ਮਿੰਟ ਲੱਗ ਗਏ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁੜ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਗਈ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਸਰਦਲ ਪਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਬੇਟੀ ਸਭ ਕੁਝ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਅਜੇ ਵੀ ਸੌਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ ਅਜੀਬ ਬੇਵਸੀ ਤੇ ਫਿਕਰ ਵਿਚ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੀ, ਹੜ੍ਹ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲੱਗੀ। ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉੱਖੜੇ, ਛੋਟੇ ਦਰਖਤ, ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣ ਘੇਰੀ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਕ ਦੋ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਘਰ ਵੱਲ ਵੀ ਵਧਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਘਰ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ ਆ ਟਕਰਾਏ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਘਰ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਸਰਦਲ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਘਰ ਅੰਦਰ ਗਿੱਟੇ ਗਿੱਟੇ ਉੱਚਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉੱਖੜਿਆ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਓਕ, ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਹਿੰਦਾ, ਘਰ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਇਕ ਅਜੀਬ ਖੌਫ ਤੇ ਬੇਵਸੀ ਨਾਲ ਉਸ ਇਸ ਓਕ ਨੂੰ ਤੱਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਵਿਚ ਹਰਕਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਉਸ ਨੇ ਬੇਟੀ ਦੇ ਗਰਮ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਭਾਰੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ।

ਛਤਰੀ ਤੇ ਸ਼ਾਲ ਲਈ, ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ। ਰਣਜੀਤ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਉਸ ਓਕ 'ਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਭਿਆਨਕ ਦੈਂਤ ਵਾਂਗ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਘਰ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘਰ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਭਰ ਗਿਆ। ਘਰ ਵਿਚਲੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਤੈਰਨ ਲੱਗੀਆਂ। ਘਰ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਵਧਦਾ ਓਕ, ਉੱਚੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਰਣਜੀਤ ਦੀ ਜਾਨ ਵਿਚ ਜਾਨ ਆਈ, ਪਰ ਪਾਣੀ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘਰ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਡਿੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਹਨੇਰਾ ਵੀ ਡੂੰਘਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘਰ ਅੰਦਰ ਠਹਿਰਨ ਵਿਚ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ।

ਉਹ ਗਰਮ ਕੱਪੜੇ, ਬੇਟੀ ਅਤੇ ਛਤਰੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਘਰ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ

ਤੁਰੀ। ਕੁਝ ਫਾਸਲੇ ਤੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਪਾਣੀ ਲੱਕ ਲੱਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਘਰ ਵੱਲ ਮੁੜ ਆਈ। ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਤੇ ਟਿਕਿਆ, ਓਕ ਦਾ ਦਰਖਤ, ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਪਿਆ। ਰਣਜੀਤ ਮੋਟੇ ਤਣੇ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੇ, ਇਕ ਵੱਡੇ ਸਾਰੇ ਡਾਲ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਬੈਠੀ। ਇੱਥੇ ਉਹਦੀ ਪਿੱਠ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਤੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚਲਾ ਸਮਾਨ ਟਿਕਾਉਣ ਨੂੰ ਥਾਂ ਸੀ। ਬੇਟੀ ਜਾਗ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਤੇ ਬਿਟਰ ਬਿਟਰ ਆਪਣੇ ਇਸ ਅਜੀਬ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਤੱਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਗੁੱਟ ਘੜੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਪੰਜ ਵੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਕੁਲਵੀਰ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਟਾਈਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਹਨੇਰਾ ਵਧਦਾ ਗਿਆ। ਦੂਰ ਮੈਰੀਸਵੇਲ ਦੀਆਂ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਿਸਣ ਲੱਗੀਆਂ ਪਰ ਕੁਲਵੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਇਆ। ਕੋਈ ਕੋਈ ਕਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਦਾ ਜਿਸਮ, ਓਕ ਦੇ ਇਸ ਤਣੇ 'ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ, ਆਕੜਨ ਲੱਗਾ। ਕੁਲਵੀਰ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਆਸ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਈ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਸਿਰ ਦਾ ਦੁੱਪਟਾ ਲਾਹ ਕੇ, ਕਾਕੇ ਨੂੰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਣੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਮੀਂਹ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਛਤਰੀ ਤਾਣੀ, ਤੇ ਇਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਰਾਤ ਕੱਟਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ। ਹਨੇਰੇ ਤੇ ਉਪਰੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਕੇ, ਬੇਟੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਆਕਾਸ਼ 'ਤੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਮੋਟਰ ਬੋਟਾਂ, ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਸਨ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਬੇਟੀਜਾਂ ਰਣਜੀਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਈ।

ਰੋਂਦੇ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਲਾਈ, ਉਹਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਫੇਰਦੀ, ਰਣਜੀਤ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੀ।

“ਚੁੱਪ ਕਰ ਕਾਕੇ, ਬੱਸ ਤੇਰੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਕਿਤੇ। ਲੈ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਓਨਾ ਚਿਰ ਸਾਖੀ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਆਂ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਬਾਰੇ। ਸਰਸਾ ਦਰਿਾ ਵਿਚ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੜ੍ਹ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਿੱਛੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫੌਜਾਂ ਮਾਰੇ ਮਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਸਰਦੀ ਸੀ, ਮੀਂਹ ਸੀ, ਹੜ੍ਹ ਸੀ ਤੇ ਹਨੇਰਾ ਸੀ ਹਰ ਪਾਸੇ। ਖਜ਼ਾਨਾ ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ, ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਹੱਥ ਲਿਖਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਸਰਸਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਭੇਂਟ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਸੈਂਕੜੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ ਸਰਸਾ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਵਿੱਛੜ ਗਿਆ।

ਗੰਗੂ, ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ। ਬਚੇ ਸਿੰਘ, ਦੋਵੇਂ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਫਿਰ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ 'ਚੋਂ, ਦੋ ਜਹਾਨ ਦੇ ਵਾਲੀ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਮੈਦਾਨੋ-ਜੰਗ ਵਿਚ ਤੋਰੇ ਸਨ। ਆਪਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਜਿਗਰ ਦੇ ਟੋਟਿਆਂ ਤੇ ਜਾਨ ਤੋਂ ਪਿਆਰੇ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ ਤੱਕਿਆ ਸੀ। ਤੇ ਫੇਰ ਕਾਕੇ, ਨੰਗੇ ਪੈਰੀ, ਪਾਟੇ ਕੱਪੜੇ, ਉਹ ਦੋ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਪੁੱਜਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀਂਦੇ ਦੀਵਾਰ ਵਿਚ ਚਿਣਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਦੀ ਠੰਡੀ ਬੁਰਜ ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਾਰਿਆ। ਉਹ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਵਾਂ ਵਿਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਤੇਰੇ, ਮੇਰੇ, ਤੇਰੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ, ਉਸ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ, ਦੋ ਜਹਾਨ ਦੇ ਵਾਲੀ ਦਾ ਹੱਥ ਆ। ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕਾਹਦਾ ਡਰ ਫਿਕਰ ਕਾਕੇ..।” ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ, ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਉਹ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਰਹੀ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਸੰਨਾਟਾ ਸੀ। ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਤੇ ਮੋਟਰ ਬੋਟਾਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੜ੍ਹ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਨਾ ਭਾਲ ਸਕਣ ਕਾਰਨ, ਰੁਕ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਕਾਕਾ ਸੌਂ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਜਿਹੀ ਤਾਰੀ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ।

ਰਣਜੀਤ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਕੋਈ, ਉਹ ਨੂੰ ਤੇ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਮੋਟਰ ਬੋਟ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਜਿਹੀ ਕੰਨੀ ਪਈ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਸ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ। ਪਾਣੀ ਹਰ ਪਾਸੇ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਸੀ। ਘਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਡਿੱਗ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਘਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਤਬਾਹੀ ਹੀ ਤਬਾਹੀ ਸੀ।

ਦੂਰੋਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਬੇਟੀ, ਬੇਟੀ, ਰਣਜੀਤ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਓ? ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ, ਰਣਜੀਤ ਨੇ, ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਆ ਰਹੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੋਝ ਦੇਖਿਆ। ਮੋਟਰ ਬੋਟ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕੁਲਵੀਰ ਦਾ ਸੰਘ, ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਬੈਠ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

-ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ

ਕਪੂਰਥਲੇ ਦੀ ਪਰਮਵੀਰ ਕੌਰ ਬਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਕਪੂਰਥਲਾ- ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਧੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਰਾਜ ਦੇ ਵੈਕਮਫੀਲਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਕਸਬਾ ਕਾਲਾ ਸੰਘਿਆਂ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਦੀ ਲੜਕੀ ਪਰਮਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਸ਼ੈਰਿਫ (ਮੁੱਖ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਫੀਸਰ ਨੇ ਪਰਮਵੀਰ ਨੂੰ ਕੰਮਕਾਜ ਸੌਂਪਿਆ। ਪਰਮਵੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਸੰਭਾਲਣ 'ਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਕਸਬੇ ਕਾਲਾ ਸੰਘਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਦੀਵਾਲੀ ਵਰਗਾ ਮਾਹੌਲੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਝਲਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਾਲਾ ਸੰਘਿਆਂ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਲੜਕੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸਾਡਾ ਮਾਣ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ।

ਪਰਮਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਫੈਕਸ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਧ ਰਹੀ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਰੂਪੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੜਕੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਦੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡਣਗੀਆਂ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਡੇਢ ਸੌ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਦਮਦਮ ਗਜ਼ਰੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮਹਿਕ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਛੂਹ ਰੇ ਹਨ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਕਸਬਾ ਕਾਲਾ ਸੰਘਿਆਂ ਵਿਚ 1987 ਨੂੰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਅਤੇ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਦੇ ਘਰ ਜਨਮੀ ਪਰਮਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਰਾਜ ਦੇ ਵੈਕਮਫੀਲਡ ਰਾਜ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸ਼ੈਰਿਫ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਾਲ 1979 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਗਏ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਹਨ।

ਵਕਤ ਸਿਰ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਤਾਂ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ!

ਵਾਰਾਣਸੀ- ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਚਮਕ-ਦਮਕ, ਫਾਸਟ ਫੂਡ, ਭੜਕਾਹਟ ਅਤੇ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ। ਇਹ ਸਭ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੁਆਰੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਬ੍ਰੈਸਟ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁੱਗਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗਰਭ ਗ੍ਰੀਵਾ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦੇ ਖ਼ਤਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡਾ. ਭੀਮਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਬਾਇਓਮੈਡੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਭੂਦੇਵ ਸੀ ਦਾਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਇਕ ਖੋਜ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੁਆਰੀਆਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਨਾਂ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਆਮ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਦੁੱਗਣੇ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੀਨੋਪਾਜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਾਰਮੋਨੀਅਲ ਬੈਲੈਂਸ ਵਿਗੜਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਹੋਣ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਗਰਭ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੰਕਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਔਰਤਾਂ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਪਕੜ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਹੀ ਉਮਰ 18 ਤੋਂ 30 ਸਾਲਾ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਮਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵੀ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸਾਡੇ ਜੀਨ ਵਿਚ ਗੜਬੜੀ ਆਉਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੀਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਗਿਣਤਾ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਖਾਣ ਪੀਣ ਅਤੇ ਗੜਬੜੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜੀਨ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿਚ ਗੜਬੜ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੰਕ ਫੂਡ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੈਲੋਰੀ ਕਾਰਨ ਮੋਟਾਪਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੂਨ ਵਿਚ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੱਸ ਇਕ ਗੋਲੀ ਵਧਾਵੇਰੀ ਯਾਦਾਸ਼ਤ

ਲੰਡਨ- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਮੇ-ਲੰਮੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਆਗਾਮੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਤਾਂ ਗੱਲ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਗੋਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਜਿਹਾ ਸੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਦੀ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੋਲੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਿੱਕਰੀ ਦੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ।

ਦਰਅਸਲ ਇਸ ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਅਲਜ਼ਾਈਮਰਸ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੋਲੀ ਮੇਲ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਘੱਟ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਬਦਲ ਕੇ ਅਤੇ ਵਿੱਕਰੀ ਦੇ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਹੁਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਐਕਸਟ੍ਰਾ ਜੈਨੇਕਾ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਵਧਾਉ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਹੀ ਐਪਿਕਸ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਸ ਇਕ

ਹੋਰ ਦਵਾਈ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਹੀ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ ਜੋ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਫੂਡ ਐਂਡ ਡ੍ਰਗ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਤੰਤਰਿਕਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਟੀਵਨ ਵੈਰਿਸ ਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲਾਈਵ ਸਟਾਈਲ ਗੋਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸਦਾ ਘੱਟ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ

PREET FABRICS & APPLIANCE

Your One-Stop Center for both Fabrics & Appliances

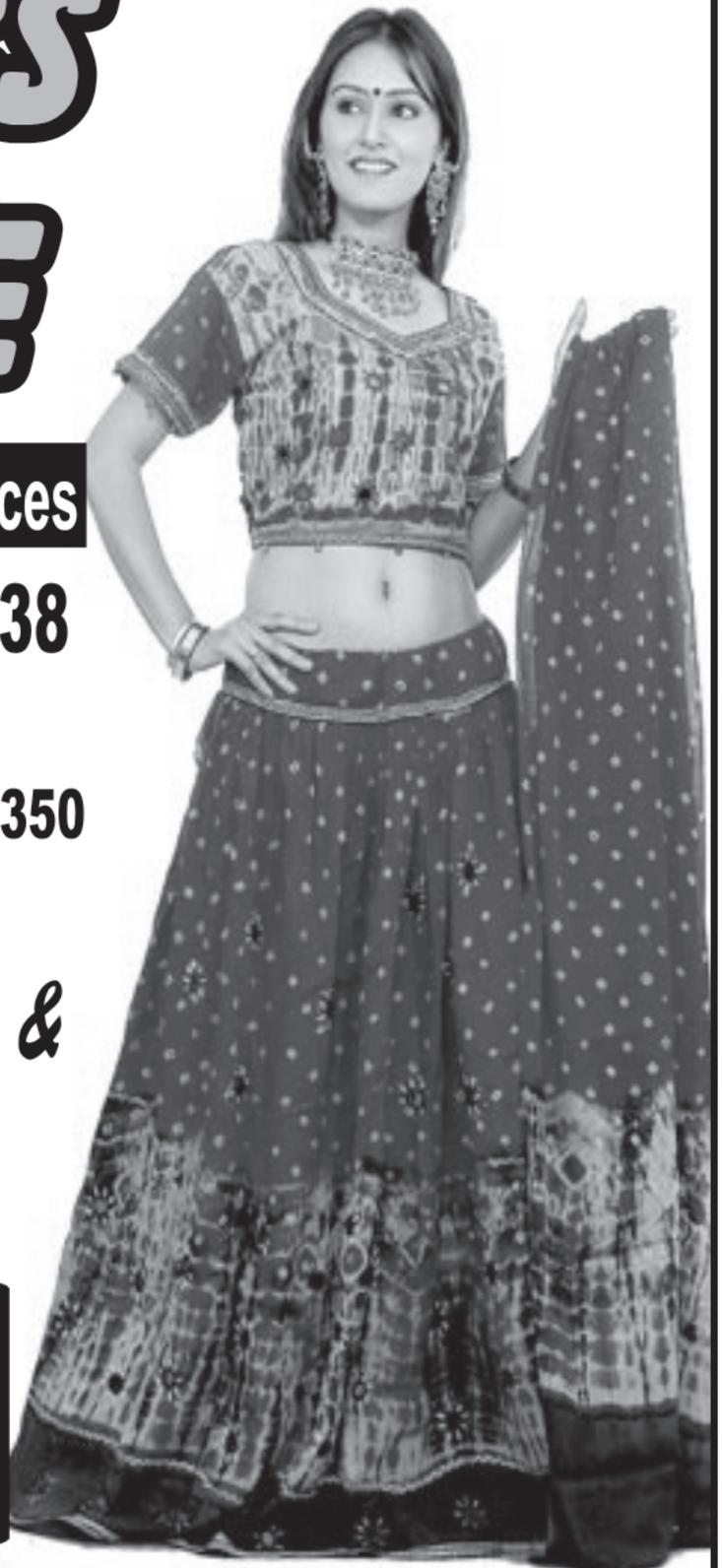
5156 MOWRY AVE. FREMONT, CA 94538

Tel : **510-797-7111** Fax :510-739-6350

(FOR MORE INFO. CALL OMKAR)

*Featuring A Collections of Fine Clothes &
Sarees, Artificial Jewelry & Gifts*

ਅਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਰੀਟੇਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ, ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿੰਗੇ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਸੀਂ ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚਲੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਪਮੈਂਟ ਹੁਣੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਕਲਗੀ ਸਿਹਰਾ, ਚੂੜਾਂ, ਹਾਰ, ਜਾਗੋ, ਰੁਮਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

APPLIANCES

We Carry all major brands!!

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE
CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

*We have largest selection of
110-220 Volt Appliances!*

- ◆ Tvs, VCRs, DVD
- ◆ Tape Recorders
- ◆ Camcorders
- ◆ DVD Players
- ◆ Cordless Phones
- ◆ Pens, Sunglasses
- ◆ Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
- ◆ Shavers & Trimmers
- ◆ Cellular Phones
- ◆ Medical Equipment
- ◆ Calling Cards

NOW SEND MONEY TO INDIA!

Lucky LUCKY MONEY

ਲੱਕੀ ਮਨੀ

Send Money Worldwide

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਪੈਸਾ ਭੇਜੋ

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਵੀ ਪੈਸੇ
ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ

www.luckymoney.com

BEST SERVICE FEE

ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜਬ ਸਰਵਿਸ ਫੀਸ

BEST SERVICES AVAILABLE

ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੇਵਾ

Door to Door

ਘਰ ਤੋਂ ਘਰ ਤੱਕ

Bank to Bank

ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਤੱਕ

**Pick Up At
Any Authorized Agent**

ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਤੋਂ ਚੁੱਕੋ

1-800-789-3783

Debit Card / VISA / Master Card Accepted

Main Office

1028 Mission Street
San Francisco, California, 94103
(415) 864-8367

Licensed in 13 States

California Hawaii Alaska Nevada
Florida Arizona Texas Illinois Virginia
Washington New Jersey Mississippi New York

Over 100 Branches and Agents Worldwide!

Including

Australia Cambodia Hong Kong Taiwan Guam